

P.Z.E. br. 228

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/25-01/118

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 20. studenoga 2025.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) 2024/1083 o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu i izmjeni Direktive 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija)*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 20. studenoga 2025. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministricu kulture i medija dr. sc. Ninu Obuljen Koržinek i državne tajnike Krešimira Partla, Draženu Vrselju i Mladena Pavića.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/25-01/38
URBROJ: 50301-05/31-25-6

Zagreb, 20. studenoga 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) 2024/1083 o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu i izmjeni Direktive 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija)

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) 2024/1083 o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu i izmjeni Direktive 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija).

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministricu kulture i medija dr. sc. Ninu Obuljen Koržinek i državne tajnike Krešimira Partla, Draženu Vrselju i Mladena Pavića.

2
PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

**PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1083 O USPOSTAVI
ZAJEDNIČKOG OKVIRA ZA MEDIJSKE USLUGE NA UNUTARNJEM TRŽIŠTU I
IZMJENI DIREKTIVE 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija)**

**PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1083 O USPOSTAVI
ZAJEDNIČKOG OKVIRA ZA MEDIJSKE USLUGE NA UNUTARNJEM TRŽIŠTU I
IZMJENI DIREKTIVE 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija)**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI
ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA
PROISTEĆI**

1. Ocjena stanja

Dana 11. travnja 2024. donesena je Uredba (EU) 2024/1083 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu i izmjeni Direktive 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija) (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/1083, 17.4.2024.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2024/1083).

Uredba (EU) 2024/1083 je u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama te se primjenjuje od 8. kolovoza 2025., međutim, članak 3. primjenjuje se od 8. studenoga 2024., članak 4. stavci 1. i 2., članak 6. stavak 3., članci 7. do 13. i članak 28. primjenjuju se od 8. veljače 2025., članci 14. do 17. primjenjuju se od 8. svibnja 2025., dok se članak 20. primjenjuje od 8. svibnja 2027.

Uredbom (EU) 2024/1083 se utvrđuju zajednička pravila za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga, osniva se Europski odbor za medijske usluge uz istodobno čuvanje neovisnosti i pluralizma medijskih usluga.

U Republici Hrvatskoj rad medija uređen je odredbama Zakona o medijima („Narodne novine“, br. 59/04., 84/11., 81/13. i 114/22.) te Zakona o elektroničkim medijima („Narodne novine“, br. 111/21. i 114/22.) u koji je prenesena Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) (kodificirana verzija) (Tekst značajan za EGP) (SL L 95, 15.4.2010.) (u daljnjem tekstu: Direktiva 2010/13/EU). Rad i djelovanje Hrvatske radiotelevizije uređeno je posebnim zakonom.

Prema Povelji Europske unije o temeljnim pravima i Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, poštovanje slobode i pluralizma medija jedne su od temeljnih obveza Europske unije te stupovi moderne demokracije i otvorene rasprave. U cilju zaštite medijskog pluralizma i neovisnosti i transparentnosti medija unutar Europske unije, Europska komisija stoga je i intenzivirala svoj rad na tom području, a sloboda medija stavljena je u središte izvješćivanja o vladavini prava. Također, donesen je i akcijski plan te planirane i ključne inicijative kako bi se ostvario taj cilj, a nastavljeno je i financiranje niza projekata

usmjerenih na medijski pluralizam, zaštitu novinara i drugih medijskih djelatnika te promicanje transparentnog oglašavanja i vlasništva nad medijima.

Neovisnost medija izuzetno je važna jer samo neovisni mediji građanima i svim zainteresiranim akterima pružaju pristup različitosti mišljenja te su pouzdan izvor informacija. Na taj način neovisni mediji imaju funkciju „javnog nadzornika“ te su važan čimbenik u procesu oblikovanja javnog mišljenja, ali i u gospodarstvu. S obzirom na tu jedinstvenu ulogu medija, zaštita slobode medija i pluralizam medija ključne su značajke funkcionalnog unutarnjeg tržišta medijskih usluga.

Međutim, medijski se sektor u 21. stoljeću, premda nudi brojne gospodarske mogućnosti, suočava s brojnim izazovima, a to se tržište, uključujući audiovizualne medijske usluge, radio i tisak, znatno promijenilo te je sve više digitalno i međunarodno. Uzevši u obzir činjenicu da je medijski sadržaj sve više dostupan u digitalnom medijskom prostoru i moguće ga je konzumirati odmah, na različitim osobnim uređajima, poput pametnih telefona ili tableta, a njegovoj dostupnosti pridonosi i upotreba alata za prevođenje, medijske usluge sve se više odvijaju u prekograničnom kontekstu, odnosno imaju prekogranični doseg.

Važno je napomenuti da u različitim državama članicama vrijede različiti pristupi i pravila zaštite, od pitanja vezanih uz uredničku neovisnost, medijski pluralizam i sigurnost novinara, transparentnosti vlasništva nad medijima, preko suradnje s regulatornim tijelima do uređenosti raspodjele sredstava za državno oglašavanje, pa je stoga nužno unutar Unije urediti i uskladiti sva pitanja vezana uz ovaj sektor. Iako se disperziranost pravila i propisa odnosi na cijeli medijski sektor i tržište, to se osobito očituje u odnosu na sektor tiska s obzirom na različitost nacionalnih pristupa u regulaciji istog. Nadalje, unutar Unije postoje različitosti i u pravnim okvirima za osiguranje uravnoteženog izvješćivanja od strane javnih pružatelja medijskih usluga, kao i pravilima o imenovanju i razrješenju rukovodećih članova javnih medija. U cilju uspostave zajedničkog okvira za sve vrste medijskih usluga na tržištu Unije te uz istodobno čuvanje neovisnosti i pluralizma medija, Europski parlament i Vijeće stoga su donijeli Uredbu (EU) 2024/1083.

Ipak, prilikom usklađivanja nacionalnih pravila vezanih uz medijske usluge, treba uzeti u obzir članak 167. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) kojim se potvrđuje važnost poštovanja nacionalne i regionalne raznolikosti država članica. Također, ova Uredba ne utječe na mogućnost država članica da donesu detaljnija ili stroža pravila u područja prava i dužnosti pružatelja medijskih usluga i primatelja medijskih usluga (obuhvaćeno poglavljem II.), okvira za regulatornu suradnju i funkcionalno unutarnje tržište medijskih usluga (obuhvaćeno poglavljem III.), zahtjeva u pogledu mjera i postupaka za dobro funkcioniranje medijskog tržišta (odjeljak 5.) te pravila vezanih uz dodjelu javnih sredstava za državno oglašavanje i ugovore o nabavi ili uslugama propisane člankom 25. Uredbe (EU) 2024/1083.

Određena pitanja vezana uz sektor audiovizualnih medija ranije su unutar Europske unije usklađena Direktivom 2010/13/EU koja je utvrdila osnove za otvoreno i pravedno tržište EU-a za audiovizualne usluge te tradicionalno televizijsko emitiranje i nove usluge na zahtjev, no radijski sektor i sektor tiska nisu bili obuhvaćeni tom Direktivom. Europski akt o slobodi medija temelji se na odredbama Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama istodobno proširujući njezino područje primjene na radio i tisak.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Uzimajući u obzir da se Uredba (EU) 2024/1083 primjenjuje od 8. kolovoza 2025., da je u cijelosti obvezujuća te da se izravno primjenjuje u svim državama članicama Europske unije pa tako i u Republici Hrvatskoj, potrebno je stvoriti zakonske pretpostavke za dodatnu prilagodbu nacionalnog pravnog okvira zahtjevima Uredbe (EU) 2024/1083. Unatoč izravnoj primjenjivosti Uredbe (EU) 2024/1083 i njezinoj nadređenosti nacionalnom zakonodavstvu, analizom odredbi Uredbe (EU) 2024/1083 i važećih zakonskih akata Republike Hrvatske, utvrđeno je kako je nužno određena pitanja precizno regulirati nacionalnim provedbenim propisom.

Konkretno, ovim Prijedlogom zakona propisat će se definicije vezane uz medijske usluge, a koje nisu već definirane Zakonom o medijima i Zakonom o elektroničkim medijima. Ovim Prijedlogom zakona postojeća Agencija za elektroničke medije nastavlja s radom kao Agencija za medije čija će nadležnost obuhvatiti i tiskane medije kao i do sada bez mogućnosti upliva u uredničke slobode, a s ciljem jednakopravnosti u provođenju Europskog akta o slobodi medija. Jednako tako Vijeće za medije dobiva ulogu nadzora nad izborom tijela javnih servisa. Prijedlogom zakona se jačaju odredbe vezane za transparentnost vlasništva, izvora financiranja i obveze javnih tijela ili subjekata pri objavi oglašavanja kao i pri dodjeli sredstava za proizvodnju i emitiranje programa. Nadalje, propisuju se obveze pružatelja medijskih usluga kod dostave financijskih izvješća, dodatna pravila vezana uz medijsku koncentraciju kao i prekršajne odredbe za eventualno kršenje odredaba Zakona.

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Donošenjem predloženog Zakona osigurat će se zakonski uvjeti za provedbu Uredbe (EU) 2024/1083 u pravnom poretku Republike Hrvatske. Cilj Uredbe (EU) 2024/1083 je osigurati pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga te uspostaviti novi set pravila za zaštitu pluralizma i neovisnosti medija uz digitalnu transformaciju medijskog prostora.

Sloboda medija zaštićena je člankom 38. Ustava Republike Hrvatske, kao i Zakonom o medijima i Zakonom o elektroničkim medijima, no ovim će se Prijedlogom zakona osnovati novo regulatorno tijelo koje će u svom djelokrugu imati i tiskane medije. Jednako tako jačaju se odredbe vezane uz transparentnost tzv. državnog oglašavanja, način izvještavanja o utrošenim sredstvima na to oglašavanje kao i obveze dostave izvješća o financijskim prihodima medija.

Nadalje, Uredbom (EU) 2024/1083 uspostavlja se Europski odbor za medijske usluge, koji se sastoji od predstavnika nacionalnih regulatornih medijskih tijela, s ciljem osiguranja učinkovite i dosljedne primjene pravnog okvira Europske unije o medijima. Odbor je započeo s radom u veljači 2025. zamijenivši Europsku skupinu regulatora za audiovizualne medijske usluge (ERGA), osnovanu Direktivom 2010/13/EU.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

**PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1083 O USPOSTAVI
ZAJEDNIČKOG OKVIRA ZA MEDIJSKE USLUGE NA UNUTARNJEM TRŽIŠTU I
IZMJENI DIREKTIVE 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija)**

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom propisuju se nadležno tijelo, ovlasti nadležnog tijela i prekršajne odredbe za provedbu Uredbe iz članka 2. ovoga Zakona.

Pravo Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom osigurava provedba Uredbe (EU) 2024/1083 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu i izmjeni Direktive 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija) (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/1083, 17.4.2024.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2024/1083).

Pojmovi

Članak 3.

(1) U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *javno tijelo ili subjekt* su tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koja imaju javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se temeljem posebnog propisa financiraju pretežito ili u cijelosti iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno iz javnih sredstava (nameta, davanja, i sl.), kao i trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedno većinsko vlasništvo

2. *pružatelj medijske usluge* je nakladnik medija i novinski nakladnik sukladno definiciji iz zakona kojim se uređuju mediji, i drugi pružatelji medijske usluge sukladno definiciji iz zakona kojim su uređeni elektronički mediji

3. *pružatelj usluga elektroničkih publikacija* je pružatelj sukladno definiciji iz zakona kojim su uređeni elektronički mediji.

(2) Ostali pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenje kao u Uredbi (EU) 2024/1083, zakonu kojim se uređuju mediji i zakonu kojim su uređeni elektronički mediji.

(3) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. PROVEDBENE ODREDBE

Nadležno tijelo

Članak 4.

Poslove nadležnog tijela obavlja Agencija za medije (u daljnjem tekstu: Agencija).

Pravni položaj Agencije

Članak 5.

(1) Agencija je neovisna i neprofitna ustanova s javnim ovlastima u okviru djelokruga i nadležnosti propisanim ovim Zakonom te zakonima kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija.

(2) Osnivač Agencije je Republika Hrvatska.

(3) Osnivačka prava ostvaruju Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske. Agencija se upisuje u sudski registar kao javna ustanova.

(4) Agencija za svoj rad odgovara Hrvatskome saboru.

(5) Zabranjen je svaki oblik utjecaja na rad Agencije koji bi mogao ugroziti njezinu samostalnost i neovisnost.

(6) Rad Agencije je javan.

(7) Sjedište Agencije je u Zagrebu.

(8) Unutarnje ustrojstvo i poslovanje Agencije, opći akti Agencije te druga pitanja od značenja za rad Agencije pobliže se uređuju Statutom Agencije.

(9) Skraćeni naziv Agencije je AEM.

Tijela Agencije

Članak 6.

Tijela Agencije su Vijeće za medije (u daljnjem tekstu: Vijeće) i ravnatelj Agencije (u daljnjem tekstu: ravnatelj).

Vijeće za medije

Članak 7.

(1) Vijeće upravlja Agencijom.

(2) U upravljanju Agencijom Vijeće ima prava i ovlasti upravnog vijeća.

(3) Vijeće ima sedam članova, od kojih je jedan predsjednik Vijeća, a jedan zamjenik predsjednika Vijeća.

(4) Predsjednika i članove Vijeća imenuje i razrješuje Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, a u postupku predlaganja članova Vijeća Vlada Republike Hrvatske objavljuje javni poziv za predlaganje kandidata za članove Vijeća.

(5) Predsjednik i članovi Vijeća imenuju se na razdoblje od pet godina te mogu biti ponovno imenovani.

(6) Zamjenika predsjednika Vijeća, na prijedlog predsjednika Vijeća, imenuje Vijeće većinom glasova.

(7) Predsjednik Vijeća obavlja sljedeće poslove:

1. predstavlja i zastupa Agenciju
2. odgovara za zakonitost rada Agencije
3. saziva i predsjedava sjednicama Vijeća Agencije
4. potpisuje odluke i druge akte Vijeća Agencije
5. obavlja poslove za koje je na temelju posebnih propisa odgovoran kao osoba ovlaštena za zastupanje
6. obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom, zakonima kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija te Statutom Agencije.

(8) Zamjenik predsjednika Vijeća zamjenjuje predsjednika Vijeća u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti te obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom, zakonima kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija te Statutom Agencije, koje mu svojom odlukom povjeri predsjednik Vijeća.

(9) Za člana Vijeća može biti imenovan hrvatski državljanin s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, koji ima završen sveučilišni diplomski studij ili sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij ili stručni diplomski studij, ima stručno znanje, sposobnosti i iskustvo u radu u području medija, novinarstva, komunikacija, tehnologije, ekonomije ili prava te aktivno znanje najmanje jednog stranog jezika, mora imati najmanje deset godina radnog iskustva u navedenom području, a predsjednik Vijeća mora imati najmanje pet godina iskustva na rukovodećim položajima u području medija, novinarstva, tehnologije, ekonomije ili prava te aktivno znanje najmanje jednog stranog jezika.

(10) Članovi Vijeća ne mogu biti državni dužnosnici, osobe koje obnašaju dužnost u tijelima političkih stranaka, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili sindikatima, osobe pravomoćno osuđene za kazneno djelo, niti osobe koje su u radnom odnosu, ugovornom odnosu ili kojem drugom odnosu, koje ostvaruju utjecaj ili obavljaju druge poslove u pravnim osobama na koje se primjenjuju odredbe ovoga Zakona i zakona kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija, niti članovi njihovih uprava, nadzornih odbora, upravnih vijeća ili drugih odgovarajućih tijela upravljanja, te ne mogu biti vlasnici, dioničari ili imatelji udjela u pravnim osobama na koje se primjenjuju odredbe ovoga Zakona i zakona kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija, niti osobe koje obavljaju druge poslove zbog kojih bi moglo doći do sukoba interesa.

(11) Na pitanja sprječavanja sukoba interesa u obnašanju dužnosti člana Vijeća primjenjuje se zakon kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa.

(12) Članovi Vijeća imaju pravo objavljivati stručne i znanstvene radove te sudjelovati u radu stručnih i znanstvenih skupova.

(13) Članovi Vijeća obvezni su ponašati se na način kojim ne umanjuju osobni ugled ili ugled Agencije te ne dovode u pitanje samostalnost i neovisnost u obnašanju svoje dužnosti, niti samostalnost i neovisnost Agencije.

(14) Članovi Vijeća obvezni su u obavljanju svojih poslova, utvrđenih ovim Zakonom, zakonima kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija te Statutom Agencije, postupati savjesno, nepristrano, transparentno i u skladu s moralnim i etičkim načelima i pravilima struke.

(15) Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Vijeća obnašaju svoju dužnost profesionalno kao radnici Agencije s punim radnim vremenom, a za vrijeme obnašanja dužnosti imaju pravo na plaću i druga materijalna prava u skladu s općim aktima Agencije.

Razrješenje članova Vijeća

Članak 8.

(1) Hrvatski sabor će odlukom razriješiti dužnosti predsjednika, zamjenika predsjednika ili člana Vijeća prije isteka razdoblja na koje je imenovan, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, u slučaju:

1. ako sam zatraži razrješenje
2. ako se utvrdi da je prigodom predlaganja za člana Vijeća iznio o sebi neistinite podatke ili je propustio iznijeti podatke o okolnostima bitnim za utvrđivanje prijedloga
3. ako svojim radom ili ponašanjem dovede u pitanje svoj ugled ili ugled Agencije odnosno svoju samostalnost i neovisnost ili samostalnost i neovisnost Agencije
4. ako nije u mogućnosti uredno obavljati dužnost dulje od šest mjeseci neprekinuto
5. ako je zbog bolesti trajno spriječen obavljati svoju dužnost
6. ako je pravomoćno osuđen za kazneno djelo
7. nastupa okolnosti iz članka 7. stavka 10. ovoga Zakona.

(2) O postojanju razloga za razrješenje predsjednika, zamjenika predsjednika ili člana Vijeća prije isteka razdoblja na koje je imenovan Agencija mora izvijestiti Hrvatski sabor i Vladu Republike Hrvatske.

(3) Predsjednik, zamjenik predsjednika ili član Vijeća ne može se u razdoblju od jedne godine od dana razrješenja s dužnosti imenovati za člana uprave, nadzornog odbora, upravnog vijeća ili drugog odgovarajućeg tijela upravljanja u pravnim osobama na koje se primjenjuju odredbe ovoga Zakona i zakona kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija.

(4) Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Vijeća, nakon razrješenja s dužnosti u slučaju iz stavka 1. točke 1. ovoga članka, osim ako je razrješenje zatraženo prije isteka razdoblja od jedne godine od dana imenovanja, stavka 1. točaka 4. i 5. ovoga članka, kao i nakon isteka razdoblja na koje su imenovani, sve do početka ostvarivanja plaće po drugoj osnovi ili do ostvarivanja prava na mirovinu u skladu s općim propisima, imaju šest mjeseci od dana

razrješenja s dužnosti pravo na naknadu u visini plaće koju ostvaruje osoba na toj dužnosti, a sljedećih šest mjeseci pravo na naknadu u visini 50 % plaće koju ostvaruje osoba na toj dužnosti.

(5) Iznimno, osobe iz stavka 4. ovoga članka, kojima nakon razrješenja s dužnosti ili isteka razdoblja na koje su imenovane do ostvarivanja prava na mirovinu u skladu s općim propisima nedostaje manje od jedne godine, imaju pravo na naknadu u visini plaće koju ostvaruje osoba na toj dužnosti, do ostvarivanja prava na mirovinu, ali ne dulje od jedne godine.

(6) Odluka iz stavka 1. ovoga članka mora biti obrazložena te se objavljuje u „Narodnim novinama“ i na mrežnim stranicama Agencije.

Ravnatelj Agencije i stručna služba Agencije

Članak 9.

(1) Agencija ima stručnu službu koja obavlja poslove koji su Agenciji povjereni zakonima kojim je uređeno područje medija i područje elektroničkih medija kao i stručne, administrativne i tehničke poslove Agencije, a ustrojena je u skladu sa Statutom i drugim općim aktima Agencije.

(2) Stručnom službom Agencije rukovodi ravnatelj Agencije, koji obavlja sljedeće poslove:

1. vodi poslovanje Agencije
2. odgovoran je za rad stručne službe Agencije
3. odlučuje u poslovima Agencije koji nisu u nadležnosti Vijeća
4. priprema Vijeću godišnji program rada, godišnji financijski plan i projekcije za sljedeće dvije godine te godišnje izvješće o radu i financijske izvještaje Agencije kao i druge izvještaje sukladno potrebama i zahtjevima Vijeća
5. priprema Vijeću prijedloge za donošenje odluka i drugih općih akata iz ovoga Zakona i zakona kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija
6. priprema Vijeću prijedloge provedbenih propisa i općih akata Agencije iz ovoga Zakona i zakona kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija
7. obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom, zakonima kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija te Statutom Agencije.

(3) Ravnatelj Agencije za svoj rad odgovara Vijeću.

(4) Ravnatelj Agencije sudjeluje na sjednicama Vijeća, bez prava odlučivanja.

(5) Ravnatelja Agencije imenuje Vijeće na temelju javnog natječaja, na razdoblje od pet godina, uz mogućnosti ponovnog imenovanja.

(6) Za ravnatelja Agencije može biti imenovan hrvatski državljanin s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, koji ima završen sveučilišni diplomski studij ili sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij ili stručni diplomski studij iz područja medija, novinarstva, tehnologije, ekonomije ili prava, najmanje pet godina radnog iskustva na rukovodećim poslovima u navedenom području te aktivno znanje najmanje jednoga stranog jezika.

(7) Na ravnatelja Agencije na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 7. stavaka 10. do 13. ovoga Zakona.

(8) Ravnatelj Agencije obnaša svoju dužnost profesionalno kao radnik Agencije s punim radnim vremenom, za vrijeme obnašanja dužnosti ima pravo na plaću i druga materijalna prava u skladu s općim aktima Agencije, a ravnatelj Agencije sklapa ugovor o radu koji potpisuje u ime Agencije predsjednik Vijeća.

(9) Ravnatelj Agencije može imenovati jednog pomoćnika ravnatelja koji zamjenjuje ravnatelja Agencije u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti.

(10) Prava iz radnog odnosa radnika stručne službe Agencije uređuju se općim aktima Agencije, u skladu s općim propisima o radu, a radnici stručne službe Agencije sklapaju ugovor o radu koju u ime Agencije potpisuje ravnatelj Agencije.

(11) Radnici Agencije ne mogu biti članovi uprava ili nadzornih odbora te upravnih vijeća pružatelja medijskih usluga, ili biti u članstvu bilo kojih drugih oblika interesnog udruživanja, koja bi mogla dovesti u sumnju njihovu nepristranost u vođenju postupaka koji su u nadležnosti Agencije.

(12) Iznimno od stavka 11. ovoga članka dopušteno je članstvo i sudjelovanje u sindikatu, znanstvenim udrugama, udruženjima i projektima, pod uvjetom da to ne utječe na nepristranost u vođenju postupaka.

(13) Na sva druga pitanja u vezi s radom Agencije, koja nisu uređena ovim Zakonom, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju ustanove.

Razrješenje ravnatelja Agencije

Članak 10.

(1) Vijeće će odlukom razriješiti dužnosti ravnatelja Agencije prije isteka razdoblja na koje je imenovan prema postupku i u slučajevima propisanim zakonom kojim se uređuju ustanove te u slučaju:

1. ako sam zatraži razrješenje
2. ako se utvrdi da je u postupku javnog natječaja za imenovanje ravnatelja Agencije iznio o sebi neistinite podatke ili je propustio iznijeti podatke o okolnostima bitnim za donošenje odluke o imenovanju
3. ako svojim radom ili ponašanjem dovede u pitanje svoj ugled ili ugled Agencije li samostalnost i neovisnost Agencije
4. ako nije u mogućnosti uredno obavljati dužnost dulje od šest mjeseci neprekinuto
5. ako je zbog bolesti trajno spriječen obavljati svoju dužnost
6. ako je pravomoćno osuđen za kazneno djelo
7. nastupa okolnosti iz članka 7. stavka 10. ovoga Zakona.

(2) Na ravnatelja Agencije nakon razrješenja s dužnosti na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 8. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona.

(3) Odluka Vijeća iz stavka 1. ovoga članka mora biti obrazložena te se objavljuje na mrežnim stranicama Agencije.

Nadležnost Agencije

Članak 11.

(1) U nadležnosti Agencije su sljedeći poslovi:

1. provođenje postupka davanja koncesije sukladno zakonu kojim je uređeno područje elektroničkih medija, odredbama zakona i podzakonskih akata kojima se uređuju koncesije te podzakonskim aktima donesenim na temelju zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija
2. sklapanje ugovora o koncesiji s najpovoljnijim ponuditeljem sukladno zakonu kojim je uređeno područje elektroničkih medija
3. donošenje odluke o oduzimanju koncesije i dopuštenja u slučajevima predviđenim zakonom kojim je uređeno područje elektroničkih medija
4. poduzimanje odgovarajuće mjere radi privremenog ograničenja slobode prenošenja audiovizualnih usluga iz drugih država sukladno članku 91. Zakona o elektroničkim medijima („Narodne novine“, br. 111/21. i 114/22.)
5. provođenje postupka davanja dopuštenja za obavljanje djelatnosti pružanja audio i/ili audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev te za satelitski, internetski, kabelski i drugi oblik prijenosa audiovizualnog i/ili radijskog programa sukladno zakonu kojim je uređeno područje elektroničkih medija
6. izricanje upozorenja, obvezujućih naloga i opomena u slučaju nepoštivanja odredbi ovoga Zakona, zakona kojim je uređeno područje medija, zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija i podzakonskih akata donesenih na temelju istih
7. podnošenje optužnih prijedloga sukladno prekršajnim odredbama ovoga Zakona, zakona kojim je uređeno područje medija, zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija i zakona kojim se uređuju prekršaji
8. vođenje Upisnika pružatelja medijskih usluga
9. provođenje odredbi zakona kojim je uređeno područje medija i zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija koje se odnose na zaštitu pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija
10. osiguravanje nadzora nad provedbom odredbi o programskim načelima i obvezama utvrđenim zakonom kojim je uređeno područje elektroničkih medija, osim elektroničkih publikacija, te donošenje godišnjeg plana nadzora (monitoringa)
11. nadzor nad provedbom postupka imenovanja članova upravljačkih tijela javnih medijskih servisa
12. osiguravanje nadzora nad audiovizualnim i radijskim programima koji se emitiraju putem satelitskog, internetskog, kabelskog i drugog dopuštenog oblika prijenosa
13. osiguravanje nadzora namjenskog korištenja sredstava Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija sukladno članku 71. Zakona o elektroničkim medijima („Narodne novine“, br. 111/21. i 114/22.)
14. provođenje postupka utvrđivanja nepoštivanja ili kršenja odredbi zakona kojim je uređeno područje medija i zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija
15. razmatranje pritužbi građana na postupanje pružatelja medijskih usluga u provedbi zakona te poduzimanje mjera sukladno zakonu kojim je uređeno područje medija i zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija
16. donošenje uputa vezanih uz provedbu zakona kojim je uređeno područje medija i zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija
17. poticanje samoregulacije i koregulacije radi provedbe zakona kojim je uređeno područje medija i zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija

18. suradnja s regulatornim tijelima drugih država i/ili Europskom komisijom u razmjeni informacija radi provedbe odredaba ovoga Zakona, te odredbi članka 7., članka 26. stavka 3., članka 85. stavka 7., članka 91. i članka 92. stavka 3. Zakona o elektroničkim medijima („Narodne novine“, br. 111/21. i 114/22.) i odredbi zakona kojim je uređeno područje medija
19. podnošenje izvješća Hrvatskome saboru i drugim nadležnim tijelima sukladno ovom Zakonu, zakonu kojim je uređeno područje medija, zakonu kojim je uređeno područje elektroničkih medija i drugim propisima
20. podnošenje izvješća Europskoj komisiji sukladno ovom Zakonu, zakonu kojim je uređeno područje medija i zakonu kojim je uređeno područje elektroničkih medija i drugim propisima
21. poticanje medijske pismenosti
22. organiziranje javnih savjetovanja i stručnih skupova te provođenje istraživanja u vezi s pojedinim pitanjima iz područja medija
23. donošenje godišnjeg programa rada Agencije te
24. obavljanje i drugih poslova propisanih ovim Zakonom, zakonom kojim je uređeno područje medija, zakonom kojim je uređeno područje elektroničkih medija te Statutom Agencije.

(2) Regulatorne i druge poslove iz stavka 1. točaka 1. do 20. ovoga članka Agencija obavlja kao javne ovlasti.

Nadležnost Vijeća

Članak 12.

(1) Vijeće odlučuje u poslovima Agencije iz članka 11. stavka 1. ovoga Zakona.

- (2) Osim poslova iz članka 11. stavka 1. ovoga Zakona, u nadležnosti Vijeća su i drugi poslovi:
1. donosi provedbene propise kada je za to zakonom izrijekom ovlašteno
 2. međunarodna suradnja u području medija te sudjelovanje u radu upravnih i radnih tijela nadležnih europskih i međunarodnih organizacija i institucija u području medija i medijske regulacije
 3. nadzire provedbu i ostvarivanje godišnjeg programa rada i financijskog plana Agencije te drugih programa, planova i akata iz svoje nadležnost
 4. daje smjernice i naloge ravnatelju i stručnoj službi Agencije u vezi s poslovima iz nadležnosti Vijeća te nadzire provedbu tih smjernica i naputaka
 5. donosi poslovnik o svom radu
 6. obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom, zakonima kojima je uređeno područje medija i elektroničkih medija i Statutom Agencije.

Odlučivanje u poslovima Agencije

Članak 13.

(1) Vijeće donosi odluke većinom glasova svih članova Vijeća.

(2) Protiv odluka, opomena i drugih upravnih akata Agencije nije dopuštena žalba, ali se protiv njih može pokrenuti upravni spor.

(3) U slučaju nepostupanja prema izvršnoj odluci ili drugom upravnom aktu Agencije iz stavka 2. ovoga članka, Vijeće može izdati prekršajni nalog ili podnijeti optužni prijedlog radi pokretanja prekršajnog postupka.

Opći akti Agencije

Članak 14.

(1) Vijeće donosi Statut Agencije uz prethodnu suglasnost Hrvatskoga sabora.

(2) Vijeće donosi godišnji program rada i druge opće akte Agencije propisane ovim Zakonom, zakonom kojim je uređeno područje medija, zakonom kojim je uređeno područje elektroničkih medija i Statutom Agencije, a Statutom Agencije može se ovlastiti ravnatelja Agencije za donošenje određenih općih akata Agencije.

(3) Uz godišnji program rada iz stavka 2. ovoga članka Vijeće donosi i višegodišnji strateški plan, poslovnik o svom radu te etički kodeks.

(4) Statut Agencije objavljuje se u „Narodnim novinama“.

Poslovi Agencije

Članak 15.

(1) Agencija vodi i redovito obnavlja baze podataka sa svim upisnicima i očevidnicima koje je ovlaštena voditi prema zakonu kojim je uređeno područje elektroničkih medija kao i popis novinskih nakladnika upisanih u Upisnik novinskih nakladnika i popis distributera upisanih u Upisnik distributera.

(2) Baze podataka iz stavka 1. ovoga članka moraju biti dostupne, bez naknade i dokazivanja pravnog interesa, a objavljuju se u elektroničkom i strojno čitljivom obliku na mrežnim stranicama Agencije, koje je Agencija obvezna redovito održavati i obnavljati, zajedno s mogućnostima sveobuhvatnog pretraživanja podataka prema odabranim mjerilima.

(3) Agencija redovito i bez naknade objavljuje na svojim mrežnim stranicama akte i podatke sukladno odredbama zakona kojim je uređeno pravo na pristup informacijama kao i:

- odluke Vijeća te druge odluke Agencije od značenja za regulaciju tržišta medija
- stručna mišljenja i objašnjenja o primjeni ovoga Zakona, zakona kojima je uređeno područje medija i elektroničkih medija kao i propisa donesenih na temelju istih
- statističke i druge pokazatelje razvoja medijskog tržišta
- druge podatke i obavijesti o radu i poslovanju Agencije.

(4) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na informacije za koje postoji ograničenje prava na pristup sukladno odredbama zakona kojim je uređeno pravo na pristup informacijama.

Godišnje izvješće o radu, godišnji program rada i višegodišnji strateški plan Agencije

Članak 16.

(1) Vijeće podnosi Hrvatskome saboru godišnje izvješće o radu koje sadržava podatke o:

1. ispunjavanju ciljeva i zadaća utvrđenih godišnjim programom rada i strateškim planom Agencije
2. davanju koncesija i dopuštenja
3. dodijeljenim sredstvima državnih potpora
4. nadzoru nad programom pružatelja medijskih usluga
5. upravnim i sudskim postupcima
6. promidžbi i/ili oglašavanju javnih tijela ili subjekata
7. dodjeli sredstava za proizvodnju i objavljivanje programa
8. medijskoj koncentraciji
9. promjenama vlasništva
10. financijskom izvješću Agencije
11. provedbi ovoga Zakona, zakona kojim je uređeno područje medija, zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija te propisa donesenih na temelju navedenih ovoga Zakona i zakona kojima je uređeno područje medija i elektroničkih medija.

(2) Godišnje izvješće iz stavka 1. ovoga članka podnosi se najkasnije do kraja lipnja za prethodnu kalendarsku godinu.

(3) Na zahtjev Hrvatskoga sabora ili Vlade Republike Hrvatske Vijeće je obvezno, u roku od najviše 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva, podnijeti izvješće iz stavka 1. ovoga članka i za razdoblje kraće od jedne godine.

(4) Vijeće u skladu s odredbama članka 14. ovoga Zakona donosi godišnji program rada Agencije najkasnije do kraja godine za sljedeću kalendarsku godinu.

(5) Godišnjim programom rada iz stavka 4. ovoga članka utvrđuju se ciljevi i zadaće Agencije u obavljanju regulatornih i drugih poslova propisanih ovim Zakonom te zakonima kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija.

(6) Vijeće u skladu s odredbama članka 14. ovoga Zakona donosi višegodišnji strateški plan Agencije na razdoblje od pet godina.

(7) Višegodišnjim strateškim planom iz stavka 6. ovoga članka utvrđuje se vizija i misija rada Agencije.

Sredstva za rad

Članak 17.

(1) Sredstva za obavljanje poslova Agencije osiguravaju se na temelju godišnjeg financijskog plana Agencije iz iznosa od 0,5 % od ukupnog godišnjeg brutoprihoda koji su u prethodnoj godini obavljanjem djelatnosti ostvarili:

- pružatelji medijskih usluga obavljanjem djelatnosti pružanja audio i/ili audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev iz zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija
- pružatelji medijskih usluga obavljanjem djelatnosti pružanja audio i/ili audiovizualnih medijskih usluga televizije i/ili radija iz zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija

- pružatelji medijskih usluga obavljanjem djelatnosti pružanja audio i/ili audiovizualnih medijskih usluga putem satelita, interneta, kabela i drugim oblicima prijenosa iz zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija
- pružatelji usluga elektroničkih publikacija iz zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija
- pružatelji usluga platformi za razmjenu videozapisa iz zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija
- novinski nakladnici upisani u Upisnik novinskih nakladnika koji vodi Agencija.

(2) Ukupni godišnji brutoprihod iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća:

- prihod od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, isključujući državne potpore i potpore male vrijednosti
- prihod od oglašavanja javnih tijela i subjekata
- prihod od oglašavanja subjekata iz trećih zemalja
- sve druge preostale prihoda od obavljanja djelatnosti.

(3) Neutrošena sredstva iz stavka 1. ovoga članka ostvarena kao rezultat poslovanja na kraju proračunske godine mogu se utrošiti za dugoročne projekte i druge projekte od osobitog značenja za rad Agencije te za projekte medijskog obrazovanja i medijske pismenosti kao i za medijske analize i istraživanja.

(4) Agencija odgovara za vlastite obveze cjelokupnom svojom imovinom, a Republika Hrvatska solidarno i neograničeno odgovara za obveze Agencije.

(5) Obveze Agencije podmiruju se iz njezine imovine, a tek onda iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Dostava izvješća

Članak 18.

(1) Pružatelji medijskih usluga, elektroničkih publikacija i platformi za razmjenu videozapisa iz članka 17. ovoga Zakona dužni su do najkasnije 10. svibnja tekuće godine putem informacijskog sustava pružatelja medijskih usluga na mrežnim stranicama Agencije dostaviti Agenciji izvješće o ostvarenim prihodima za prethodnu godinu.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka sadrži podatke o:

1. prihodima od obavljanja djelatnosti definiranih člankom 17. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona
2. prihoda od primljenih državnih potpora i potpora male vrijednosti
3. svih preostalih prihoda iskazanih zbirno.

(3) Izvješće iz stavka 2. točke 1. ovoga članka mora biti razrađeno na pojedinačne stavke sukladno članku 17. stavku 2. ovoga Zakona te se iskazuju pojedinačno uz navođenje svih subjekata i prihoda ostvarenih od svakog pojedinog subjekta uz iznimke za sve zbirno iskazane preostale prihode.

(4) Obveza iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na one pružatelje medijskih usluga i elektroničkih publikacija koji tijekom godine dobiju koncesiju i/ili dopuštenje za obavljanje djelatnosti i/ili budu upisani u knjigu pružatelja elektroničkih publikacija i/ili budu upisani u Upisnik novinskih nakladnika, od dana davanja koncesije i/ili dopuštenja za obavljanje

djelatnosti odnosno od dana upisa u knjigu pružatelja elektroničkih publikacija ili Upisnik novinskih nakladnika.

(5) Ukoliko se utvrdi da dostavljeni podaci nisu potpuni zatražit će se nadopuna i/ili ispravak izvješća.

(6) Agencija, pružatelji medijskih usluga i elektroničkih publikacija objavit će na svojim mrežnim stranicama izvješće iz stavka 1. ovoga članka.

(7) Vijeće pravilnikom propisuje sadržaj, oblik i način izvršenja izvješća iz stavka 1. ovoga članka.

Promidžba i/ili oglašavanje javnih tijela ili subjekata

Članak 19.

(1) Javna tijela ili subjekti pri objavljivanju promidžbe i/ili oglašavanja svojih usluga ili aktivnosti dužna su sredstva dodijeliti na temelju unaprijed objavljenih transparentnih, objektivnih, proporcionalnih i nediskriminatornih kriterija putem javnih poziva.

(2) U promidžbu i/ili oglašavanje iz stavka 1. ovoga članka ne ubrajaju se oglasi, pozivi i/ili javni natječaji vezani uz obavljanje djelatnosti javnog tijela ili subjekta koji se objavljuju u „Narodnim novinama“ i/ili drugim medijima.

(3) Javna tijela ili subjekti dužni su 15 % godišnjeg utrošenog iznosa namijenjenog promidžbi i/ili oglašavanju svojih usluga ili aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka utrošiti na oglašavanje u audiovizualnim ili radijskim programima regionalnih i lokalnih nakladnika televizije i/ili regionalnih i lokalnih radija i/ili u tisku upisanom u Upisnik novinskih nakladnika i/ili kod pružatelja elektroničkih publikacija upisanih u Upisnik pružatelja elektroničkih publikacija.

(4) Javna tijela ili subjekti iz stavka 1. ovoga članka dužna su do 31. ožujka svake kalendarske godine izvijestiti Vijeće o obavljenoj promidžbi i/ili oglašavanju u protekloj godini te objaviti podatke o promidžbi i/ili oglašavanju na svojim mrežnim stranicama.

(5) Izvješće iz stavka 4. ovoga članka mora sadržavati podatke:

1. ukupan iznos planiranih sredstava namijenjenog promidžbi i/ili oglašavanju
2. ukupan iznos utrošenih sredstava za promidžbu i/ili oglašavanje
3. naziv pojedinačnog pružatelja medijske usluge s navođenjem svake pojedine usluge/tiskanog medija kao i ukupan godišnji iznos uplaćen svakoj pojedinoj medijskoj usluzi/tiskanom mediju
4. naziv pojedinačne elektroničke publikacije kao i ukupan godišnji iznos uplaćen svakoj pojedinoj publikaciji
5. naziv pojedinačne internetske platforme kao i ukupan godišnji iznos uplaćenih sredstava toj platformi.

(6) Ukoliko se utvrdi da dostavljeni podaci nisu potpuni zatražit će se nadopuna i/ili ispravak izvješća.

(7) Vijeće pravilnikom propisuje minimalne kriterije za dodjelu sredstava putem javnih poziva i obrazac za dostavu izvješća iz stavka 4. ovoga članka.

Dodjela sredstava za proizvodnju i objavljivanje programa

Članak 20.

(1) Ako su sredstva za proizvodnju i objavljivanje programa regionalnih i lokalnih pružatelja medijskih usluga te elektroničkih publikacija osigurana u proračunima javnih tijela ili subjekata ta se sredstva dodjeljuju putem javnog poziva, a na temelju objavljenih transparentnih, objektivnih, proporcionalnih i nediskriminatornih kriterija.

(2) Vijeće pravilnikom propisuje minimalne kriterije za dodjelu sredstava putem javnog poziva za proizvodnju i objavljivanje programa.

Medijska koncentracija

Članak 21.

(1) Zabranjena je medijska koncentracija propisana odredbama zakona kojima se uređuje područje medija, područje elektroničkih medija te Uredbe (EU) 2024/1083, a koje znatno utječu na medijski pluralizam i uredničku neovisnost.

(2) Vijeće pravilnikom propisuje dodatne elemente za ocjenu medijske koncentracije i pri tome se vodi i elementima propisanim člankom 22. stavkom 2. Uredbe (EU) 2024/1083.

Namjera provedbe koncentracije poduzetnika

Članak 22.

(1) Pružatelji medijskih usluga, elektroničkih publikacija i platformi za razmjenu videozapisa moraju u pisanom obliku prijaviti Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja svaku namjeru provedbe koncentracije poduzetnika koja ispunjava uvjete za nastanak obveze prijave namjere provedbe koncentracije u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

(2) Agencija će na zahtjev Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja dostaviti stručno mišljenje u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva za dostavu tog mišljenja, a ako nakon isteka tog roka Agencija ne dostavi zatraženo mišljenje, smatra se da nema primjedaba na provedbu prijavljene koncentracije iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja ocjenjuje prijavu namjere koncentracije iz stavka 1. ovoga članka i donosi odluku u skladu s odredbama propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

Prijava promjene vlasništva

Članak 23.

(1) Pružatelji medijskih usluga, elektroničkih publikacija i platformi za razmjenu videozapisa dužni su u roku od pet dana u pisanom obliku prijaviti Vijeću svaku promjenu vlasništva, bez obzira na uvjete utvrđene propisima o zaštiti tržišnog natjecanja, kako bi se ocijenili učinci vezani uz zaštitu pluralizma i raznovrsnosti medija.

(2) Pružatelji iz stavka 1. ovoga članka dužni su dostaviti ovjerene preslike isprava o stjecanju dionica ili poslovnih udjela u tom pružatelju medijskih usluga, elektroničkih publikacija i platformi za razmjenu videozapisa tijekom prethodne godine te izvadak iz Registra stvarnih vlasnika.

(3) Isprave o stjecanju ne dostavljaju se za dionice i udjele do 1 % vrijednosti kapitala.

(4) Ako se u postupku provedenom u skladu sa stavkom 1. ovoga članka utvrdi da nastalim promjenama dolazi do narušavanja pluralizma i raznovrsnosti medija, Vijeće će donijeti odluku kojom nalaže pružatelju medijske usluge da u primjerenom roku uskladi promjene na način koji nije u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, zakona kojima se uređuje područje medija, zakona kojim se uređuje područje elektroničkih medija te Uredbe (EU) 2024/1083.

(5) Ako pružatelj medijske usluge ne postupi u skladu s odlukom ili provede koncentraciju protivno odluci iz stavka 4. ovoga članka, primijenit će se odredbe zakona kojim se uređuje područje elektroničkih medija o prestanku važenja koncesije prije isteka roka na koji je dana odnosno odredbe o prestanku važenja dopuštenja za satelitski, internetski, kabelski i drugi oblik prijenosa audiovizualnog i/ili radijskog programa, a odluku o oduzimanju koncesije odnosno dopuštenja donosi Vijeće.

(6) Ako pružatelj medijske usluge ne postupi u skladu s odlukom ili provede koncentraciju protivno odluci iz stavka 4. ovoga članka Vijeće će donijeti odluku o brisanju iz Upisnika novinskih nakladnika.

(7) Pružateljima medijskih usluga, elektroničkih publikacija i platformi za razmjenu videozapisa koji ne izvrše obvezu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka Vijeće će uputiti pisano upozorenje s obrazloženjem mogućih sankcija za neizvršenje obveze.

(8) Zabranjuje se prikrivanje vlasničke strukture ili vlasništva stjecatelja dionica ili poslovnih udjela u pružatelju medijskih usluga, elektroničkih publikacija i platformi za razmjenu videozapisa bilo kojim pravnim poslom.

(9) Pravni poslovi kojima se prikriva vlasnička struktura pružatelja medijskih usluga, elektroničkih publikacija i platformi za razmjenu videozapisa ili vlasništvo stjecatelja dionica ili poslovnih udjela u pružatelju medijskih usluga, elektroničkih publikacija i platformi za razmjenu videozapisa jesu ništetni.

III. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 24.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 13.270,00 do 132.720,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

1. do 10. svibnja tekuće godine putem informacijskog sustava pružatelja medijskih usluga na mrežnim stranicama Agencije ne dostavi izvješće o ostvarenim prihodima za prethodnu godinu (članak 18. stavak 1.)
2. ni nakon zahtjeva za nadopunom i/ili ispravkom ne dostavi potpuno izvješće o ostvarenim prihodima za prethodnu godinu (članak 18. stavak 5.)
3. ne izvrši obvezu prijave promjene vlasništva (članak 23. stavak 1.)

4. ne dostavi ovjerene preslike isprava o stjecanju dionica ili poslovnih udjela u pružatelju medijskih usluga te izvadak iz Registra stvarnih vlasnika (članak 23. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1.320,00 do 6.630,00 eura.

(3) Ako prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počini fizička osoba obrtnik, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.650,00 do 13.270,00 eura.

Članak 25.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 13.270,00 do 132.720,00 eura kaznit će se za prekršaj javno tijelo ili subjekt koji može, sukladno općem propisu o prekršajima, prekršajno odgovarati:

1. dodijeli sredstva za promidžbe i/ili oglašavanja bez provođenja javnog poziva na temelju unaprijed objavljenih transparentnih, objektivnih, proporcionalnih i nediskriminatornih kriterija (članak 19. stavak 1.)
2. 15 % godišnjeg iznosa namijenjenog promidžbi i/ili oglašavanju svojih usluga ili aktivnosti iz članka 19. stavka 1. ne utrošiti na oglašavanje u audiovizualnim ili radijskim programima regionalnih i lokalnih nakladnika televizije i/ili regionalnih i lokalnih radija i/ili u tisku upisanom u Upisnik novinskih nakladnika i/ili kod pružatelja elektroničkih publikacija upisanih u Upisnik pružatelja elektroničkih publikacija (članak 19. stavak 3.)
3. ne izvijesti do 31. ožujka svake kalendarske godine Vijeće o obavljenom oglašavanju u protekloj godini (članak 19. stavak 4.)
4. ne objavi podatke o oglašavanju na svojim mrežnim stranicama (članak 19. stavak 4.)
5. ni nakon zahtjeva za ispravak ne nadopuni i/ili ispravi izvješće o obavljenom oglašavanju u protekloj godini (članak 19. stavak 6.)
6. dodijeli sredstva za proizvodnju i objavljivanje programa regionalnih i lokalnih pružatelja medijskih usluga te elektroničkih publikacija osigurana u proračunima javnih tijela ili subjekata bez javnog poziva na temelju objavljenih transparentnih, objektivnih, proporcionalnih i nediskriminatornih kriterija (članak 20. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u javnom tijelu ili subjektu novčanom kaznom u iznosu od 1.320,00 do 6.630,00 eura.

Sudska nadležnost

Članak 26.

(1) Za vođenje prekršajnog postupka za prekršaje propisane ovim Zakonom u prvom je stupnju nadležan Općinski prekršajni sud u Zagrebu.

(2) Agencija može izdati prekršajni nalog u prekršajnom postupku u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju prekršaji te uz uvjete utvrđene ovim Zakonom.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

(1) Pružatelji medijskih usluga – novinski nakladnici i distributeri dužni su u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona od Agencije zatražiti upis u Upisnik novinskih nakladnika i popis distributera upisanih u Upisnik distributera.

(2) Pružatelji medijskih usluga i distributeri dužni su u roku od osam mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti svoj rad, poslovanje i opće akte s odredbama ovoga Zakona.

Članak 28.

Vijeće će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propise iz članka 18. stavka 7., članka 19. stavka 7., članka 20. stavka 2. i članka 21. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 29.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona Agencija za elektroničke medije osnovana Zakonom o elektroničkim medijima („Narodne novine“, br. 111/21. i 114/22.) nastavlja s radom kao Agencija za medije.

(2) Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Vijeća za elektroničke medije, koji su imenovani na temelju Zakona o elektroničkim medijima („Narodne novine“, br. 111/21. i 114/22.), nastavljaju s radom i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, do isteka razdoblja na koje su imenovani.

(3) Ravnatelj Agencije za elektroničke medije nastavlja s radom i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, do dana imenovanja ravnatelja Agencije za medije u skladu s ovim Zakonom.

(4) Vijeće Agencije za medije će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona utvrditi Prijedlog statuta Agencije za medije i dostaviti ga na prethodnu suglasnost Hrvatskome saboru.

(5) Do stupanja na snagu Statuta Agencije za medije na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Statuta Agencije za elektroničke medije.

(6) Vijeće Agencije za medije će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Statuta Agencije za medije raspisati javni natječaj za imenovanje ravnatelja Agencije za medije te u roku od sljedećih 30 dana imenovati ravnatelja.

(7) Vijeće Agencije za medije će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Statuta Agencije za medije donijeti druge opće akte Agencije za medije, propisane ovim Zakonom i posebnim propisima.

(8) Predsjednik Vijeća Agencije za medije će u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu Statuta Agencije za medije podnijeti prijavu za usklađivanje upisa Agencije za medije u sudskom registru.

(9) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona radnici stručne službe Agencije za elektroničke medije nastavljaju s radom kao radnici stručne službe Agencije za medije, na poslovima na kojima su zatečeni u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona, te zadržavaju stečene položaje do sklapanja novih ugovora o radu u skladu s općim aktima Agencije za medije iz stavka 7. ovoga članka.

(10) Agencija za medije je pravni sljednik Agencije za elektroničke medije te preuzima cjelokupnu pokretnu i nepokretnu imovinu, poslovni prostor i opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju, novčana sredstva i račune te sva druga prava i obveze.

Članak 30.

Agencija za medije će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona preuzeti potrebnu dokumentaciju i arhiv Hrvatske gospodarske komore vezane za njihove dosadašnje ovlasti iz zakona kojim je uređeno područje medija.

Članak 31.

Postupci započeti po odredbama Zakona o medijima („Narodne novine“, br. 59/04., 84/11., 81/13. i 114/22.) i Zakona o elektroničkim medijima („Narodne novine“, br. 111/21. i 114/22.), a vezani za članke koji prestaju važiti, do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama Zakona o medijima („Narodne novine“, br. 59/04., 84/11., 81/13. i 114/22.) i Zakona o elektroničkim medijima („Narodne novine“, br. 111/21. i 114/22.) i propisa donesenih na temelju tog Zakona.

Članak 32.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članaka 12., 32., 34., 36. i 37., članka 38. stavka 4., članka 59. stavka 1. podstavaka 6. do 11. i članka 61. stavka 1. podstavaka 1. do 3. Zakona o medijima („Narodne novine“, br. 59/04., 84/11., 81/13. i 114/22.).

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članaka 25., 38., 39., članka 61. do 63., članka 73. do 83., članka 98. stavka 1. podstavaka 33. i 92. do 95. Zakona o elektroničkim medijima („Narodne novine“, br. 111/21. i 114/22.).

(3) Odluka o utvrđivanju visine plaća članova Vijeća za elektroničke medije („Narodne novine“, broj 77/04.) ostaje na snazi do dana stupanja na snagu općeg akta Agencije kojim će se urediti plaća predsjednika, zamjenika predsjednika i članova Vijeća.

Članak 33.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovim člankom utvrđuje se predmet Zakona i to: nadležno tijelo, ovlasti nadležnog tijela i prekršajne odredbe za provedbu Uredbe (EU) 2024/1083 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu i izmjeni Direktive 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija) (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/1083, 17.4.2024.) iz članka 2. ovoga Zakona.

Uz članak 2.

Ovim člankom definira se usklađenost Zakona s propisima Europske unije.

Uz članak 3.

Ovim člankom definiraju se pojmovi koji se koriste u Zakonu.

Uz članak 4.

Ovim člankom definira se da poslove nadležnog tijela obavlja Agencija za medije (u daljnjem tekstu: Agencija).

Uz članak 5.

Ovim člankom propisuju se oblik osnivanja Agencije te okvir djelokruga i nadležnosti. Nadalje propisano je da je osnivač Agencije Republika Hrvatska, a osnivačka prava ostvaraju Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske, način upisa u registar, zabrana utjecaja na rad Agencije, način uređenja unutarnjeg ustrojstva i poslovanja.

Uz članak 6.

Ovaj članak propisuje da su tijela Agencije Vijeće za medije i ravnatelj Agencije.

Uz članak 7.

Ovim člankom propisuje se način upravljanja Agencijom, tijelo upravljanja te ovlasti Upravnog vijeća. Propisan je sastav, postupak izbora članova Vijeća te trajanje mandata. Propisani su i poslovi ravnatelja Agencije, ovlasti zamjenika predsjednika kao i uvjeti koje mora ispunjavati osoba da bi mogla biti imenovana za člana Vijeća. Propisuje se da se na pitanja sprječavanja sukoba interesa u obnašanju dužnosti člana Vijeća primjenjuje zakon kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa te prava i obveze članova Vijeća. Propisuje se da predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Vijeća obnašaju svoju dužnost profesionalno kao radnici Agencije s punim radnim vremenom, a za vrijeme obnašanja dužnosti imaju pravo na plaću i druga materijalna prava u skladu s općim aktima Agencije.

Uz članak 8.

Ovim člankom propisuje se kada i pod kojim uvjetima Hrvatski sabor odlukom, može, razriješiti dužnosti predsjednika, zamjenika predsjednika ili člana Vijeća prije isteka razdoblja na koje je imenovan, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske te da odluka mora biti obrazložena te se objavljuje u „Narodnim novinama“ i na mrežnim stranicama Agencije.

Uz članak 9.

Ovaj članak propisuje da Agencija ima stručnu službu koja obavlja određene poslove povjerene Agenciji ovim Zakonom i zakonima kojima su uređeni mediji i elektronički mediji kao i stručne, administrativne i tehničke poslove Agencije, a ustrojena je u skladu sa Statutom i

drugim općim aktima Agencije. Nadalje, propisano je da stručnom službom Agencije rukovodi ravnatelj Agencije, njegovi poslovi te uvjeti za njegovo imenovanje i razrješenje. Člankom je također propisano da radnici Agencije ne mogu biti članovi uprava ili nadzornih odbora te upravnih vijeća pružatelja medijskih usluga, ili biti u članstvu bilo kojih drugih oblika interesnog udruživanja, koja bi mogla dovesti u sumnju njihovu nepristranost u vođenju postupaka koji su u nadležnosti Agencije. Ovo ograničenje ne obuhvaća članstvo u sindikatu, a u slučaju da sindikat postane pružatelj medijske usluge, elektroničke publikacije ili platforme za razmjenu videozapisa radnik koji bi vodio postupak dužan se sukladno propisima izuzeti iz vođenja postupka.

Uz članak 10.

Ovim člankom propisuje se pod kojim uvjetima Vijeće može razriješiti dužnosti ravnatelja Agencije prije isteka razdoblja na koje je imenovan te da predmetna odluka mora biti obrazložena te se objavljuje na internetskim stranicama Agencije.

Uz članak 11.

Ovaj članak propisuje da su u nadležnosti Agencije regulatorni i drugi poslovi povjereni zakonom iz područja elektroničkih medija kao i: nadzor nad provedbom postupka imenovanja članova upravljačkih tijela javnih medijskih servisa, donošenje naputaka za provedbu odredaba ovoga Zakona. Propisano je i da Agencija provodi nadzor nad odredbama zakona kojima je uređeno područje medija i elektroničkih medija.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisano je u kojim slučajevima Vijeće odlučuje u poslovima Agencije iz članka 11. stavka 1. Zakona, te koji su i drugi poslovi u nadležnosti Vijeća.

Uz članak 13.

Ovim člankom propisano je da Vijeće donosi odluke većinom glasova svih članova te da se protiv odluka, opomena i drugih upravnih akata Agencije nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. U slučaju nepostupanja prema izvršnoj odluci ili drugom upravnom aktu Agencije Vijeće može izdati prekršajni nalog ili podnijeti optužni prijedlog radi pokretanja prekršajnog postupka.

Uz članak 14.

Ovaj članak propisuje da Vijeće Agencije donosi Statut Agencije uz prethodnu suglasnost Hrvatskoga sabora. Također je propisano da Vijeće Agencije donosi godišnji program rada i druge opće akte Agencije propisane ovim Zakonom, zakonom kojim je uređeno područje medija i područje elektroničkih medija i Statutom Agencije. Statutom Agencije može se ovlastiti ravnatelj Agencije za donošenje određenih općih akata Agencije.

Uz članak 15.

Ovim člankom propisuje se da Agencija vodi i redovito obnavlja baze podataka sa svim upisnicima i očevidnicima koje je ovlaštena voditi prema zakonu kojim je uređeno područje elektroničkih medija te popis novinskih nakladnika upisanih u Upisnik novinskih nakladnika i popis distributera upisanih u Upisnik distributera. Baze podataka moraju biti dostupne, bez naknade i dokazivanja pravnog interesa, a objavljuju se u elektroničkom i strojno čitljivom obliku na mrežnim stranicama Agencije, koje je ista obvezna redovito održavati i obnavljati, zajedno s mogućnostima sveobuhvatnog pretraživanja podataka prema odabranim mjerilima. Redovito i bez naknade Agencija na svojim mrežnim stranicama objavljuje akte i podatke

sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, br. 25/13., 85/15. i 69/22.), a u smislu toga Zakona uređuje se ograničenost prava na pristup informacijama.

Uz članak 16.

Ovim je uređeno pitanje godišnjeg izvješća o radu, godišnjeg programa rada i višegodišnjeg strateškog plana Agencije.

Uz članak 17.

Ovim člankom propisano je da se sredstva za obavljanje poslova Agencije osiguravaju na temelju godišnjeg financijskog plana Agencije iz iznosa od 0,5 % od ukupnog godišnjeg brutoprihoda koji su u prethodnoj godini obavljanjem djelatnosti ostvarili pružatelji medijskih usluga obavljanjem djelatnosti pružanja audio i/ili audiovizualnih medijskih usluga, pružatelji usluga elektroničkih publikacija, pružatelji usluga platformi za razmjenu videozapisa, novinski nakladnici upisani u Upisnik novinskih nakladnika. Propisuje se što obuhvaća godišnji brutoprihod od obavljanja djelatnosti te postupanje Agencije u slučajevima kada ima neutrošenih sredstava te odgovornost Agencije.

Uz članak 18.

Ovim člankom propisana je obveza pružatelja medijskih usluga, elektroničkih publikacija i platformi za razmjenu videozapisa o načinu i vremenu dostave izvješća o ostvarenim prihodima za prethodnu godinu. Nadalje, propisan je način razvrstavanja prihoda kao i ovlast Agencije da pravilnikom propiše sadržaj, oblik i način izvršenja izvješća.

Uz članak 19.

Ovim člankom propisuje se da su javna tijela ili subjekti u slučaju objavljivanja promidžbe i/ili oglašavanja dužna dodijeliti sredstva na temelju unaprijed objavljenih transparentnih, objektivnih, proporcionalnih i nediskriminatornih kriterija putem javnih poziva. U promidžbu i/ili oglašavanje ne podrazumijevaju se oglasi, pozivi i/ili javni natječaji koji se objavljuju u „Narodnim novinama“. Javna tijela ili subjekti dužni su 15 % godišnjeg iznosa namijenjenog promidžbi i/ili oglašavanju svojih usluga ili aktivnosti utrošiti na oglašavanje u audiovizualnim ili radijskim programima regionalnih i lokalnih nakladnika televizije i/ili radija i/ili novina kod pružatelja elektroničkih publikacija upisanih u Upisnik pružatelja elektroničkih publikacija, pri čemu se utvrđuje obveza da se o obavljenom oglašavanju u protekloj godini do 31. ožujka svake kalendarske godine izvijesti Vijeće te da podatke o oglašavanju objave na svojim mrežnim stranicama. Izvješće mora osobito sadržavati: ukupan iznos osiguranih sredstava namijenjenog promidžbi i/ili oglašavanju, ukupan iznos utrošenih sredstava, naziv pojedinačnog pružatelja medijske usluge i elektroničke publikacije kao i pojedinačni utrošeni iznos te naziv pojedinačne internetske platforme kao i pojedinačni utrošeni iznos. Vijeće Agencije pravilnikom propisuje minimalne standarde za provedbu javnih poziva.

Uz članak 20.

Ovim člankom propisano je da ako su sredstva za proizvodnju i objavljivanje programa regionalnih i lokalnih pružatelja medijskih usluga te elektroničkih publikacija osigurana u proračunima javnih tijela ili subjekata ta se sredstva dodjeljuju putem javnog poziva, a na temelju objavljenih transparentnih, objektivnih, proporcionalnih i nediskriminatornih kriterija. Člankom se daje i ovlast Vijeću da pravilnikom propiše minimalne kriterije za dodjelu sredstava putem javnog poziva.

Uz članak 21.

Ovaj članak propisuje da je zabranjena medijska koncentracija propisana odredbama zakona kojima se uređuje područje medija i područje elektroničkih medija te Uredbe (EU) 2024/1083, a koje znatno utječu na medijski pluralizam i uredničku neovisnost. Vijeće pravilnikom propisuje dodatne elemente za ocjenu medijske koncentracije i pri tome se vodi i elementima propisanim člankom 22. stavkom 2. Uredbe (EU) 2024/1083.

Uz članak 22.

Ovim člankom propisuje se da pružatelji medijskih usluga, elektroničkih publikacija i platformi za razmjenu videozapisa moraju u pisanom obliku prijaviti tijelu nadležnom za zaštitu tržišnog natjecanja svaku namjeru provedbe koncentracije poduzetnika koja ispunjava uvjete za nastanak obveze prijave namjere provedbe koncentracije u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja kao i obveze nadležne Agencije.

Uz članak 23.

Ovim člankom propisuje se obveza pružatelja medijskih usluga da u roku od pet dana, u pisanom obliku moraju prijaviti Vijeću svaku promjenu vlasništva, bez obzira na uvjete utvrđene propisima o zaštiti tržišnog natjecanja, kako bi se ocijenili učinci vezani uz zaštitu pluralizma i raznovrsnosti medija te način postupanja Vijeća za medije.

Uz članke 24. i 25.

Ovim člancima propisane su prekršajne odredbe koje utvrđuju iznos kojim će se za radnje ili propuštanja koja su utvrđene kao prekršaji kazniti pravna osoba kao i javno tijelo ili subjekt koji može, sukladno općem propisu o prekršajima koja prekrši taksativno navedene odredbe ovoga Zakona. Određen je i iznos u kojem će se za počinjenje navedenih prekršaja kazniti i odgovorna osoba u pravnoj osobi te fizička osoba obrtnik kao i odgovorna osoba u javnom tijelu ili subjektu.

Uz članak 26.

Propisuje se nadležnost za vođenje prekršajnog postupka za prekršaje propisane Zakonom te da Agencija može izdati prekršajni nalog u prekršajnom postupku u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju prekršaji te uz uvjete utvrđene ovim Zakonom.

Uz članka 27.

Ovim člankom propisuje se obveza pružatelja medijskih usluga i distributera koji su upisani u upisnik Hrvatske gospodarske komore stupanjem na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 28.

Ovim člankom propisuje se obveza Vijeća da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona donese podzakonske akte za koje je ovlašteno.

Uz članak 29.

Ovim člankom propisano je da predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Vijeća za elektroničke medije, koji su imenovani na temelju Zakona o elektroničkim medijima („Narodne novine“, br. 111/21. i 114/22.), nastavljaju s radom i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, do isteka razdoblja na koje su imenovani te obveze Agencije i Vijeća stupanjem na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 30.

Ovim člankom određuje se da će danom stupanja na snagu ovoga Zakona, Agencija za medije započeti s preuzimanjem dokumentacije i arhive Hrvatske gospodarske komore vezane za njihove dosadašnje ovlasti iz zakona kojim je uređeno područje medija.

Uz članak 31.

Propisuje se završetak započetih postupaka vezanih za odredbe članaka koje prestaju važiti.

Uz članak 32.

Ovim člankom određuje se da danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti pojedine odredbe Zakona o medijima („Narodne novine“, br. 59/04., 84/11., 81/13. i 114/22.) i Zakona o elektroničkim medijima („Narodne novine“, br. 111/21. i 114/22.) te da Odluka utvrđivanju visine plaća članova Vijeća za elektroničke medije („Narodne novine“, broj 77/04.) ostaje na snazi do dana stupanja na snagu općeg akta Agencije kojim će se urediti plaća predsjednika, zamjenika predsjednika i članova Vijeća.

Uz članak 33.

Odredbama ovoga članka uređuje se da ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

- PRILOZI**
- **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
 - **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom
Europske unije**

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Savjetovanje o prijedlogu Zakona o provedbi uredbe (EU) 2024/1083 o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu i izmjeni direktive 2010/13/eu (Europski akt o slobodi medija)
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo kulture i medija
Svrha dokumenta	Izješćivanje o provedenom savjetovanju
Datum dokumenta	27.10.2025.
Verzija dokumenta	1
Vrsta dokumenta	Izješće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1083 O USPOSTAVI ZAJEDNIČKOG OKVIRA ZA MEDIJSKE USLUGE NA UNUTARNJEM TRŽIŠTU I IZMJENI DIREKTIVE 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija)
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	/
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo kulture i medija
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	Stručne službe Ministarstva kulture i medija izradile su prijedlog Zakona o provedbi uredbe (EU) 2024/1083 o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu i izmjeni direktive 2010/13/eu (Europski akt o slobodi medija). Svi predstavnici zainteresirane javnosti bili su pozvani dostaviti svoje primjedbe i prijedloge na cjelokupni tekst.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Savjetovanje o prijedlogu Zakona o provedbi uredbe (EU) 2024/1083 o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu i izmjeni direktive 2010/13/eu (Europski akt o slobodi medija) objavljeno je na internetskoj stranici e-Savjetovanja. Javno internetsko savjetovanje trajalo je od 7. srpnja 2025. godine do 8. kolovoza 2025. godine, o čemu je na internetskoj stranici Ministarstva kulture i medija isti dan objavljena obavijest.

Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	U tablici u prilogu
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	U tablici u prilogu
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba savjetovanja nije iziskivala financijske troškove.

Izvešće o provedenom savjetovanju - SAVJETOVANJE O PRIJEDLOGU ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1083 O USPOSTAVI ZAJEDNIČKOG OKVIRA ZA MEDIJSKE USLUGE NA UNUTARNJEM TRŽIŠTU I IZMJENI DIREKTIVE 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija)

Redni broj	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
1	SREĆKO HUSNJAK PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1083 O USPOSTAVI ZAJEDNIČKOG OKVIRA ZA MEDIJSKE USLUGE NA UNUTARNJEM TRŽIŠTU I IZMJENI DIREKTIVE 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija) Komentar od Nova TV d.d.: • Zaštita novinara i njihovih izvora – Nacrt zakona ne uređuje pitanje zaštite novinara i njihovih izvora, dok EMFA tome posvećuje značajnu pozornost – posebno u kontekstu zaštite od špijuskog softvera. Smatramo da bi i novi Zakon trebao posvetiti pažnju ovom pitanju i dodati poglavlje koje na istovjetan način ovo područje regulira kao i istovjetne odredbe EMFA i na taj način iskazati podršku zaštiti novinara i njihovih izvora (kao jedne od temeljnih vrijednosti Unije).	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da je Europski akt o slobodi medija po svojoj pravnoj prirodi Uredba što znači da je direktno primjenjiva te su sve njene odredbe sastavni dio zakonodavstva te nema potrebe iste pisati u ovom zakonskom prijedlogu.
2	HRVOJE DEBELJAK PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1083 O USPOSTAVI ZAJEDNIČKOG OKVIRA ZA MEDIJSKE USLUGE NA UNUTARNJEM TRŽIŠTU I IZMJENI DIREKTIVE 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija) U ovom javnom savjetovanju podržavam iznesene komentara Sindikata novinara Hrvatske. Držim kako je posebno trebalo urediti pitanje javnog medijskog servisa što je izostalo, navesti da članovi novog Vijeća za medije ne smiju biti članovi političkih stranaka te jasno obvezati novu Agenciju na redovito objavljivanje svih relevantnih informacija i izvještaja na svojim internetskim stranicama.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
3	PAŠKO BILIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1083 O USPOSTAVI ZAJEDNIČKOG OKVIRA ZA MEDIJSKE USLUGE NA UNUTARNJEM TRŽIŠTU I IZMJENI DIREKTIVE 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija) Podržavam širenje ovlasti medijskog regulatora (Agencija za elektroničke medije) koje s ovim prijedlogom podrazumijeva (a) praćenje registra vlasništva tiskanih medija, (b) zadržavanje neovisnog financiranja Agencije (0,5% bruto prihoda elektroničkih medija) uz financiranje i od platformi za razmjenu videozapisa, (c) te jasnije definiranje državnog oglašavanja. Međutim, ipak su vidljivi nedostaci i zanemarivanje odredbi EMFA-e i to osobito u području (a) nadzora novinara, (b) uredničke neovisnosti koja je u EMFA-i povezana s koncentracijom medija te (c) neovisnosti HRT-a. Primjerice: (a) Neusklađenost sa člankom 4., stavak	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

3b EMFA Članak 30. Zakona o medijima (NN 54/04,84/11,81/13,114/22) štiti novinarske izvore, izuzimajući novinare od otkrivanja svojih izvora, osim ako sud ne naredi otkrivanje kako bi zaštitio nacionalnu sigurnost, teritorijalnu cjelovitost ili javni interes u ozbiljnim slučajevima. I urednici i autori objavljenog sadržaja imaju ovo pravo. Etički kodeks Hrvatskog novinarskog društva novinarima jamči pravo na skrivanje izvora, dok ih istovremeno drži odgovornima za objavljeni sadržaj. Zakon o provedbi GDPR-a i povezani medijski zakoni nemaju odredbe koje sprječavaju nezakoniti nadzor novinara od strane organa kaznenog progona, što ukazuje na praznine u pravnim zaštitama slobode tiska i zaštite podataka u Hrvatskoj. EMFA legislativa trebala bi biti usklađena s GDPR-om i postojećim odredbama Zakona o medijima kako bi se nastavila zaštita novinarskih izvora. (b) Neusklađenost sa člankom 5. EMFA Kako bi se osigurala financijska i urednička neovisnost hrvatskog javnog medijskog servisa (HRT), trebalo bi spriječiti izravne dodjele iz državnog proračuna u novom zakonodavstvu kako bi se ograničio politički utjecaj. Imenovanje rukovodstva HRT-a trebalo bi povećati ulogu profesionalnih udruga, civilnog društva i akademske zajednice u postupcima odabira uprave. (c) Neusklađenost sa člankom 22. stavak 2b EMFA Članak 26. Zakona o medijima (NN54/04,84/11,81/13,114/22) kaže da medijski statuti kao samoregulacijski akti određuju sudjelovanje novinara u slučajevima imenovanja i razrješenja glavnih urednika, radne uvjete, novinarsku odgovornost, postupke u slučajevima kada glavni urednici i urednički odbori maju pravo na ostavku u slučajevima promjena vlasničke ili upravljačke strukture koje dovode u pitanje programske sheme i sadržaj (tzv. klauzula svijesti). U praksi, Statuti su potpuno neučinkoviti. Novinarski kodeksi omogućuju odbacivanje neetičnih zadataka, ali ne štite izričito od pritisaka vlasnika ili uprave. Zakon o elektroničkim medijima ne adresira uredničku neovisnost. Nadzor i adekvatna provedba Medijskih statuta potrebni su kako bi se osigurala urednička autonomija. Nadalje, restrikcije koncentracije medija trebale bi uključivati ocjenu provedbe Medijskih statuta u uredničkoj praksi kako bi se zaštitilo od neprimjerenog vlasničkog utjecaja u spajanjima i akvizicijama. Medijski statuti većinom nisu javno dostupni i nijedno neovisno tijelo ne nadzire njihovu provedbu niti se bavi kršenjima. Izmijenjeno ili novo zakonodavstvo trebalo bi izričito zabraniti politički i komercijalni utjecaj na uredničke odluke, istovremeno štiteći novinare koji se protive takvim pritiscima. Nezavisno tijelo trebalo bi imati ovlasti za izricanje sankcija kako bi učinkovito održalo etičke standarde i medijske statute. Navedene neusklađenosti Prijedloga Zakona o provedbi Uredbe (EU) 2024/1083 treba promatrati na dvije razine. Prvo, s obzirom na namjenu EMFA-e (čl. 1. stavak 3.) jer se ta uredba odnosi na minimalne standarde u državama članicama: "Ova Uredba ne utječe na mogućnost da države članice donesu detaljnija ili stroža pravila u područjima obuhvaćenima poglavljem II., poglavljem III., odjeljkom 5. i člankom 25., pod uvjetom da se tim pravilima osigurava viša razina zaštite medijskog

pluralizma ili uredničke neovisnosti u skladu s ovom Uredbom i da se njima poštuje pravo Unije.” Drugo, s obzirom na širi kontekst problema u hrvatskoj medijskoj infrastrukturi koji se polovičnim prenošenjem Uredbe ne adresiraju adekvatno. Bez jasne vizije društvene, ekonomske i političke uloge medija ostvarit će se, u najboljem slučaju, djelomično rješenje a, u najgorem slučaju, produbiti sistemska kriza na koje upozoravaju akademska zajednica, novinarska udruženja, civilno društvo i građani. Dr. sc. Paško Bilić Centar za sociologiju medija i digitalno društvo Institut za razvoj i međunarodne odnose Voditelj hrvatske dionice EU projekta Media Pluralism Monitor (2015. - danas)

4	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1083 O USPOSTAVI ZAJEDNIČKOG OKVIRA ZA MEDIJSKE USLUGE NA UNUTARNJEM TRŽIŠTU I IZMJENI DIREKTIVE 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija) Uredba Europske unije, Europski akt o slobodi medija, donesen je zato da se nacionalne legislative vezane za medije usklade s važećim vrijednostima i direktivama Unije. U Hrvatskoj postoje Zakon o medijima, Zakon o elektroničkim medijima i Zakon o HRT-u, a i cijeli niz drugih zakona poput Zakona o kaznenom postupku i Zakona o PDV-u, tako da je zapravo potrebno postojeće zakone mijenjati tako da budu usklađeni s Uredbom i čini se nepotrebnim donositi poseban zakon o provedbi Europskog akta o slobodi medija.. Ovakav prijedlog ne donosi neke posebne, suštinske izmjene u smislu podizanja veće razine neovisnosti medija, zaštite uređivačkog integriteta, financijske i političke neovisnosti javnih medija, kao ni nužne zaštite radničkih prava u zemlji koja je među najgorima po uvjetima rada u medijima u Europi prema izvješću Monitora medijskog pluralizma, nego se svodi na birokratski posao preimenovanja agencije koja bi, suprotno EMFA-i, bila birana na prijedlog Vlade koja bi joj postala suosnivač. U povučenom prijedlogu Zakona o medijima predstavljen je prijedlog o osnivanju Agencije i Vijeća stručnjaka, koji je sada samo prenesen u ovaj novi prijedlog zakona, s jednako nerazrađenim razlogom. Po svemu sudeći, ni u trećem mandatu ove Vlade ne možemo očekivati ozbiljnu medijsku politiku i ozbiljan rad na izmjenama i dopunama ili izradi novih Zakona o medijima i Zakona o HRT-u, pa se onda ide na polovično rješenje koje nalazi izgovor u obvezujućem Aktu EU-a. Ističemo još jedanput da je potrebno postojeći zakonski okvir za medije prilagoditi Europskom aktu o slobodi medija, što znači sveobuhvatnu reformu medijskog zakonodavstva, pri čemu regulatorno tijelo treba odmaknuti od Vlade i osposobiti za samostalan i neovisan rad u nadzoru nad poštivanjem medijskog zakonodavstva. Ovakav Nacrt ne daje naslutiti da će doći do bitnih promjena u hrvatskom medijskom prostoru što se tiče transparentnosti vlasništva nad medijima i tijeka javnog novca u medijima, kao ni što se tiče zaštite novinarske struke, uredničkog integriteta te radničkih prava u medijima. Ovakvim prijedlogom promjene načina izbora članova Vijeća Agencije, k tome bez zabrane članstva u političkim strankama Ministarstvo kulture i medija nije udovoljilo temeljnim uvjetima EMFA-e o potpunoj neovisnosti od izvršne vlasti i danih političkih struktura u trenutnom stanju članova tih tijela. Uredba je donesena upravo zbog nepoštivanja i smanjivanja neovisnosti i slobode medija u većini zemalja članica Europske Unije, ali sam prijedlog Zakona o provedbi uredbe tu ostaje štur, a Ministarstvo se njime pokriva kao izgovorom da je uskladilo svoje zakonske norme, dok sama srž - kako provesti zadatak neovisnosti medija o politici - ostaje nedirnuta.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
5	JELENA BERKOVIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

(EU) 2024/1083 O USPOSTAVI ZAJEDNIČKOG OKVIRA ZA MEDIJSKE USLUGE NA UNUTARNJEM TRŽIŠTU I IZMJENI DIREKTIVE 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija)

Pozdravlja se usklađivanje s EMFA-om jer njena svrha je: - zaštititi uredničku neovisnost - zaštititi novinarske izvore, među ostalim od uporabe špijanskog softvera - osigurati neovisno funkcioniranje javnih medija - povećati transparentnost vlasništva nad medijima - pružiti zaštitne mjere u situacijama kad velike internetske platforme neopravdano uklanjaju medijski sadržaj - uvesti pravo na prilagodbu medijske ponude na uređajima i sučeljima - jamčiti transparentnost državnog oglašavanja za pružatelje medijskih usluga i internetske platforme - osigurati da države članice dostave procjenu učinka ključnih koncentracija na medijskom tržištu na medijski pluralizam i uredničku neovisnost - povećati transparentnost mjerenja gledanosti publike za pružatelje medijskih usluga i oglašivače. Nacrt Prijedloga Zakona o implementaciji EMFA-e u značajnoj mjeri odgovara na navedene svrhe, međutim, kako bi mogao ispuniti sve navedene ciljeve na primjeren način, njegov nacrt trebalo bi unaprijediti dopunama i pojašnjenjima te dodatnom prilagodbom hrvatskom kontekstu. Uz zaštitu medijskog pluralizma, u svrhu zakona treba uvesti i "zaštitu uredničke neovisnosti". Za to je potrebno kontekstualizirati ključne pojmove (tijela javne vlasti; javno oglašavanje u medijima; uredničke odluke, prava i odgovornosti; novinarski izvori, zaštita novinara i njihovih izvora od digitalnog nadzora i špijanskog softvera). Reforma aktualne Agencije za elektroničke medije u buduću Agenciju za medije zahtijeva značajno ozbiljniji pristup od pukog uvođenja javnog natječaja za izbor Ravnatelja. Stoga je neophodno u ovom Nacrtu: - zakonski propisati svrhu i opće ciljeve Agencije - kao osnivača zadržati samo Sabor, a odustati od uvođenja Vlade - propisati minimalni standard javnosti rada Agencije - osigurati provedbu prava građana i građanki kao korisnika medijskih usluga da lako pristupaju podacima o vlasništvu medija, uključujući stvarne vlasnike (beneficial owners), o neovisnosti uredničkih odluka, o financiranju medija iz javnih sredstava, o svim drugim nacionalnim mjerama i odlukama, kao i da budu uključeni u javna savjetovanja i imaju pravo prigovora - propisati minimalne standarde i utemeljenost na činjenicama za oblikovanje nacionalnih mjera u medijskom sektoru (zakonodavne, regulatorne, financijske i upravne mjere koje bi mogle utjecati na medijski pluralizam ili uredničku neovisnost) - propisati suradnju Agencije (strukturirana suradnja i pristup podacima od drugih regulatora i tijela, suradnja sa samoregulatorima, strukturirani dijalog s domaćim medijskim akterima) Predloženi opseg nadležnosti buduće Agencije većinom smisleno obuhvaća nadležnosti postojeće Agencije za elektroničke medije, međutim, propušta uključiti vođenje brige o dodatnim standardima koje EMFA propisuje, kao i specifične okolnosti u Hrvatskoj koje omogućavaju sinergiju s kvalitetnim iskoracima u postojećem institucionalnom i zakonskom okviru. Stoga je potrebno u ovom Nacrtu osigurati: - nadzor nad

provedbom cijelog medijskog zakonodavstva - objavu provedbe medijskih zakona, uključujući rezultate monitoringa koncesionara - usklađenost aktualnih ciljeva Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija s EMFA-inim naglaskom na „poticanje uredničke neovisnosti“ - načine na koje će Agencija „polagati račune“ javnosti, uključujući obavezu održavanja javnih sjednica Vijeća i mogućnosti uključivanja zainteresirane javnosti - sustavno mjerenje publike i praćenje medijskog pluralizma i uredničke neovisnosti, stvarnog vlasništva i koncentracija, javnog financiranja i oglašavanja u medijima, te prekršajnih, upravnih i ostalih postupaka nad medijima - digitalnu transformaciju Agencije: integraciju dosadašnjih upisnika u sveobuhvatnu bazu o medijskom tržištu te korištenje državne digitalne infrastrukture (CDU podatkovne platforme) za jednostavno pretraživanje, uspoređivanje i analiziranje podataka, kao i automatsko generiranje javnih i interaktivnih analitičkih prikaza Konačno, proces izbora i razrješenja Vijeća i njegovog predsjednika treba biti transparentan i zaštićen od utjecaja izvršne vlasti tako da, bez uplitanja Vlade i odmah po donošenju ovog Zakona, Hrvatski sabor treba preuzeti ključnu ulogu u osiguranju transparentnosti i vjerodostojnosti izbornog postupka.	
6 HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1083 O USPOSTAVI ZAJEDNIČKOG OKVIRA ZA MEDIJSKE USLUGE NA UNUTARNJEM TRŽIŠTU I IZMJENI DIREKTIVE 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija) Umjesto cjelovite reforme medijskog zakonodavstva kako bi ga uskladila sa zahtjevima Europskog akta o slobodi medija (EMFA), Hrvatska će donijeti – Zakon o provedbi EMFA-e. Hrvatsko novinarsko društvo (HND) smatra kako je stanje na terenu takvo da se neće urediti propisom koji predviđa parcijalna rješenja jer nacrt prijedloga nije niti pokušao adresirati problem poštivanja uredničke neovisnosti i osigurati da statuti medija funkcioniraju, odnosno da se poštuje autonomija redakcija. Također, i dalje nema rješenja za prikriveno vlasništvo medija, kao ni za državno oglašavanje, odnosno transparentno javno financiranje medija. Ponovo naglašavamo i to da kriterije i način imenovanja i razrješenja članova Vijeća za medije treba promijeniti na način koji bi osigurao da su imenovane stručne osobe neovisne o političkim i gospodarskim pritiscima. I konačno, kako bi se hrvatsko medijsko zakonodavstvo uskladilo s odredbama EMFA-e, nužne su i izmjene zakona o HRT-u i Hini kako bi se riješilo problem političkog utjecaja na imenovanje upravljačkih tijela, što izravno ugrožava uredničku neovisnost te osiguralo višegodišnje sigurno i predvidljivo financiranje i mehanizmi koji štite od političke instrumentalizacije. HND stoga predlaže izmjene i dopune pojedinih odredbi nacrta prijedloga zakona, uz opće komentare u nastavku dokumenta.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

7 CENTAR ZA MIROVNE STUDIJE PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1083 O USPOSTAVI ZAJEDNIČKOG OKVIRA ZA MEDIJSKE USLUGE NA UNUTARNJEM TRŽIŠTU I IZMJENI DIREKTIVE 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija) Smatramo važnim da se uz načelo nediskriminacije u zakon uključi i obaveza nadležnih tijela da prate i sankcioniraju govor mržnje i diskriminatoran sadržaj u medijima, u skladu s člankom 325. Kaznenog zakona, Zakonom o suzbijanju diskriminacije i važećim prekršajnim propisima. Iako Europski akt o slobodi medija primarno promiče uredničku neovisnost i zaštitu od političkih pritisaka, on se provodi unutar šireg konteksta zaštite temeljnih prava i Povelje EU. Stoga bi provedbeni zakon trebao predvidjeti mehanizme nadzora nad štetnim praksama koje nerazmjerno pogađaju manjinske i ranjive skupine, uključujući diskriminatorno izvještavanje, govor mržnje i isključivanje iz medijskog prostora. Prijedlog je dodati odredbu kojom se propisuje da Vijeće za elektroničke medije i Ministarstvo kulture osiguravaju primjenu ovog zakona u skladu s načelima Povelje EU o temeljnim pravima te da u provedbi prate i podupiru zabranu diskriminacije i govora mržnje, sukladno domaćem zakonodavstvu (Kazneni zakon, Zakon o suzbijanju diskriminacije, Zakon o elektroničkim medijima i dr. prekršajni propisi).	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
8 CENTAR ZA GRAĐANSKE INICIJATIVE POREČ PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1083 O USPOSTAVI ZAJEDNIČKOG OKVIRA ZA MEDIJSKE USLUGE NA UNUTARNJEM TRŽIŠTU I IZMJENI DIREKTIVE 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija) Članak 14. Uredbe (EU) 2024/1083 o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge (EMFA) predviđa strukturiranu suradnju nacionalnih regulatornih tijela radi osiguravanja dosljedne i učinkovite primjene pravila iz EMFA-e i Direktive 2010/13/EU (Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama – AVMSD). U tom kontekstu, EMFA jasno povezuje regulatornu suradnju s ciljevima očuvanja temeljnih prava, posebno onih zajamčenih Poveljom Europske unije o temeljnim pravima. Sama Direktiva 2010/13/EU u članku 6. stavku 1. naglašava da države članice moraju osigurati da audiovizualne medijske usluge ne sadržavaju poticanje na nasilje ili mržnju na temelju osnova iz članka 21. Povelje o temeljnim ljudskim pravima, uključujući spol, rodni identitet, spolnu orijentaciju, etničko podrijetlo, vjersku pripadnost i invaliditet. Također se ističe važnost članka 11. Povelje, koji jamči slobodu izražavanja, ali i odgovornost u zaštiti prava drugih. Ova normativna podloga jasno upućuje na potrebu šire suradnje između regulatornih tijela i institucija koje imaju mandat za zaštitu ljudskih prava i etičkih standarda u medijima – što bi trebao biti sastavni dio provedbe članka 14. EMFA-e na nacionalnoj razini. Dakle, sukladno članku 14. Uredbe (EU) 2024/1083 (EMFA), države članice dužne su osigurati strukturiranu suradnju između nacionalnih regulatornih vlasti i tijela u svrhu dosljedne i učinkovite provedbe pravila koja se odnose na	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

medijske slobode i pluralizam. U tom kontekstu, smatramo da je važno već u Zakonu o provedbi EMFA-e predvidjeti mogućnost i poticaj za institucionaliziranu suradnju Agencije za medije s drugim nacionalnim tijelima koja imaju mandat za zaštitu temeljnih prava građana i profesionalnih standarda u medijima, uključujući pravobraniteljstva, relevantna samoregulatorna tijela i druge relevantne aktere. Trenutni nacrt Zakona o provedbi EMFA-e ne uključuje eksplicitnu odredbu kojom bi se poticala ili omogućila takva suradnja, iako ju članak 14. Uredbe izričito dopušta i ohrabruje. Budući da efikasna provedba zaštite ljudskih prava i borbe protiv diskriminacije u medijima često zahtijeva koordinaciju između regulatora i tijela specijaliziranih za ljudska prava, predlažemo da se u zakonski tekst doda jasna formulacija kojom se potiče strukturirana međuinstitucionalna suradnja u skladu s EMFA-om. Time se jača sposobnost Agencije da učinkovito prepozna i adresira sustavno kršenje prava i širenje diskriminatornih i štetnih sadržaja u medijima.

Prijedlog formulacije za zakonski tekst: Članak XX. (Strukturirana suradnja s tijelima za zaštitu temeljnih prava) Radi učinkovitog ostvarivanja ciljeva iz Uredbe (EU) 2024/1083 i Direktive 2010/13/EU, a osobito zaštite temeljnih prava zajamčenih Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, Agencija razvija i provodi strukturiranu suradnju s nacionalnim tijelima i institucijama koje imaju mandat za zaštitu temeljnih prava i etičkih standarda u medijima, uključujući pravobraniteljstva, relevantna samoregulatorna tijela i druge relevantne aktere. Ova suradnja uključuje, ali nije ograničena na: razmjenu informacija, zajedničke analize i preporuke, provedbu istraživanja, koordinaciju postupanja u slučajevima prijave diskriminatornih i štetnih medijskih sadržaja te druge oblike uzajamne pomoći. Agencija je ovlaštena uključiti ove oblike suradnje u godišnji program rada i višegodišnji strateški plan, a može ih dodatno regulirati putem posebnog protokola ili sporazuma o suradnji s navedenim tijelima.

9	JELENA BERKOVIĆ PROJEKAT ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1083 O USPOSTAVI ZAJEDNIČKOG OKVIRA ZA MEDIJSKE USLUGE NA UNUTARNJEM TRŽIŠTU I IZMJENI DIREKTIVE 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija), I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA S obzirom da Zakon o implementaciji EMFA-e direktno utječe na prava i odgovornosti novinara i medija, prilikom oblikovanja svih medijskih zakona, kao i izbora regulatornih tijela, treba voditi računa na Ustavom utvrđena ljudska prava i temeljne slobode, konkretno članak 38. Ustava RH: "Jamči se sloboda mišljenja i izražavanja misli. Sloboda izražavanja misli obuhvaća osobito slobodu tiska i drugih sredstava priopćavanja, slobodu govora i javnog nastupa i slobodno osnivanje svih ustanova javnog priopćavanja. Zabranjuje se cenzura. Novinari imaju pravo na slobodu izvještavanja i pristupa informaciji. Jamči se pravo na pristup informacijama koje posjeduju tijela javne vlasti. Ograničenja prava na pristup informacijama moraju biti razmjerna naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju te nužna u slobodnom i demokratskom društvu, a propisuju se zakonom. Jamči se pravo na ispravak svakomu komu je javnom viješću povrijeđeno Ustavom i zakonom utvrđeno pravo." To znači da je riječ o organskom zakonu koji Hrvatski sabor donosi većinom glasova svih zastupnika, a s obzirom na njegovu važnost za hrvatsku javnu sferu, postoji nada da će se o njemu moći postići nadstranački konsenzus i omogućiti dvotrećinska podrška - kako na saborskim Odborima, tako i u plenarnom zasjedanju.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
10	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, 1. Ocjena stanja Ocjena stanja u predloženom nacrtu Zakona je neadekvatna, površna i manjkava te u potpunosti propušta prepoznati stvarne strukturne i sistemske izazove u hrvatskom medijskom sektoru, o čemu svjedoči što je novinarstvo i dalje djelatnost koja nema nacionalni kolektivni ugovor, a cilj koji je EU zadala članicama o 80 posto pokrivenosti tržišta kolektivnim ugovorima za medijski sektor je nedostižan. U hrvatskim medijima na snazi su dva obnovljena kolektivna ugovora u javnim medijima i jedan u privatnom mediju.. Umjesto da pruži jasan pregled uzroka zbog kojih je Europska komisija uopće predložila donošenje EMFA-e, te da na temelju toga identificira konkretne izazove i potrebe u domaćem medijskom sustavu, Ocjena stanja ostaje na razini formalnog prepričavanja pravne obveze provedbe uredbe, bez suočavanja s realnošću. Niti jednom se ne spominju snažni politički i ekonomski pritisci na medije u Hrvatskoj, izuzetno visok stupanj nesigurnosti i prekarnosti u novinarskom radu, koncentracija vlasništva bez učinkovite regulacije, netransparentno državno oglašavanje, nestabilno i neovisno financiranje javnih medijskih servisa, kao ni erozija uredničke autonomije pod utjecajem političkih i komercijalnih	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

interesa. Također se izostavlja sveprisutan problem instrumentalizacije medija u političke svrhe, ali i neodrživ sustav za neovisno novinarstvo koji proizlazi iz nesigurnih radnih uvjeta, niskih plaća i rizika od sudskih tužbi (SLAPP-ova), čemu država ne osigurava odgovarajuću pravnu zaštitu. Ocjena stanja propušta uzeti u obzir i međunarodno potvrđene nalaze, uključujući: Media Pluralism Monitor 2025 za Hrvatsku, koji ističe visoki rizik u gotovo svim kategorijama: politička neovisnost medija, radni uvjeti novinara, tržišna stabilnost i pluralizam vlasništva; Izvještaj MFRR-a The Shrinking Space for Journalism in Croatia, koji dokumentira intenzivne političke pritiske, proračunske ovisnosti i zlouporabu javnih resursa za kontrolu informiranja; RSF World Press Freedom Index 2025, koji Hrvatsku svrstava u kategoriju zemalja gdje je ekonomska nestabilnost medijskog sektora glavni izvor prijetnji za slobodu tiska; Izvještaj Vijeća Europe iz 2024. (Confronting Political Pressure and Erosion of Media Independence) koji Hrvatsku navodi kao primjer države gdje je politički utjecaj na javne servise sustavan. Također, i domaće analize poput istraživanja Ministarstva kulture i medija o percepciji publike jasno pokazuju da publika ne doživljava hrvatski medijski sustav kao neovisan ni pluralan, već kao podložan političkim i ekonomskim interesima, s manjkom povjerenja u javne izvore informiranja. Istraživanja Centra Miko Tripalo i rad European University Instituta (CMPF EUI) dodatno potvrđuju da u Hrvatskoj ne postoji funkcionalan regulatorni okvir koji bi mogao osigurati zaštitu medijskog pluralizma, nadzor nad vlasničkim koncentracijama i učinkovitu obranu od političkog utjecaja. Ocjena stanja također u potpunosti ignorira duboku ekonomsku neodrživost medijskog sektora u Hrvatskoj, osobito lokalnih, neprofitnih i neovisnih medija. Ne postoje sustavi javne potpore koji bi osigurali njihovu dugoročnu održivost, a sustav državnog i lokalnog oglašavanja i sufinanciranja često funkcionira kao politički instrument umjesto temelja tržišne stabilnosti. U takvom kontekstu, EMFA dolazi ne kao formalna obveza, već kao mogućnost da se uspostave novi standardi medijskih sloboda, koja ovom Ocjenom stanja – a posljedično i cijelim nacrtom zakona – ostaje promašena i neiskorištena. Zabrinjavajuće je da se izostavlja i bilo kakva procjena neophodnih preuvjeta za provedbu EMFA-e, uključujući institucionalne barijere, sukobe interesa i sustavne otpore promjenama. Time se još jednom potvrđuje bojazan da će Hrvatska pristupiti provedbi EMFA-e na način koji je formalan, defanzivan i bez pravog sadržaja, te predlažemo da se:

- Izradi nova, sadržajno ozbiljna Ocjena stanja koja uključuje analizu tržišnih, regulatornih, političkih i ekonomskih okolnosti;
- Uključe rezultati neovisnih istraživanja, međunarodnih izvješća i relevantnih analiza;
- Javno argumentira da stanje medijskih sloboda i institucionalnog okvira u Hrvatskoj nije usklađeno s ciljevima EMFA-e, već traži ozbiljan reformski pristup;
- Jasno ukaže na neophodnost usklađivanja zakona i sektorske politike s europskim standardima, uz transparentan plan provedbe koji uključuje sve dionike – osobito novinarsku struku, medijske organizacije, akademsku zajednicu i civilno

	društvo. Samo iskrena i dokumentirana analiza može biti polazište za donošenje zakona koji će biti uistinu usklađen s EMFA-om i odgovoriti na stvarne izazove s kojima se hrvatski mediji i novinari i novinarkе svakodnevno suočavaju.	
11	JELENA BERKOVIĆ II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, 1. Ocjena stanja Ovaj Nacrt Zakona trebao bi ući u parlamentarnu proceduru u paketu s izmjenama i dopunama drugih zakona koji reguliraju medijsku djelatnost i novinarstvo u Hrvatskoj sa značajno nižim standardima od Europskog akta o slobodi medija (EMFA). Radi se prvenstveno o medijskim zakonima poput Zakona o medijima, Zakona o elektroničkim medijima, Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji i Zakona o Hrvatskoj izvještajnoj novinskoj agenciji. Na ovoj listi je, na žalost, i nepostojeći zakon koji bi trebao osigurati zaštitu svih osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka, tj. provedbu anti-SLAPP Direktive (EU) 2024/1069. No, tu su i drugi relevantni propisi koje treba uskladiti s EFMA-om poput Kaznenog zakona i Zakona o kaznenom postupku, Zakona o sigurnosno-obavještajnom sustavu, Zakona o PDV-u, a potencijalno i Zakona o trgovačkim društvima te Zakona o obveznim odnosima,... Pri tome treba voditi računa i o izbornom zakonodavstvu, Zakonu o suzbijanju diskriminacije i Zakonu o primjeni Akta o digitalnim uslugama.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
12	JELENA BERKOVIĆ II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, 1. Ocjena stanja Prilikom analize aktualnog stanja, korisno je konzultirati i sljedeće izvore: - Praćenje medijskog pluralizma u Europskoj Uniji (Rezultati Media Pluralism Monitor 2025) - Nacionalni izvještaj: Hrvatska https://cadmus.eui.eu/entities/publication/3765ae01-b7e5-48a1-9d4d-8cefe2c9abd4 - Media Freedom Rapid Response Report: The shrinking space for journalism in Croatia https://ipi.media/report-the-shrinking-space-for-journalism-in-croatia/ - Reporteri bez granica - World Press Freedom Index 2025: economic fragility a leading threat to press freedom https://rsf.org/en/rsf-world-press-freedom-index-2025-economic-fragility-leading-threat-press-freedom - Council of Europe: "Europe Press Freedom Report - 2024: Confronting Political Pressure, Disinformation, and the Erosion of Media Independence (2025)" https://edoc.coe.int/en/media/12123-europe-press-freedom-report-2024-confronting-political-pressure-disinformation-and-the-erosion-of-media-independence.html - Freedom House: Nations in Transit 2024 - Croatia https://freedomhouse.org/country/croatia/nations-transit/2024 - Universal Periodic Review - Republic of Croatia: Third Cycle Mid-term Report on Follow-up	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

of the Recommendations of the United Nations Human Rights Council under the Universal Periodic Review Mechanism (2024), on Journalists and freedom of the media <https://www.ohchr.org/en/hr-bodies/upr/upr-implementation> - European Commission: The European Media Industry Outlook <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/european-media-industry-outlook> - Eurobarometer: Media & News Survey 2023 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3153> - Centar za demokraciju i pravo Miko Tripalo, Kosta Bovan: Mladi, mediji i demokracija <https://tripalo.hr/wp-content/uploads/2023/11/Mladi-mediji-i-demokracija-publikacija.pdf> - Istraživanje percepcije javnosti o medijima i medijskom sadržaju što publika želi? u sklopu priprema za Smjernice medijskog razvoja u okviru Nacionalnog plana razvoja kulture i medija <https://min-kulture.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Doc/Istra%C5%BEivanje%20percepcije%20javnosti%20o%20medijima%20i%20medijskom%20sadr%C5%BEaju%20-%20%C5%A0to%20publika%20%C5%BEli.pdf> - European University Institute, Centre for Media Plurality and Media Freedom: Uncovering news deserts in Europe Risks and opportunities for local and community media in the EU <https://www.eui.eu/news-hub?id=news-deserts-on-the-rise-study-shows-a-fragile-situation-for-eu-local-media&lang=en-GB> - Forum on Information & Democracy: A New Deal for Journalism (2021) <https://informationdemocracy.org/working-groups/sustainability-of-journalism/> - The International Panel on the Information Environment: Expert Survey on the Global Information Environment 2024 - Searching for Solutions <https://www.ipie.info/research/sfp2024-1> - Ministarstvo kulture, A. Milat, B. Postnikov, I. Lasić, M. F. Živković: Rad u medijima - Radni materijali za raspravu o medijskoj politici Republike Hrvatske 2015. – 2020. - Mediji, kultura i odnosi s javnostima, Željana Ivanuš: Novinarska etičnost pod pritiskom interesnih skupina – iskustva hrvatskih novinara - Gong, Iva Nenadić: Modeli financiranja novinarstva u digitalnom dobu https://gong.hr/wp-content/uploads/2023/10/Modeli-financiranja-novinarstva-u-digitalnom-dobu_Iva-Nenadic.pdf - komentari Faktografa - udruge za informiranu javnost na nacrt Europskog akta o slobodi medija 23.1.2023. <https://udruga.faktograf.hr/2023/01/23/faktografovi-komentari-na-europski-akt-o-slobodi-medija/> - European University Institute, Centre for Media Plurality and Media Freedom: Observatory on the European Media Freedom Act A repository of insights and expertise on the new EU regulation <https://cmpf.eui.eu/observatory-on-the-european-media-freedom-act/> - Institut za razvoj i međunarodne odnose: Održana javna rasprava o Europskom aktu o slobodi medija <https://kultura.irmo.hr/odrzana-javna-rasprava-o-europskom-aktu-o-slobodi-medija-emfa/> s prezentacijama dr. Ive Nenadić https://kultura.irmo.hr/wp-content/uploads/2025/02/Iva-Nenadic_prezentacija.pdf i dr. sc Paška Bilića

https://kultura.irmo.hr/wp-content/uploads/2025/02/Pasko-Bilic_prezentacija.pdf

13 **HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO**
II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, 1. Ocjena stanja

Hrvatski Ustav i medijski zakoni sadrže princip slobode izražavanja i pluralnosti koji odgovaraju članku 3 EMFA-e. Međutim, nedostaje operativna provedba – nema pravnih mehanizama za aktivnu zaštitu pluraliteta, odnosno pravno načelno postoji, ali pravno neefektivno u praksi. Države članice EU-a Europska konvencija o ljudskim pravima obavezuje da svima pod svojom jurisdikcijom osiguraju prava i slobode definirane u prvom poglavlju Konvencije, a gdje se u članku 10. navodi da se države obvezuju osigurati odgovarajuće zaštitne mjere, i putem zakona i prakse, za učinkovito uživanje i zaštitu slobode izražavanja, uključujući stvaranje poticajnog okruženja za procvat slobodnih i odgovornih medija i ostvarenje njihove ključne uloge u demokraciji. Obaveze države radi poticanja pluralizma propisane su u Hrvatskoj člankom 5. Zakona o medijima, koji u stavku 3. navodi provođenja redovnog godišnjega javnog natječaja za dodjelu državnih potpora iz sredstava državnog proračuna za poticanje pluralizma, koji se, međutim, ne raspisuje. Kao važeći propis i dalje je na snazi Pravilnik o uvjetima, kriterijima i postupku provođenja javnog natječaja za dodjelu sredstava u svrhu poticanja i zaštite pluralizma i raznovrsnosti medija [<http://bit.ly/46q2aBX>], a prema kojem bi resorno ministarstvo (kulture i medija) trebalo svake godine do kraja svibnja raspisati natječaj za sufinanciranje programskih sadržaja nakladnika medija koji su utvrđeni člankom 5. stavkom 2. Zakona o medijima. Odluka o određivanju usluge distribucije tiska na području Republike Hrvatske uslugom od općega gospodarskog interesa ne može se smatrati državnom potporom za poticanje pluralizma jer nije dodijeljena sukladno Pravilniku, niti je uvjetovana proizvodnjom i objavljivanjem programskih sadržaja iz članka 5. stavka 2. Zakona o medijima, nego je namijenjena – kako u naslovu i stoji – sufinanciranju usluge od općega gospodarskog interesa.

Primljeno na znanje
Primljeno na znanje

14 **SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE**
II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, 2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Zakon ne sadrži deklaraciju o svojoj svrsi, a ona bi morala uzeti u obzir da EMFA primarno definira prava svih građana i građanki, kao primatelja medijskih usluga, “na pristup pluralnosti urednički neovisnog medijskog sadržaja”. Potrebno je jasno definirati da se zakonom štite i promiču temeljne vrijednosti slobode medija, pluralizma, uredničke neovisnosti i prava javnosti na informaciju. Nedostatak izjave o svrsi otvara prostor suženom i tehničkom tumačenju zakona, bez prepoznavanja njegovih normativnih ciljeva. Predlažemo dodavanje

Primljeno na znanje
Primljeno na znanje

stavka koji glasi: "Ovaj zakon ima za cilj provedbu Uredbe (EU) 2024/1083, uz osiguranje uredničke neovisnosti, pluralizma, transparentnosti medijskog vlasništva i financiranja, te prava javnosti na slobodno i pluralno informiranje." Kako bi Zakon o provedbi EMFA-e bio istinski usklađen, nužno je da se jasno definira čitav niz ključnih normativnih i institucionalnih pitanja. Popis pojmova je nepotpun i ne odgovara definicijama iz članka 2. EMFA-e. Nužno je definirati koji od postojećih pojmova u hrvatskom zakonodavstvu trebaju vrijediti za ovaj Zakon, kao i prenijeti nove definicije iz EMFA-e, uključujući: urednička odluka, urednička odgovornost, nacionalne mjere, tijela javne vlasti, državno oglašavanje, pružatelj vrlo velike internetske platforme, špijunski softver, nadzorna tehnologija, novinarski izvor itd. Ovi pojmovi su ključni za primjenu zakona. Bez njih dolazi do pravne nesigurnosti i potencijalnog izigravanja osnovnih prava. Potrebno je znatno povećati koherentnost uloge i nadležnosti Agencije za medije i njenog Vijeća. To uključuje i način izbora i razrješenja Vijeća, kao i njegovu novisnost i samostalnost u radu, posebno u odnosu na Ravnatelja i stručnu službu, osiguranje stvarne operativne i institucionalne neovisnosti Agencije, ne samo u pogledu političko-pravnog položaja, već i kroz stabilne tehničke, financijske i kadrovske resurse. Zakon mora propisati i obvezu javnosti rada Agencije, uključujući javnost sjednica njenog Vijeća, provedbu javnih savjetovanja, javno objavljivanje odluka, izvješća i svih ostalih podataka nužnih za analitički rad temeljen na dokazima, te strukturirani dijalog s dionicima. Također, Agencija mora imati ovlasti za nadzor, uključujući prikupljanje i objavljivanje podataka o javnim sredstvima koja se slijevaju u medije, uključujući sredstva iz svih tijela javne vlasti i s javnim ovlastima, sredstva za promidžbu, oglašavanje i druge oblike izravnih i neizravnih potpora. Agencija mora imati zakonsku obvezu i ovlasti za evidentiranje i javnu objavu stvarnog vlasništva nad svim medijima, što zahtijeva zabranu ortačkih ugovora o vlasništvu iza kojih se mogu skrivati tajni vlasnici medija, prema sadašnjem Zakonu o trgovačkim društvima. Mora nadzirati i primjenu statuta medija, osigurati mehanizam za primjerene sankcije u slučaju nepoštivanja statuta medija, kao alata za zaštitu uredničke autonomije, uz primjenu Zakona o medijima i preporuke Europske komisije o uredničkoj neovisnosti. Uloga Agencije mora uključivati i pokretanje prekršajnih i upravnih postupaka u slučajevima povrede medijskih sloboda i uredničke neovisnosti te neispunjenja zakonskih obveza, uključujući neobjavljivanje podataka, nezakoniti nadzor, prikrivanje vlasništva, nepoštivanje statuta ili nedozvoljene utjecaje na novinare i urednike. Treba uvesti strukturirani i trajni dijalog Agencije s medijskim akterima, uključujući novinarske organizacije koje imaju reprezentativnost, urednike, akademsku zajednicu, organizacije za provjeru činjenica i civilno društvo. Nužno je zakonski utemeljiti sustav mjerenja publika i medijskog pluralizma, koji uključuje ne samo tehničke podatke o dohvat, već i sadržajnu analizu raznolikosti, neovisnosti i reprezentacije. Agencija mora imati

zadaću oblikovati činjenično utemeljene ocjene o koncentracijama na medijskom tržištu, pri čemu se ne smije ograničiti isključivo na ekonomske parametre, već uključiti i urednički, tematski i vlasnički pluralizam. Zakon mora precizirati ulogu postojećih i budućih baza podataka o medijskom tržištu, uključujući izvore, dostupnost i nadležnost. Također, zakon mora sadržavati jasnu zabranu uporabe špijunskog softvera protiv novinara i zaštitu izvora informacija. Bilo kakva iznimka može biti dopuštena isključivo uz strogu sudsku kontrolu, pravne lijekove i naknadno obavješćavanje pogođenih. Zakon mora sadržavati posebne odredbe o pravima publike, odnosno primatelja medijskih usluga, uključujući pravo na pluralne informacije, transparentnost informacija o medijima, mogućnost žalbe Agenciji i praćenje postupaka nadzora. Također, zakon treba definirati obveze medija – osobito onih koji objavljuju vijesti i aktualne sadržaje – u pogledu poštovanja profesionalnih standarda, javne objave podataka o vlasništvu, financiranju, statutu i uredničkoj odgovornosti. Bez takvih zaštitnih mehanizama na snazi, nastavak poreznih povlastica i neizravnih subvencija medijima više neće biti legalan. Poseban problem ostaje javni medijski servis, odnosno HRT. Prijedlog zakona ne mijenja ništa u postojećem problematičnom modelu politički kontroliranog izbora upravljačkih tijela, što je u suprotnosti s člankom 5. EMFA-e. Pri tome se još dodaje ovlast Agenciji, kojoj bi Vlada postala suosnivač, da nadzire procese na HRT-u, što je nedopustivo prema EMFA-i. Zakon mora izričito predvidjeti izmjene Zakona o HRT-u kako bi se uspostavio pluralni, nepristrani i transparentni model imenovanja, osigurala dugoročna financijska stabilnost i zakonski zajamčila urednička autonomija, bez političkog i drugih neprimjerenih utjecaja. U kontekstu članka 18. EMFA-e, nužno je omogućiti pružateljima medijskih usluga u Hrvatskoj da se zaštite od proizvoljnog uklanjanja sadržaja od strane vrlo velikih internetskih platformi. Zakon mora osigurati mehanizam samoizjašnjavanja o ispunjavanju profesionalnih standarda, pristup ljudskim kontakt osobama unutar platformi, strukturirani dijalog s dionicima i sankcije u slučaju kršenja prava medija. Uloga Agencije u tome, kao i europskog Odbora za medije, uopće se ne spominje u ovom Nacrtu. Samo zakon koji uvaži sve ove aspekte može biti uistinu usklađen s EMFA-om i ispuniti svoju svrhu zaštite medijskih sloboda, pluralizma i prava građana u demokratskom društvu.

15	JELENA BERKOVIĆ II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, 2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom Izmjene i dopune više članaka o Agenciji za medije (detalji u komentarima na predložene članke) Neophodno je ojačati neovisnost, samostalnost i odgovornost (accountability) te osigurati javnost rada Agencije za medije. Radi veće učinkovitosti, dodatno treba razvrstati i primjerenije izbalansirati prava i obaveze Vijeća, njegovog predsjednika i Ravnatelja/predstojnika ureda. K tome, potrebno je povećati koherentnost njenih nadležnosti, posebno u odnosu na: - osiguranje prava primatelja medijskih usluga, tj. javnosti da pristupa podacima u posjedu tijela javne vlasti o oglašavanju i financiranju medija i u posjedu medijskih nakladnika o stvarnom vlasništvu, mjerama jamčenja sloboda donošenja uredničkih odluka od neopravdanog uplitanja i provedbi medijskih Statuta - razvoj baza podataka o medijskom tržištu - uvođenje analitičkog pristupa donošenju odluka utemeljenih na činjenicama, posebno u odnosu na mjerenja publika i medijskog pluralizma (koncentracije) - osiguranje nadzora nad primjerenom provedbom nacionalnih mjera - osiguranje suradnje s drugim tijelima javne vlasti - osiguranje strukturiranog dijaloga s medijskim akterima - pokretanje prekršajnih i upravnih postupaka te osiguranje izvršenja odluka	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
----	--	--

16	JELENA BERKOVIĆ II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, 2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom Dopuna novim člankom: praćenje i evaluacija S obzirom da će Europska komisija do 8. kolovoza 2028. i svake četiri godine nakon toga provoditi evaluaciju EMFA-e i podnositi izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru (EMFA čl. 27), potrebno je osigurati usklađenost tih aktivnosti u hrvatskom kontekstu. Pri tome treba voditi računa i da će EK i Europski odbor za medijske usluge kontinuirano pratiti unutarnje tržište medijskih usluga, što uključuje rizike i napredak u pogledu njegova funkcioniranja (EMFA čl. 26). Ovaj Zakon stoga treba predvidjeti praćenje provedbe u Hrvatskoj na godišnjoj razini te osigurati pravovremeno i primjereno reagiranje na utvrđene rizike (npr. na uredničku neovisnost i mjere koje poduzimaju pružatelji medijskih usluga radi jamčenja neovisnosti uredničkih odluka, na medijski pluralizam i koncentracije medija, inozemno uplitanje i manipuliranje informacijama) i prognoze funkcioniranja unutarnjeg tržišta (npr. dodjelu javnih sredstava medijima, utjecaj internetskih platformi). Uz obaveznu analizu djelotvornosti funkcioniranja Agencije za medije u pogledu primjerenosti resursa u odnosu na obavljanje zadaća, potrebno je predvidjeti i evaluaciju primjene ovog Zakona, kao i drugih propisa koji u Hrvatskoj utječu na medijski pluralizam i uredničku neovisnost.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
17	JELENA BERKOVIĆ II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, 2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom Dopuna novim člankom: zaštita novinara i novinarskih izvora od digitalnog nadzora i špijunskog softvera Imajući na umu da EMFA uređuje obavezu država članica da osiguraju djelotvornu zaštitu novinarskih izvora i povjerljive komunikacije (čl. 3), te da Zakon o sigurnosno-obavještajnom sustavu kao i Zakon o kaznenom postupku ne osiguravaju novinarima i ostalim medijskim radnicima mehanizme informiranja i žalbe neovisnom tijelu o korištenju invazivnih softvera za nadzor, neophodno je u ovom Zakonu uključiti novi članak koji bi uskladio hrvatski pravni okvir s pravom EU. Naime, EMFA ističe osobitu štetnost intruzivnog softvera za nadzor, tj. „špijunskog softvera” koji se može upotrijebiti za tajno snimanje poziva ili drukčiju upotrebu mikrofona uređaja krajnjeg korisnika, pristupanje šifriranim podacima, praćenje geolokacije, praćenje preko više uređaja krajnjih korisnika... “S obzirom na digitalnu i intruzivnu prirodu takvog softvera i prekograničnu upotrebu uređaja, osobito je štetno za obavljanje gospodarskih djelatnosti pružateljâ medijskih usluga na unutarnjem tržištu” i “osobito ugrožava odnos povjerenja novinara s njihovim izvorima, koji je u srži novinarske struke” (recital 25). K tome, treba voditi	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

računa o praksi Suda EU i Europskog suda za ljudska prava, posebno u slučaju Goodwin v. the United Kingdom prema kojem, bez visoke razine zaštite novinarskih izvora, „vitalna uloga tiska kao javnog nadzornika može biti potkopana, s negativnim utjecajem na sposobnost tiska da pruži točne i pouzdane informacije”. Naime, upotreba špijunskih tehnologija protiv novinara i novinarskih izvora dovela bi do neproporcionalne i stoga neprihvatljive razine uplitanja u medijske slobode u demokratskom društvu i ozbiljno potkopala vitalnu ulogu javnih nadzornika (Tech Policy Press: To Protect Democracy, Policymakers Must Protect Journalists from Spyware). Pri tome je potrebno voditi računa o ubrzanom razvoju špijunskih tehnologija i tržišta te dokaze o nezakonitim aktivnostima “koje nacionalne vlade delegiraju privatnim subjektima sa specifičnim stručnim znanjem” (EP LIBE study - Elda Brogi et al: The European Media Freedom Act: media freedom, freedom of expression and pluralism). Idealno rješenje bi bilo uskladiti temeljne zakone (ZKP i ZoSOSRH) s preporukama European Data Protection Supervisor prema kojem bi “zabrana razvoja i implementacije špijunskog softvera s mogućnostima Pegasusa u EU bila bi najučinkovitija opcija za zaštitu naših temeljnih prava i sloboda” (EDPS Preliminary Remarks on Modern Spyware). U međuvremenu, ovim Zakonom o implementaciji EMFA-e neophodno je osigurati pravo novinara na informaciju o nadzoru i pravnu zaštitu jer “pružatelji medijskih usluga, njihovo uredničko osoblje ili sve druge osobe koje bi, zbog svojeg redovitog ili profesionalnog odnosa s pružateljem medijske usluge ili njegovim uredničkim osobljem, mogle imati informacije o novinarskim izvorima ili povjerljivoj komunikaciji ili ih mogu identificirati imaju pravo na djelotvornu sudsku zaštitu. Države članice zadužuju neovisnu vlast ili tijelo s relevantnim stručnim znanjem za pružanje pomoći osobama iz prvog podstavka u vezi s ostvarivanjem tog prava. Ako takva vlast ili tijelo ne postoji, te osobe mogu zatražiti pomoć samoregulatornog tijela ili mehanizma” (EMFA čl 4. st. 8.).

18	JELENA BERKOVIĆ II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, 2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom Dopuna novim člankom: nacionalne mjere S obzirom da EMFA propisuje minimalni standard za nacionalne mjere u medijskom sektoru, potrebno je objediniti prilagodbu nekoliko članaka u hrvatski kontekst: - "Zakonodavne, regulatorne ili upravne mjere koje poduzima država članica, a koje bi mogle utjecati na medijski pluralizam ili uredničku neovisnost pružatelja medijskih usluga koji djeluju na unutarnjem tržištu, moraju biti propisno opravdane i proporcionalne. Takve mjere moraju biti obrazložene, transparentne, objektivne i nediskriminatorne" (EMFA čl. 21, st. 1). Pri tome su u hrvatskom kontekstu posebno vrijedne Preporuka Europske Komisije o internim zaštitnim mjerama za uredničku neovisnost i transparentnost vlasništva u medijskom sektoru, koje su nastale u paketu s EMFA-om i prema kojima se pružatelje medijskih usluga potiče na usvajanje raznolikog niza pravila usmjerenih na zaštitu uredničkog integriteta i neovisnosti (CMPF EUI: Media capture, the European Media Freedom Act, and the assessment of political control of the media in the Media Pluralism Monitor). - Europski odbor za medijske usluge "prema potrebi uz savjetovanje s dionicima, potiče razmjenu najboljih primjera iz prakse među nacionalnim regulatornim vlastima ili tijelima" (EMFA čl. 16, st. 1), ali i "na vlastitu inicijativu, na zahtjev Komisije ili na propisno opravdan i obrazložen zahtjev pružatelja medijske usluge koji je tom mjerom pojedinačno i izravno pogođen, sastavlja mišljenje o mjeri" (EMFA čl. 21, st. 4). K tome, Agencija za medije ne bi smjela biti "onemogućena da uzime u obzir mišljenja Odbora pri razmatranju poduzimanja mjera" kad je riječ o "medijskim uslugama koje potječu izvan Unije ili koje pružaju pružatelji medijskih usluga s poslovnim nastanom izvan Unije" (EMFA čl. 17, st. 3). Istovremeno je neophodno osigurati transparentnost mjera u javno dostupnoj bazi podataka koja bi uključivala i neizravne subvencije te porezne povlastice.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
19	"GONG" II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, 2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom Kako bi se osiguralo adekvatno usklađivanje s EMFA-om potrebno je nadopuniti: -osnaživanje mehanizama zaštite profesionalne novinarske i uredničke autonomije u svakodnevnoj redakcijskoj praksi kroz dosljednu primjenu redakcijskih statuta u svim medijima, te sankcioniranje medijskih nakladnika u slučaju ignoriranja odredbe o donošenju statuta. -onemogućavanje prikrivenog vlasništva nad medijima koje je moguće uz aktualni Zakonom o trgovačkom društvu, stoga je potrebno izmijeniti zakon i onemogućiti tajna društva kod medijskih nakladnika	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

20 **HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO**
II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA
SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE
POSLEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA
PROISTEĆI, 2. Osnovna pitanja koja se trebaju
urediti zakonom

Nacrt zakona potpuno zanemaruje pojedine odredbe EMFA-e koje navodimo redom: Članak 4. stavak 3. EMFA-e o djelotvornoj zaštiti novinarskih izvora i povjerljive komunikacije. Zakon o medijima RH formalno priznaje zaštitu izvora, ali ne osigurava proceduralne mehanizme koje EMFA traži da bi ta zaštita bila stvarno učinkovita i pravno održiva – pogotovo u kontekstu potencijalnog nadzora ili upotrebe špijunskih alata. Zakon o sigurnosno-obavještajnom sustavu omogućava nadzor bez izuzeća ili posebnih procjena proporcionalnosti za novinare ili izvore. Kazneni zakon ne predviđa kaznena djela zloporabe nadzora nad novinarima (npr. korištenje špijunskog softvera). Ne postoji obaveza obavještavanja pogođenih novinara kada nadzor završi – što EMFA izričito zahtijeva. Zakon o kaznenom postupku (ZKP) detaljno uređuje vrste tajnih mjera, uvjete i postupke. Sve tajne mjere moraju biti sudski odobrene. Sud procjenjuje opravdanost, ali zakon ne propisuje posebnu procjenu proporcionalnosti za novinare. Okrivljenici imaju pravo na prigovor i žalbu, ali novinari kao neokrivljene osobe često nemaju informaciju da su bili pod mjerama. U RH ne postoji obaveza obavještavanja novinara nakon prestanka nadzora, što EMFA izričito traži. Nema dodatne zaštite profesije ili izvora kao osjetljive kategorije. Preporuke za usklađivanje • Dopuniti članak 30. Zakona o medijima obavezom sudske procjene proporcionalnosti i naknadnog obavještavanja o sigurnosnom nadzoru. • Izmijeniti Zakon o kaznenom postupku kako bi uključivao pravo novinara na informaciju o nadzoru i pravnu zaštitu. Članak 5. EMFA-e, premda se spominju zaštitne mjere koje jamče neovisnost javnih pružatelja medijskih usluga, u samom nacrtu prijedloga nedostaju mjere koje bi se odnosile na usklađenost s člankom 5. EMFA-e s obzirom na to da zakoni o HRT-u i HINA-i formalno priznaju principe iz EMFA-e, ali ne osiguravaju njihovu provedbu. Najveći problemi su: • Politički utjecaj na imenovanje upravljačkih tijela, što izravno ugrožava uredničku neovisnost. • Financiranje nije sustavno regulirano – nedostaje višegodišnje sigurno i predvidljivo financiranje i mehanizmi koji štite od političke instrumentalizacije. Ne postoji institucionalni okvir za praćenje i ocjenu stvarne operativne neovisnosti javnih medija kako propisuje članak 5. stavak 4. EMFA-e. Riječ je o operativnim i unutarnjim mjerama – koje nisu samo deklaracije, nego organizacijski zahtjevi. Članak 6. stavak 3. koji se odnosi na neovisnost uredničkih odluka u okviru utvrđene uređivačke politike pružatelja medijskih usluga koji pružaju vijesti i sadržaje o aktualnim temama Trebalo bi: • razviti institucionalni okvir za provedbu redakcijskih statuta i mehanizme koji će osigurati otkrivanje svih stvarnih ili potencijalnih sukoba interesa koji bi mogli utjecati na pružanje vijesti i sadržaja o aktualnim temama • osigurati praćenje i rezultate tog praćenja staviti na

Primljeno na znanje
Primljeno na znanje

raspolaganje javnosti. Članak 22. EMFA-e o procjeni koncentracija na medijskom tržištu navodi elemente za procjenu koncentracija dok se u nacrtu prijedloga zakona ne uspostavlja poseban postupak procjene koncentracija medija, odnosno ovlasti za procjenu ostavljene su u nadležnosti Agencije za tržišno natjecanje iako se Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja fokusira na ekonomski aspekt i prepreke tržišnoj konkurenciji, i ne uvažava specifične medijske dimenzije poput pluralizma i uredničke neovisnosti propisane u članku 22 stavak 2. EMFA-e. Također, tijekom misije provedene u Hrvatskoj, partneri Media Freedom Rapid Response (MFRR) identificirali su problem tajnih vlasnika medija koji nisu obavezni biti navedeni kao vlasnici u Registru stvarnog vlasništva [<https://bit.ly/45vvDIL>]. To otvara pitanje procjene stvarne koncentracije ili kršenja vlasničkih ograničenja medija. Iako se člankom 61. u stavku 5. Zakona o elektroničkim medijima deklarativno zabranjuje prikrivanje vlasničke strukture pružatelja medijskih usluga, bez stvarnog pravnog učinka, trebalo bi propisati barem obavezu deklariranja postojanja tajnih društava prema članku 148. Zakona o trgovačkim društvima i dati u nadležnost Agenciji za medije da provjerava deklaracije medija o postojanju tajnog društva.

21	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, 3. Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći Pozdravljamo jačanje odredaba vezanih uz transparentnost tzv. državnog oglašavanja, no smatramo kako način izvještavanja o utrošenim sredstvima na to oglašavanje kako je predviđeno ovim nacrtom prijedloga nije dostatno. Naime, članak 16. koji propisuje sadržaj izvješća za Vladu i Hrvatski sabor ne navodi podatke o oglašavanju koje trebaju dostaviti javna tijela i subjekti kako su definirani u ovom nacrtu, nego samo tijela državne uprave (moguće je riječ tek o slučajnoj nekonzistentnosti). Razlog za zabrinutost su odredbe članka 19. prema kojem javna tijela i subjekti podatke o oglašavanju trebaju dostavljati Vijeću te objavljivati na svojim stranicama. U cilju transparentnosti važno je da svi podaci o oglašavanju budu na jednome mjestu i usporedivi te da ih je putem platforme na mrežnim stranicama Agencije moguće pretraživati ne samo prema kriteriju pružatelja medijske usluge, nego i prema kriteriju naručitelja oglašavanja koji je javno tijelo ili subjekt. Time bi se ispunili zahtjevi članka 25. stavka 3. EMFA-e prema kojem nacionalno regulatorno tijelo o rashodima za državno oglašavanje pružateljima medijskih usluga i pružateljima internetskih platformi svake godine izvješćuje na temelju informacija navedenih u stavku 2. Ta godišnja izvješća stavljaju se na raspolaganje javnosti na lako dostupan način, što smatramo da ne zadovoljava odredba prema kojoj bi svako izvješće trebalo posebno tražiti na stranici javnog tijela ili subjekta. Ne vjerujemo da bi izmjenom ove odredbe dodatno opteretili javna tijela i subjekte budući da su izvještaje o oglašavanju ionako dužni dostavljati Agenciji. Dodatno brine pozivanje na ograničenje prava na pristup sukladno odredbama zakona kojim je uređeno pravo na pristup informacijama, kako se ne bi dogodilo da se pojedina „javna tijela i subjekti“ pozivaju na profesionalnu, odnosno poslovnu tajnu, a što je poznata praksa u slučajevima odbijanja zahtjeva na pravo na pristup informacijama, tim prije što nacrt prijedloga ovog zakona ne propisuje test razmjernosti i javnog interesa.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
----	--	--

22	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1083 O USPOSTAVI ZAJEDNIČKOG OKVIRA ZA MEDIJSKE USLUGE NA UNUTARNJEM TRŽIŠTU I IZMJENI DIREKTIVE 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija), III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA Pri planiranoj uspostavi Agencije za medije kao nacionalnog medijskog regulatora i pravnog sljednika Agencije za elektroničke medije trebalo bi osigurati dostatna financijska sredstva i odgovarajuće ovlasti uzimajući u obzir zadaće koje su im dodijeljene na temelju EMFA-e, osobito za traženje informacija i podataka od svih fizičkih ili pravnih osoba na koje se ova Uredba primjenjuje ili koje, za potrebe povezane s njihovom trgovačkom, poslovnom ili profesionalnom djelatnošću, mogu razumno raspolagati potrebnim informacijama i podacima. Recital 39. EMFA-e: Ovisno o slučaju, države članice trebale bi, u potrebnoj mjeri, povećati sredstva koja se dodjeljuju nacionalnim regulatornim vlastima ili tijelima, uzimajući u obzir dodatne zadaće koje su im dodijeljene na temelju ove Uredbe.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
----	---	---

23	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE Predmet Zakona, Članak 1. Predloženi članak 1. u kojem se navodi da se zakonom propisuju nadležno tijelo, ovlasti i prekršajne odredbe za provedbu EMFA-e normativno je i sadržajno nedostatan. Takva formulacija svodi svrhu zakona isključivo na administrativno-tehničku provedbu, dok pritom izostavlja temeljnu vrijednosnu i pravnu orijentaciju EMFA-e. Neophodno je dodati drugi stavak kojim se jasno navodi da je cilj ovog zakona zaštita i promicanje medijskog pluralizma, slobode izražavanja i uredničke neovisnosti kao temeljnih prava i preduvjeta demokratskog društva. Taj dodatni stavak treba biti u skladu s člankom 1. EMFA-e, ali i s člancima 21., 22., 23. i 26. Uredbe, koji propisuju regulatorne, zaštitne i nadzorne mehanizme upravo u svrhu zaštite tih vrijednosti. Važno je istaknuti da se pojam „urednička neovisnost“ po prvi put uvodi kao pravno obvezujući standard na razini Europske unije. Taj je pojam rezultat višegodišnjeg rada europskih znanstvenih institucija, regulatora i strukovnih tijela koji su pokazali da pluralizam medijskog tržišta ne može biti zaštićen bez neovisnosti u uređivačkom procesu. EMFA-e jasno navodi da je urednička neovisnost ključan uvjet za profesionalni integritet pružatelja medijskih usluga i za ravnotežu između poslovne slobode i prava publike na informaciju. Upravo zato što je u Hrvatskoj zabilježen značajan i sustavan politički i gospodarski utjecaj na uređivačke politike, uključujući i javne medijske servise, važno je da zakon već u svom uvodnom članku prepozna i formalno potvrdi da je svrha njegova donošenja stvaranje regulatornog okvira za provedbu europskih standarda zaštite uredničke autonomije i medijskog pluralizma. Donošenje zakona koji ne sadržava jasnu deklaraciju svrhe i ciljeva ostavlja prostor za pravno i političko tumačenje u kojem se EMFA svodi na formalnu provedbu bez sadržajne zaštite temeljnih prava. Takav pristup nije u skladu ni s duhom ni s tekstom Uredbe, ni s očekivanjima Europske komisije da se nacionalnim zakonodavstvom osigura stvarna provedba njezinih ključnih načela.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da je Europski akt o slobodi medija po svojoj pravnoj prirodi Uredba što znači da je direktno primjenjiva te su sve njene odredbe sastavni dio zakonodavstva te nema potrebe iste pisati u ovom zakonskom prijedlogu
24	JELENA BERKOVIĆ Predmet Zakona, Članak 1. Neophodno je dodati drugi paragraf koji prenosi da je svrha zakona “zaštita medijskog pluralizma i uredničke neovisnosti”, kao što se to eksplicitno definira u 1. članku EMFA-e, a potom i njenim člancima 21, 22, 23 i 26. Naime, za razliku od pojma “pluralizam i raznovrsnost medija” koji se dosad koristio u hrvatskom medijskom zakonodavstvu (Zakon o medijima, Zakon o elektroničkim medijima), a stoga i u imenu Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija, EMFA ovdje unosi pojam “uredničke neovisnosti” i to na temelju višegodišnjih istraživanja europske znanstvene zajednice koja je, dijelom i kroz Media Pluralism Monitor, unaprijedila indikatore za mjerenje medijskog pluralizma. EMFA to precizno definira u svojim recitalima: - “(17) Zaštita uredničke neovisnosti preduvjet je za obavljanje djelatnosti pružatelja medijskih usluga i njihov profesionalni integritet u sigurnom medijskom prostoru. Urednička	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da je Europski akt o slobodi medija po svojoj pravnoj prirodi Uredba što znači da je direktno primjenjiva te su sve njene odredbe sastavni dio zakonodavstva te nema potrebe iste pisati u ovom zakonskom prijedlogu

neovisnost posebno je važna za pružatelje medijskih usluga koji objavljuju vijesti i sadržaje o aktualnim temama s obzirom na njihovu društvenu ulogu javnog dobra... - (18) Države članice imaju različite pristupe zaštiti uredničke slobode i uredničke neovisnosti, koja je sve ugroženija diljem Unije. Naime, u nekoliko država članica uočava se sve više uplitanja u uredničke odluke pružateljâ medijskih usluga. Takvo uplitanje može biti izravno ili neizravno, mogu se uplitati država ili drugi akteri, što uključuje javna tijela, izabrane dužnosnike, državne dužnosnike i političare, npr. radi stjecanja političke prednosti. Dioničari i druge privatne strane koje imaju udjele u pružateljima medijskih usluga mogu djelovati na način koji prekoračuje ono što je potrebno za ostvarenje ravnoteže između poslovne slobode i slobode izražavanja s jedne, i uredničke slobode izražavanja i prava na informiranje korisnika s druge strane, radi ostvarivanja gospodarske ili druge prednosti. S obzirom na društvenu ulogu medija, takvo neopravdano uplitanje moglo bi negativno utjecati na proces oblikovanja javnog mišljenja... Nadalje, nedavni trendovi u distribuciji i konzumaciji medija, među ostalim osobito na internetu, potaknuli su države članice da razmotre zakone kojima se uređuje pružanje medijskih sadržaja. Razlikuju se i pristupi kojima pružatelji medijskih usluga jamče uredničku neovisnost. Takvo uplitanje i rascjepkanost propisa i pristupa negativno utječu na uvjete za obavljanje gospodarskih djelatnosti pružatelja medijskih usluga i, u konačnici, na kvalitetu medijskih usluga koje primaju građani i poduzeća na unutarnjem tržištu. Stoga je potrebno uspostaviti djelotvorne zaštitne mjere kojima se omogućuje ostvarivanje uredničke slobode diljem Unije kako bi pružatelji medijskih usluga mogli samostalno proizvoditi i distribuirati svoj sadržaj preko granica, a primatelji medijskih usluga primati takav sadržaj.“ - (34) Za integritet medija potrebno je i da medijska poduzeća koja pružaju vijesti i sadržaje o aktualnim temama proaktivno pristupaju promicanju uredničke neovisnosti, osobito s pomoću unutarnjih zaštitnih mjera. Pružatelji medijskih usluga trebali bi donijeti razmjerne mjere kako bi se urednicima zajamčila sloboda donošenja uredničkih odluka u okviru ustaljene dugoročne uredničke politike pružatelja medijske usluge. Zaštitom uredničkih odluka o određenim sadržajima, posebno onih koje donose glavni urednici i urednici, od neopravdanog uplitanja doprinosi se osiguravanju jednakih uvjeta na unutarnjem tržištu medijskih usluga i kvaliteti takvih usluga. Tim bi se mjerama trebalo nastojati osigurati poštovanje standardâ neovisnosti u okviru cjelokupnog uredničkog postupka u medijima, među ostalim u cilju zaštite integriteta novinskog sadržaja. Taj je cilj ujedno u skladu s temeljnim pravom na primanje i širenje informacija iz članka 11. Povelje. S obzirom na ta razmatranja pružatelji medijskih usluga ujedno bi trebali osigurati transparentnost stvarnih ili potencijalnih sukoba interesa u odnosu na primatelje svojih medijskih usluga. - (35) Pružatelji medijskih usluga trebali bi donijeti unutarnje zaštitne mjere kako bi zajamčili neovisnost uredničkih odluka, koje su prilagođene njihovoj veličini, strukturi i potrebama.

	Preporuka Komisije (EU) 2022/1634 (12) sadržava katalog dobrovoljnih unutarnjih zaštitnih mjera koje medijska poduzeća mogu u tom pogledu donijeti...	
25	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE Pravo Europske unije, Članak 2. Potrebno ga je dopuniti preciznijim i obvezujućim formulacijama kako bi se osigurala potpuna i nedvojbeno provedba svih odredbi EMFA-e u hrvatskom pravnom sustavu. Trenutna formulacija ne sadrži nikakvu upućujuću ili objašnjavajuću odredbu kojom se pojašnjava koji se dijelovi Uredbe smatraju neposredno primjenjivima, a koji zahtijevaju nacionalnu operacionalizaciju. Ujedno se propušta pozvati na ključne mehanizme provedbe koji su navedeni u samoj Uredbi – uključujući nadležnosti regulatornog tijela, zaštitu novinara, neovisnost javnih medija, transparentnost vlasništva i pravila o postupcima uklanjanja sadržaja na digitalnim platformama. Dopunom ovog članka osigurala bi se pravna jasnoća, potvrdilo da se Hrvatska obvezuje na cjelovitu i sadržajnu provedbu EMFA-e te istaknulo da ovaj zakon nije isključivo tehnički instrument, već regulatorni okvir za usklađivanje s temeljnim pravima zajamčenim Uredbom. Također se otvara prostor za preciznu izradu podzakonskih propisa koji će detaljno urediti pojedine obveze i mehanizme implementacije.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da je Europski akt o slobodi medija po svojoj pravnoj prirodi Uredba što znači da je direktno primjenjiva te su sve njene odredbe sastavni dio zakonodavstva te nema potrebe iste pisati u ovom zakonskom prijedlogu

26	JELENA BERKOVIĆ I. OPĆE ODREDBE, Pojmovi 6. Definicija digitalnog nadzora i špijunskog softvera Nadzorne tehnologije poput Deep Packet Inspection i spyware-a zloupotrebljava se protiv novinara diljem svijeta (Jamal Khashoggi iz Saudijske Arabije, Javier Valdez Cárdenas iz Meksika...), a praksa nije zaobišla ni Europsku uniju: Grčka je protiv novinara koristila Predator, Mađarska Pegasus, Italija Paragon... EMFA stoga uređuje obavezu država članica da osiguravaju djelotvornu zaštitu novinarskih izvora i povjerljive komunikacije (čl. 3). S obzirom da Zakon o sigurnosno-obavještajnom sustavu ne navodi takvu iznimku niti posebno pažljivo postupanje, korisno je i u Zakonu o implementaciji EMFA-e prenijeti relevantnu definiciju (čl. 20) prema kojoj „intruzivni softver za nadzor” znači svaki proizvod s digitalnim elementima posebno dizajniran za iskorištavanje ranjivosti u drugim proizvodima s digitalnim elementima koji omogućuje tajni nadzor fizičkih ili pravnih osoba praćenjem, izvlačenjem, prikupljanjem ili analizom podataka iz takvih proizvoda ili od fizičkih ili pravnih osoba koje upotrebljavaju takve proizvode, među ostalim na neselektivan način”. Prilikom oblikovanja pojma, korisno je uzeti u obzir EMFA-in recital: (25) “Intruzivni softver za nadzor, među ostalim posebice ono što se obično naziva „špijunski softver”, osobito je invazivan oblik nadzora nad medijskim djelatnicima i njihovim izvorima. Može se upotrijebiti za tajno snimanje poziva ili drukčiju upotrebu mikrofona uređaja krajnjeg korisnika, filmsko snimanje ili fotografiranje fizičkih osoba, strojeva ili njihove okoline, kopiranje poruka, pristupanje šifriranim podacima o sadržaju, praćenje aktivnosti internetskog pretraživanja, praćenje geolokacije ili prikupljanje drugih senzorskih podataka, ili za aktivnosti praćenja preko više uređaja krajnjih korisnika. Ima odvrćajući učinak na slobodno obavljanje gospodarskih djelatnosti u medijskom sektoru. Osobito ugrožava odnos povjerenja novinara s njihovim izvorima, koji je u srži novinarske struke. S obzirom na digitalnu i intruzivnu prirodu takvog softvera i prekograničnu upotrebu uređaja, osobito je štetno za obavljanje gospodarskih djelatnosti pružateljâ medijskih usluga na unutarnjem tržištu. Stoga je potrebno osigurati da se pružatelji medijskih usluga, uključujući novinare, koji djeluju na unutarnjem tržištu medijskih usluga mogu osloniti na snažnu i usklađenu zaštitu u vezi s upotrebom intruzivnog softvera za nadzor u Uniji, među ostalim kada se vlasti država članica za njegovu upotrebu obrate privatnim stranama.”	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da je Europski akt o slobodi medija po svojoj pravnoj prirodi Uredba što znači da je direktno primjenjiva te su sve njene odredbe sastavni dio zakonodavstva te nema potrebe iste pisati u ovom zakonskom prijedlogu
----	--	--

27	JELENA BERKOVIĆ I. OPĆE ODREDBE, Pojmovi 5. Definicija novinarskih izvora Imajući na umu da EMFA uređuje obavezu država članica da osiguravaju djelotvornu zaštitu novinarskih izvora i povjerljive komunikacije (čl. 3), čime značajno proširuje i precizira odredbe kojima aktualni Zakon o medijima definira novinare (čl. 2) i zaštitu novinarskih izvora (čl. 30), korisno je i u Zakonu o implementaciji EMFA-e prenijeti relevantne definicije o novinarskim izvorima: (EMFA recital 19) “Novinari i urednici glavni su dionici u proizvodnji i pružanju vjerodostojnih medijskih sadržaja, prvenstveno tako što prenose vijesti ili izvješćuju o aktualnim temama. Izvori su novinarski „osnovni materijal”: temelj su proizvodnje medijskih sadržaja, osobito vijesti i sadržaja o aktualnim događajima. Stoga je ključno zaštititi sposobnost novinara da prikupljaju, provjeravaju i analiziraju informacije, osobito informacije koje se prenose ili priopćavaju povjerljivo, kako na internetu tako i izvan njega, te se odnose na novinarske izvore ili bi mogle poslužiti za njihovu identifikaciju. Pružatelji medijskih usluga i njihovo uredničko osoblje, posebno novinari, uključujući novinare s nestandardnim oblicima radnog odnosa, kao što su vanjski suradnici, trebali bi se moći osloniti na snažnu zaštitu novinarskih izvora i povjerljive komunikacije, među ostalim zaštitu od neopravdanog uplitanja i upotrebe tehnologija za nadzor. Bez takve zaštite slobodan protok izvora prema pružateljima medijskih usluga mogao bi se obeshrabriti te bi stoga slobodno obavljanje gospodarske djelatnosti pružatelja medijskih usluga moglo biti otežano, među ostalim na štetu pružanja informacija javnosti, što uključuje pitanja od javnog interesa. Takve prepreke mogle bi ugroziti slobodu novinara da obavljaju svoju gospodarsku djelatnost i ispunjavaju svoju važnu ulogu „javnog nadzornika” te negativno utjecati na pristup kvalitetnim medijskim uslugama.” S obzirom na otvorena pitanja o usklađenosti ne-medijskog zakonodavstva s odredbama EMFA-e, ovakvo preciziranje pojma i intencije njegove zaštite pojašnjava potrebu za dopunama kaznenog zakonodavstva (ZKP, ZoSOSRH) kako bi uključivao pravo novinara, ali i njihovih izvora, na informaciju o nadzoru i učinkovitu pravnu zaštitu.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da je Europski akt o slobodi medija po svojoj pravnoj prirodi Uredba što znači da je direktno primjenjiva te su sve njene odredbe sastavni dio zakonodavstva te nema potrebe iste pisati u ovom zakonskom prijedlogu
----	--	--

28	JELENA BERKOVIĆ I. OPĆE ODREDBE, Pojmovi 4. Uredničke odluke, prava i odgovornosti Kako bi Nacrt Zakona bio usklađen s EMFA-om i istovremeno utemeljen na korisnim rješenjima koja već postoje u hrvatskom medijskom zakonodavstvu, potrebno je spojiti EMFA-inu potrebu za zaštitom uredničkog integriteta u medijima koji pružaju vijesti i aktualnosti s postojećim odredbama Zakona o medijima o redakcijskim Statutima, ulozi redakcijskih vijeća, načinima izbora i smjene glavnih urednika/ca te prigovoru savjesti novinara/ki. Imajući na umu da ni Zakon o medijima (čl. 3) ni Zakon o elektroničkim medijima (čl. 2) ne definiraju značenje pojmova „urednička odluka” i „urednička odgovornost” koje EMFA definira (čl. 2, st. 7. i 8.) te ih IZRIČITO ŠTITI (čl 6. st. 3.) u slučaju „pružatelja medijskih usluga koji pružaju vijesti i sadržaje o aktualnim temama”, korisno je u Zakon o implementaciji EMFA-e prenijeti definicije „urednička odluka” znači odluka koja se redovito donosi za potrebe izvršavanja uredničke odgovornosti i povezana je sa svakodnevnim radom pružatelja medijske usluge”, kao i „urednička odgovornost” znači izvršavanje stvarne kontrole nad odabirom programâ ili informativnih publikacija i nad njihovom organizacijom radi pružanja medijske usluge, neovisno o postojanju odgovornosti za pruženu uslugu na temelju nacionalnog prava”. Dodatno, prema EMFA-inom 17. recitalu, „zaštita uredničke neovisnosti je preduvjet za obavljanje djelatnosti pružateljâ medijskih usluga i njihov profesionalni integritet u sigurnom medijskom prostoru. Urednička neovisnost posebno je važna za pružatelje medijskih usluga koji objavljuju vijesti i sadržaje o aktualnim temama s obzirom na njihovu društvenu ulogu javnog dobra.” Za kvalitetnu provedbu EMFA-e, koja će uključivati i provedbu odredbi koje reguliraju nacionalne mjere (poput poreznih olakšica i subvencija), stoga je korisno je predvidjeti jasnoću ovih pojmova. Definiranje samog novinarstva nije potrebno imajući na umu da i Europski sud za ljudska prava (s kojim je usklađena praksa Suda EU) koristi funkcionalnu definiciju (ECHR: Article 10 Protection of journalists and journalistic activities ECHR-KS, Article 10 Contributions to public debate: Journalists and other actors ECHR-KS). K tome, neophodno je osigurati kvalitetnu samoregulaciju novinarske struke, uz podršku ostvarivanjima radnih prava medijskih radnika/ca, u čemu medijski regulator može imati podržavajuću ulogu.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da je Europski akt o slobodi medija po svojoj pravnoj prirodi Uredba što znači da je direktno primjenjiva te su sve njene odredbe sastavni dio zakonodavstva te nema potrebe iste pisati u ovom zakonskom prijedlogu
----	--	--

29	JELENA BERKOVIĆ I. OPĆE ODREDBE, Pojmovi 3. Vijesti i aktualnosti Kako bi se nacionalne mjere, poput poreznih povlastica i neizravnih subvencija za “opće-informativni tisak” (Zakon o PDV-u, čl. 38, st. 2, točka g) mogle nastaviti i razvijati u skladu s EMFA-om, Nacrt Zakona korisno je unaprijediti definicijom “vijesti i sadržaja o aktualnim temama” koji “obuhvaćaju široku kategoriju sadržaja od političkog, društvenog ili kulturnog interesa, na lokalnoj, nacionalnoj ili međunarodnoj razini”, u raznolikim formatima i distribuirane raznim kanalima. Naime, EMFA u svojim recitalima detaljno pojašnjava: - (14) “Vijesti i sadržaji o aktualnim temama mogu imati važnu ulogu u oblikovanju javnog mišljenja te izravno utječu na demokratsko sudjelovanje i društvenu dobrobit... Kvalitetne medijske usluge ujedno su najbolje sredstvo za suzbijanje dezinformacija i inozemnog manipuliranja informacijama i uplitanja. Pristup takvim uslugama trebao bi se osigurati i sprečavanjem pokušaja ušutkavanja novinara, koji sežu od prijetnji i uznemiravanja do cenzure i „otkazivanja” oprečnih mišljenja, te bi mogli ograničiti slobodan protok informacija u javnu sferu smanjenjem kvalitete i pluralnosti informacija. Pravo na pluralnost medijskog sadržaja ne podrazumijeva bilo kakvu povezanu obvezu da se pružatelj medijskih usluga pridržava standarda koji nisu izričito utvrđeni zakonom.” - (34) “Medijska poduzeća koja pružaju vijesti i sadržaje o aktualnim temama proaktivno pristupaju promicanju uredničke neovisnosti, osobito s pomoću unutarnjih zaštitnih mjera. Pružatelji medijskih usluga trebali bi donijeti razmjerne mjere kako bi se urednicima zajamčila sloboda donošenja uredničkih odluka u okviru ustaljene dugoročne uredničke politike pružatelja medijske usluge. Zaštitom uredničkih odluka o određenim sadržajima, posebno onih koje donose glavni urednici i urednici, od neopravdanog uplitanja doprinosi se osiguravanju jednakih uvjeta na unutarnjem tržištu medijskih usluga i kvaliteti takvih usluga. Tim bi se mjerama trebalo nastojati osigurati poštovanje standardâ neovisnosti u okviru cjelokupnog uredničkog postupka u medijima, među ostalim u cilju zaštite integriteta novinskog sadržaja. Taj je cilj ujedno u skladu s temeljnim pravom na primanje i širenje informacija iz članka 11. Povelje. S obzirom na ta razmatranja pružatelji medijskih usluga ujedno bi trebali osigurati transparentnost stvarnih ili potencijalnih sukoba interesa u odnosu na primatelje svojih medijskih usluga.” - (35) “Pružatelji medijskih usluga trebali bi donijeti unutarnje zaštitne mjere kako bi zajamčili neovisnost uredničkih odluka, koje su prilagođene njihovoj veličini, strukturi i potrebama. Preporuka Komisije (EU) 2022/1634 (12) sadržava katalog dobrovoljnih unutarnjih zaštitnih mjera koje medijska poduzeća mogu u tom pogledu donijeti.”	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
30	JELENA BERKOVIĆ I. OPĆE ODREDBE, Pojmovi 2. Javno oglašavanje u medijima S obzirom da EMFA definira obavezu medija da objavljuju “ukupni godišnji iznos javnih sredstava za državno oglašavanje koji im je dodijeljen”, bitno je prevenirati	Nije prihvaćen Nije prihvaćeno i ističemo da je Europski akt o slobodi medija po svojoj pravnoj prirodi Uredba što znači da je direktno primjenjiva te su sve njene odredbe sastavni dio zakonodavstva te nema potrebe iste pisati u ovom zakonskom prijedlogu

sužena tumačenja te u Zakonu o implementaciji EMFA-e razjasniti da se pojam „državno oglašavanje” definira u skladu s EMFA-om kao “plasman, promidžba, objavljivanje ili širenje, putem bilo koje medijske usluge ili internetske platforme, promotivne ili samopromotivne poruke ili javne objave ili informativne kampanje, obično u zamjenu za plaćanje ili bilo koju drugu naknadu, od strane ili u ime javnog tijela ili subjekta ili za njih”. Prilikom preciziranja, korisno je uzeti u obzir EMFA-ine recitale: - (13) “Državno oglašavanje kako je definirano u ovoj Uredbi trebalo bi široko tumačiti na način da obuhvaća promotivne ili samopromotivne aktivnosti, javne objave ili informativne kampanje koje provodi širok raspon javnih tijela ili subjekata, ili se provode za njih ili u njihovo ime, uključujući nacionalne ili podnacionalne vlade, regulatorne vlasti ili tijela te subjekte pod kontrolom nacionalnih ili podnacionalnih vlada. Takva kontrola može proizlaziti iz pravâ, ugovorâ ili bilo kojih drugih sredstava kojima se omogućuje izvršavanje odlučujućeg utjecaja na subjekt. Posebice su relevantni čimbenici vlasništvo nad kapitalom ili pravo na korištenje cjelokupne imovine subjekta ili njezina dijela, ili prava ili ugovora kojima se osigurava odlučujući utjecaj na sastav, glasovanje ili odluke tijela subjekta, kako je utvrđeno u članku 3. stavku 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 (7)...” - (72) “Javna sredstva dodijeljena za državno oglašavanje i ugovore o nabavi ili uslugama važan su izvor prihoda za mnoge pružatelje medijskih usluga i pružatelje internetskih platformi jer doprinose njihovoj gospodarskoj održivosti. Kako bi se osigurala jednake prilike na unutarnjem tržištu, pristup tim sredstvima treba se na nediskriminirajući način zajamčiti svakom pružatelju medijske usluge ili pružatelju internetske platforme iz bilo koje države članice koji može na odgovarajući način doprijeti do dijela ili svih relevantnih članova publike. Osim toga, javna sredstva dodijeljena za državno oglašavanje i ugovore o nabavi ili uslugama mogli bi pružatelje medijskih usluga i pružatelje internetskih platformi izložiti neprimjerenom utjecaju države ili pristranim interesima, na štetu slobode pružanja usluga i temeljnih prava. Stoga je netransparentna i neuravnotežena dodjela tih sredstava moćan alat za vršenje utjecaja na uredničku slobodu pružatelja medijskih usluga, „zarobljavanje” pružatelja medijskih usluga ili prikriveno subvencioniranje tih pružatelja s ciljem postizanja nepravedne političke ili komercijalne prednosti ili povoljne medijske pokrivenosti...” - (73) “Kako bi se osiguralo da tržišno natjecanje između pružatelja medijskih usluga i internetskih platformi ne bude narušeno te kako bi se izbjegao rizik od prikrivenih subvencija i neprimjerenog političkog utjecaja na medije, potrebno je utvrditi zajedničke zahtjeve u pogledu transparentnosti, objektivnosti, proporcionalnosti i nediskriminacije pri dodjeli javnih sredstava ili drugih državnih sredstava pružateljima medijskih usluga i pružateljima internetskih platformi za državno oglašavanje ili pri kupnji robe ili usluga od njih koji nisu državno oglašavanje, primjerice audiovizualne produkcije, tržišnih podataka i usluga savjetovanja ili osposobljavanja... Zajednički zahtjevi koji se odnose

	na državno oglašavanje i ugovore o nabavi ili uslugama trebali bi obuhvaćati javna sredstava koja su dodijeljena izravno i neizravno, na primjer putem specijaliziranih posrednika kao što su agencije za oglašavanje i pružatelji usluge burze oglasa. Također je potrebno utvrditi zajedničke zahtjeve za objavljivanje informacija o primateljima rashoda za državno oglašavanje i potrošenim iznosima. Važno je da države članice potrebne informacije u vezi s državnim oglašavanjem stavljaju na raspolaganje javnosti u elektroničkom obliku koji omogućuje jednostavan pregled, pristup i preuzimanje u skladu s pravilima Unije i nacionalnim pravilima o poslovnoj povjerljivosti. Potrebno je i da nacionalne regulatorne vlasti ili tijela ili druge neovisne nadležne vlasti ili tijela u državama članicama prate dodjelu javnih sredstava za državno oglašavanje pružateljima medijskih usluga i pružateljima internetskih platformi te izvješćuju o njoj. Ako nacionalne regulatorne vlasti ili tijela ili druge neovisne nadležne vlasti ili tijela to zatraže, javna tijela i subjekti trebali bi im dostaviti dodatne informacije potrebne za procjenu jesu li objavljene informacije potpune te za procjenu primjene kriterija i postupaka koji se koriste u odnosu na dodjelu tih sredstava. Ova Uredba ne bi trebala utjecati na primjenu pravila Unije o javnoj nabavi i državnim potporama.”	
31	JELENA BERKOVIĆ I. OPĆE ODREDBE, Pojmovi 1. Tijela javne vlasti Imajući na umu da EMFA uređuje obaveze javnih tijela prema prema načinu dodjele i izvještavanju o potrošnji javnih sredstava u medijima te da definira (čl. 3, st. 7.) da „javno tijelo ili subjekt” znači nacionalna ili podnacionalna vlada, regulatorna vlast ili tijelo, ili subjekt pod izravnom ili neizravnom kontrolom nacionalne ili podnacionalne vlade”, a da su u Hrvatskoj obaveze tijela javne vlasti o informiranju javnosti regulirane Zakonom o pravu na pristup informacijama i praksom Povjerenika za informiranje koji vodi brigu o adresaru gotovo 7.000 tijela javne vlasti (https://tjv.pristupinfo.hr/), korisno bi bilo u Zakonu o implementaciji EMFA-a iskoristiti definiciju tijela javne vlasti iz ZPPI-a (čl. 5, st. 2): „Tijela javne vlasti“, u smislu ovoga Zakona, su tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druga tijela koja imaju javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se temeljem posebnog propisa financiraju pretežito ili u cijelosti iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno iz javnih sredstava (nameta, davanja, i sl.), kao i trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedno većinsko vlasništvo”.	Prihvaćen Prihvaćeno

32	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE Pojmovi, Članak 3. Ne propisuje se obveza medijskih kuća da izrade interne akte o zaštiti uredničke autonomije, niti da javno objave politike upravljanja odnosom vlasnika i uredništva. Potrebno je jasno definirati što se podrazumijeva pod uredničkom odlukom i odgovornošću, koji su načini na koje se ona ostvaruje te obvezati sve pružatelje medijskih usluga da javno objave tko donosi uredničke odluke i kako su uređeni odnosi s vlasnicima. Odredbe članka 3. koje se odnose na definicije pojmova u ovom nacrtu zakona nepotpune su i pravno neusklađene s temeljnim pojmovima koje propisuje. Time se otvara prostor za pravnu nesigurnost, sužena tumačenja i isključivanje ključnih mehanizama koje EMFA eksplicitno propisuje. Prvo, nužno je redefinirati pojam “javnog tijela” odnosno koristiti već postojeću definiciju “tijela javne vlasti” koja obuhvaća tijela državne uprave, lokalnu i regionalnu samoupravu, pravne osobe s javnim ovlastima, institucije koje se financiraju pretežito iz javnih sredstava i trgovačka društva u većinskom vlasništvu države ili lokalne samouprave. Ova šira i preciznija definicija neophodna je jer EMFA u jasno ističe da se pod pojmom “javno tijelo ili subjekt” podrazumijeva svaki entitet koji je izravno ili neizravno pod kontrolom vlade ili regulatornog tijela, a takvo tumačenje mora biti preneseno i u nacionalni zakon. Nužno je precizirati pojam “državno oglašavanje” kako bi se spriječila sužena ili proizvoljna tumačenja i osigurao puni učinak EMFA-e. Zakon treba jasno prenijeti definiciju državnog oglašavanja iz Uredbe kao svaki oblik plaćene ili naručene poruke, kampanje, informativne objave ili promotivne aktivnosti koje provodi ili financira javno tijelo putem bilo kojeg oblika medijske usluge, uključujući internetske platforme. Osim toga, članak 3. mora sadržavati i jasne definicije pojmova “urednička odluka” i “urednička odgovornost”, koji se u hrvatskom zakonodavstvu do sada ne koriste i ne prepoznaju, iako ih EMFA smatra temeljnim za ostvarivanje slobode medija. Konačno, nužno je propisati i obvezu pružatelja medijskih usluga da uvedu unutarnje mehanizme zaštite uredničke neovisnosti. To uključuje transparentnost o eventualnim sukobima interesa, zaštitu novinara i urednika te institucionalne mjere koje sprječavaju pritiske vlasnika, oglašivača ili političkih aktera. Bez navedenih dopuna, članak 3. ostaje manjkav i neodgovarajući za provedbu odredbi EMFA-e, čime se dovodi u pitanje stvarna svrha zakona – zaštita pluralizma i slobode medija. Samo potpunim i preciznim preuzimanjem ključnih pojmova Uredbe moguće je uspostaviti pravnu jasnoću i učinkovitu primjenu zakona u skladu s europskim standardima.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da je Europski akt o slobodi medija po svojoj pravnoj prirodi Uredba što znači da je direktno primjenjiva te su sve njene odredbe sastavni dio zakonodavstva te nema potrebe iste pisati u ovom zakonskom prijedlogu
----	---	--

33	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO Pojmovi, Članak 3. Predložena izmjena stavka 2. je definicija prenijeta iz EMFA-e i obuhvaća puno širi raspon pružatelja medijskih usluga sukladno Recitalu 9. EMFA-e: (...) definicija pružatelja medijske usluge trebala bi uključivati širok spektar profesionalnih medijskih aktera koji su obuhvaćeni područjem primjene definicije medijskih usluga, uključujući slobodne suradnike.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da će se kroz izradu prijedloga novog Zakona o medijima raspraviti pojam profesionalnih medijskih aktera jer širenje definicije pružatelja medijskih usluga bez definicija o kojim se akterima radi te koja su njihova prava i obveze nema pravnog smisla
34	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO Pojmovi, Članak 3. Izmjena stavak 1. dodati (...) kao i pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Izmjena stavak 2. „pružatelj medijske usluge” znači fizička ili pravna osoba čija je profesionalna djelatnost usmjerena na pružanje medijske usluge i koja ima uredničku odgovornost za odabir sadržaja medijske usluge i određuje način na koji se on organizira.	Prihvaćen Izmijenjeno
35	SREĆKO HUSNJAK Nadležno tijelo, Članak 4. Komentar od Nova TV d.d.: • Osnivanje novog regulatora (članci 4. – 18. Nacrta) – Imajući u vidu da se odredbama nacrta zakona predviđa osnivanje novog regulatornog tijela, iako je medijski regulator za područje elektroničkih medija, Agencija za elektroničke medije, osnovana i regulirana Zakonom o elektroničkim medijima, smatramo da je potrebno uskladiti odredbe navedenih Zakona odnosno novim Zakonom utvrditi samo proširenje nadležnosti i ovlasti iste Agencije na područje tiskanih medija. U protivnom izražavamo zabrinutost da će, zbog postojanja dvostruke regulative, biti upitna funkcionalna, financijska i organizacijska neovisnost te opseg ovlasti novog tijela. Također, neophodno je implementirati odgovarajuće zaštitne mehanizme kojima bi se osigurala nezavisnost regulatora u skladu sa najboljom europskom praksom i prethodnim iskustvima.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

36	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE Nadležno tijelo, Članak 4. Zahtijeva značajnu doradu kako bi ispunio obveze iz članka 7. EMFA-e. Bez jasnog normiranja institucionalne, operativne i financijske neovisnosti Agencije, ovaj članak ostaje deklarativan i ne osigurava stvarne uvjete za neovisno i učinkovito provođenje Uredbe. Prema članku 7. EMFA-e, države članice dužne su osigurati da nadležna tijela za provedbu Uredbe budu potpuno neovisna, stručno kompetentna, funkcionalno odvojena od bilo kakvog vanjskog utjecaja, a osobito političkog, te opremljena dostatnim tehničkim, financijskim i ljudskim resursima. U predloženom zakonu ne postoji nijedna norma koja te zahtjeve osigurava. Dapače, sadašnji zakon zadržava model u kojem Vlada RH bira ravnatelja i članove Vijeća Agencije, bez ikakvih mehanizama osiguranja pluralizma, strukovne reprezentativnosti i neovisnosti kandidata, niti se propisuje mandatna zaštita, neovisnost od političke volje ili javni poziv. Zakon ne uspostavlja nikakve procedure koje bi osigurale transparentnost izbora, sudjelovanje civilnog društva, reprezentativnih novinarskih udruga, akademske zajednice ili drugih relevantnih dionika. Usporedbe radi, praksa Europske komisije i Vijeća Europe jasno sugerira da članovi neovisnih regulatornih tijela moraju biti birani u postupku koji jamči javnost, pluralnost i institucionalnu zaštitu od političkog utjecaja. U tom smislu, članak 4. mora biti dopunjen ili popraćen dodatnim odredbama kojima se operacionalizira zahtjev za neovisnošću regulatornog tijela, jasno definiraju kriteriji za imenovanje članova, propisuje transparentna procedura izbora ravnatelja i članova Vijeća, uključuje participacija strukovnih i društvenih dionika, osigurava zaštitu mandata, kao i obveza redovitog javnog izvještavanja i savjetovanja. Nadalje, zakon mora propisati da Agencija ima pristup svim potrebnim podacima za provedbu EMFA-e, uključujući podatke o državnom oglašavanju, vlasničkoj strukturi medija, pokroviteljstvima, sponzorstvima i drugim oblicima utjecaja na medijsko tržište. Također je nužno predvidjeti pravo Agencije da pokreće upravne i prekršajne postupke u slučaju povreda odredbi Uredbe. Bez navedenih jamstava, imenovanje Agencije za medije kao nadležnog tijela predstavlja samo formalnu usklađenost s EMFA-om, ali ne i sadržajnu provedbu njezinih zahtjeva. Time se podriva duh i svrha Uredbe, a hrvatski zakon ostaje normativno siromašan i nesposoban osigurati stvarnu zaštitu medijskih sloboda. Potrebna je temeljita revizija institucionalnog okvira Agencije kako bi njezina uloga u provedbi EMFA-e bila vjerodostojna, učinkovita i u skladu s europskim standardima.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
----	--	--

37	JELENA BERKOVIĆ Nadležno tijelo, Članak 4. Kako bi se jasno i nedvosmisleno propisalo svrhu, ciljeve i principe djelovanja nadležnog regulatornog tijela, prijedlog Zakona o implementaciji EMFA-e potrebno je dopuniti odredbama poput: (1) Agencija za medije je nacionalno regulatorno tijelo za obavljanje regulatornih, nadzornih i drugih poslova u okviru djelokruga i nadležnosti propisanih ovim Zakonom te posebnim zakonima kojima se uređuje područje medija. (2) Agencija u obavljanju svojih regulatornih poslova djeluje samostalno, neovisno, nepristrano, objektivno, transparentno, razmjerno i bez diskriminacije te je ovlaštena poduzimati sve potrebne i razmjerne mjere za ostvarivanje ciljeva utvrđenih u stavku 5. (3) Zabranjen je svaki oblik utjecaja na rad Agencije za medije koji bi mogao ugroziti njenu samostalnost i neovisnost u donošenju odluka. (4) Agencija u okviru svojeg djelokruga osigurava provedbu politika koje imaju za cilj promicanje slobode izražavanja i informiranja, kulturne i jezične raznolikosti te medijskog pluralizma i uredničke neovisnosti. (5) U obavljanju propisanih poslova Agencija poduzima mjere radi ostvarivanja sljedećih ciljeva: a) zaštita prava primatelja medijskih usluga i osiguranje vjerodostojnih mjerenja publike b) zaštita uredničke neovisnosti i novinarskih izvora c) neovisno funkcioniranje javnih pružatelja medijskih usluga d) razvoj medijskog pluralizma te samoregulacije i koregulacije na medijskom tržištu e) transparentnost vlasništva nad medijima i osiguranje utemeljenosti procjena učinaka koncentracija na medijskom tržištu na medijski pluralizam i uredničku neovisnost f) transparentnost javnog (državnog) oglašavanja g) osiguranje nezavisnih istraživanja učinkovitosti implementacije članka 18. EMFA-e u RH, poput analiza utjecaja moderacije velikih online platformi na vidljivost medijskih sadržaja i ekonomskih posljedice za medije u Hrvatskoj h) ostali ciljevi koji proizlaze iz relevantnog europskog prava i nacionalnog medijskog zakonodavstva (6) Agencija radi ostvarenja ciljeva iz stavka 4. ovoga članka postupa na sljedeći način: a) primjenjuje, nadzire i kontrolira provedbu mjerodavnog prava EU i RH b) osigurava regulatornu predvidljivost i sprječava diskriminaciju u postupanju c) prikuplja i raspodjeljuje sredstva te promiče djelotvorna ulaganja u medije i novinarstvo d) prikuplja, analizira i objavljuje podatke i informacije e) podržava samoregulaciju te surađuje, usklađuje, educira... (7) U obavljanju regulatornih poslova Agencija ne smije ni od kojeg drugog tijela tražiti ni primati upute. (8) U obavljanju regulatornih poslova Agencija promiče ciljeve Europskog odbora za medijske usluge te o neprimjenjivanju preporuke ili smjernice Europskog odbora i relevantnih tijela, izvještava Odbor i navodi razloge za takvu odluku.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
----	--	--

38	JELENA BERKOVIĆ AGENCIJA ZA MEDIJE, Pravni položaj Agencije Suradnju Agencije također je potrebno precizirati kroz novi članak, ili više njih, koji bi propisali sljedeće potrebe: - strukturirana suradnja, kako je definira EMFA (čl. 14.), znači da, kao i druga nacionalna regularna tijela u EU, Agencija za medije “može u svakom trenutku zatražiti od jednog ili više drugih nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela („tijela koja primaju zahtjev”) da s njim surađuje, uključujući razmjenu informacija ili uzajamnom pomoći”. “Takav je okvir ključan za poštovanje načela zemlje podrijetla, koje je temelj Direktive 2010/13/EU, i za osiguravanje nadzora nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela nad relevantnim pružateljima medijskih usluga... Takva suradnja, a posebice ubrzana suradnja, od ključne je važnosti za podupiranje mjera za zaštitu unutarnjeg tržišta od nepoštenih pružatelja medijskih usluga, pri čemu se osigurava poštovanje temeljnih prava, osobito slobode izražavanja.” (Recital 44) - suradnja Agencije s drugim tijelima, poput pravobraniteljstava, Državnog izbornog povjerenstva i Povjerenice za informiranje, treba biti propisana tako da jasno uključuje “savjetovanja ili koordinacije s drugim relevantnim vlastima ili tijelima ili, prema potrebi, samoregulatornim tijelima” (EMFA čl. 7. st. 1.), a korisno je i osigurati da Agencija “pruža odgovarajuću stručnu i tehničku pomoć”, čemu kao primjer dobre prakse može poslužiti Zakon o elektroničkim komunikacijama (čl. 23.) - uloga Agencije u Europskom odboru za medijske usluge (Medijski odbor/Media Board) s obzirom da EMFA (čl. 10) kroz njegov Poslovnik definira sudjelovanje nacionalnih regulatora u odboru, njegovoj upravljačkoj skupini, kao i radnim skupinama. Na predstavnike Agencije odnose se pravila o sukobima interesa (Poslovnik, čl. 15) prema kojima je neophodno otkriti institucionalni, osobni ili stečeni interes u ishod odluka, sastanaka ili mišljenja koje će usvojiti Medijski odbor, a koji može ugroziti njegovu/njezinu neovisnost. K tome, očekivanja o dodatnom stručnom angažmanu definira i Media Board Multiannual Strategy 2025-2027 - strukturirani dijalog što ga Europski odbor za medijske usluge (EMFA čl. 19.) “redovito organizira između pružatelja vrlo velikih internetskih platformi, predstavnika pružatelja medijskih usluga i predstavnika civilnog društva” može biti prilagođen u hrvatski kontekst kao obaveza Agencije za medije da redovito organizira strukturirani dijalog s akterima u medijskom sustavu, uključujući i predstavnike vrlo velikih internetskih platformi. Pri tome bi bilo korisno konzultirati Studiju o online medijskom pluralizmu i raznolikosti koja identificira tri skupine aktera u medijskom sustavu: medijski akteri, drugi medijski akteri i javni nadzornici koji izvještavaju o pitanjima od javnog interesa - The Study on media plurality and diversity online (Table I.1 pg 17)	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da je Europski akt o slobodi medija po svojoj pravnoj prirodi Uredba što znači da je direktno primjenjiva te su sve njene odredbe sastavni dio zakonodavstva te nema potrebe iste pisati u ovom zakonskom prijedlogu. Jednako tako propisana je obveza suradnje Agencije i Vijeća u okviru ovlasti ova dva tijela.
----	--	--

39	JELENA BERKOVIĆ AGENCIJA ZA MEDIJE, Pravni položaj Agencije U hrvatskom kontekstu neophodno je novim člankom potaknuti analitički pristup u budućem oblikovanju javne medijske politike. Radi redovitog praćenja i procjenjivanja učinaka propisa koji reguliraju novinarski rad i medijsku djelatnost u Hrvatskoj, kao i zbog potrebe procjenjivanja medijskog pluralizma, uredničke neovisnosti i koncentracija vlasništva, neophodno je i u Republici Hrvatskoj sustavno prikupljati i analizirati podatke o stanju javne medijske sfere. Za to su jednim dijelom korisni stručni i neovisni izvori poput European University Instituta koji na godišnjoj razini proizvodi Media Pluralism Monitor, a u budućnosti se očekuje i da Europski odbor za medijske usluge donese smjernice za praćenje relevantnih pokazatelja o publikama na jedinstvenom europskom tržištu. Međutim, kako bi se osigurao pravovremeni pristup potpunim i točnim podacima, i utemeljenost stručnih mišljenja o koncentracijama i budućeg planiranja nacionalnih mjera, posebno u odnosu na neophodne procjene učinaka propisa u području gospodarstva i održivog razvoja, potrebno je to i propisati: - Agencija treba imati vodeću ulogu u poticanju sastavljanja i poštivanja kodeksa o mjerenjima publike, uključujući i provođenje neovisnih i transparentnih revizija (EMFA čl 24), a i sama bi prijedloge svojih odluka trebala temeljiti i na takvim podacima. - Agenciji treba biti omogućeno da, prilikom oblikovanja procjena i stručnih mišljenja, uzima u obzir mišljenje Europskog odbora za medijske usluge, a ukoliko ne postupi u skladu s njime, da Odboru dostavi obrazloženo opravdanje (EMFA čl 22).	Djelomično prihvaćen Regulatorno tijelo dobilo je ovlasti da izradi podzakonski akt te bi navedeno trebalo biti dio istoga
40	JELENA BERKOVIĆ AGENCIJA ZA MEDIJE, Pravni položaj Agencije Potrebno je uvesti novi članak koji bi objedinio potrebu država da osiguraju prava primatelja medijskih usluga na pristup podacima, na način da Agencija, nadzirajući obaveze drugih tijela, objedinjuje i proaktivno objavljuje relevantne podatke u lako pretraživom formatu, posebno u odnosu na: 1. odredbe EMFA-e o osiguranju prava primatelja medijskih usluga na pristup podacima o pružateljima medijskih usluga (čl. 6. i recitali 32, 33 i 34), posebno s obzirom na: - imena stvarnih vlasnika kako ih regulira Direktiva o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma: "svaka fizička osoba ili više njih koje u konačnici posjeduju ili kontroliraju stranku i/ili fizička osoba ili više njih u čije ime se provodi transakcija" (čl. 3. st 6.). Ovo je posebno važno s obzirom na ustaljenu praksu prikrivanja vlasništva nad medijima u Hrvatskoj na temelju propisa koji omogućavaju tajno ortaštvo (Zakon o obveznim odnosima čl. 637-660; Zakon o trgovačkim društvima čl. 69 i 149). - neovisnost uredničkih odluka, imajući na umu odredbe Zakona o medijima o redakcijskim statutima (čl. 26.) i Preporuku Europske komisije o internim zaštitnim mjerama za uredničku neovisnost i transparentnost vlasništva u medijskom sektoru (2022/1634) - financiranje medija iz javnih sredstava, s obzirom na odredbe EMFA-e (čl 25, recital 73.) prema kojima države "nastoje osigurati da se ukupni	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da je Europski akt o slobodi medija po svojoj pravnoj prirodi Uredba što znači da je direktno primjenjiva te su sve njene odredbe sastavni dio zakonodavstva te nema potrebe iste pisati u ovom zakonskom prijedlogu. Nadalje skrećemo pažnju da je baza podataka formirana na način da se može lako pretraživati, a sukladno obvezama iz Europskog akata o slobodi medija biti će nadograđena.

godišnji javni rashodi dodijeljeni za državno oglašavanje distribuiraju velikom broju pružatelja medijskih usluga zastupljenih na tržištu, uzimajući u obzir nacionalne i lokalne posebnosti dotičnih medijskih tržišta.” Imajući na umu da u Republici Hrvatskoj ima 576 jedinica lokalne i regionalne (samo)uprave, dobro je da ovaj Nacrt ne radi izuzeća jedinica s obzirom na veličinu teritorijalnih jedinica. No, nacionalnom regulatornom tijelu treba jasno definirati pravo da od drugih tijela javne vlasti, kao i pravnih i fizičkih subjekata zatraži dodatne informacije, s obzirom na obavezu Agencije da “prati dodjelu rashoda za državno oglašavanje pružateljima medijskih usluga i pružateljima internetskih platformi te o tome svake godine izvještava” i godišnja izvješća “stavlja na raspolaganje javnosti na lako dostupan način”. 2. odredbe Nacrta koje obavezuju Agenciju na izvještavanje Hrvatskog sabora (čl. 16.), pri čemu treba izbaciti obavezu izvještavanja izvršnoj vlasti, tj Vladi, a trebala bi uključivati i objavu ocjena i stručnih mišljenja o koncentracijama, medije na dostavu izvješća o prihodima (čl. 18.), a tijela javne vlasti na dostavu izvješća o promidžbi i oglašavanju u medijima (čl. 19.), a trebala bi uključivati i dostavu izvješća o sredstvima za proizvodnju i objavljivanje programa (čl. 20.) 3. odredbe o obavezama objavljivanja informacija tijela javne vlasti iz Zakona o pravu na pristup informacijama (ZPPI čl. 12.), kao i Uputu Povjerenika za informiranje za proaktivnu objavu informacija te Dodatne preporuke o nužnim preduvjetima za učinkovit pristup informacijama, vodeći računa o pravovremenoj, potpunoj i točnoj objavi podataka o radu i aktivnostima Agencije, članica i članova njenog Vijeća (javne sjednice Vijeća!) te ravnatelja i stručne službe, uključujući odredbe o upravljanju interesima/sprečavanju sukoba interesa 4. dobru praksu iz ZPPI-a i Zakona o elektroničkim komunikacijama (čl. 21.), posebno u odnosu na postupak javnih savjetovanja (čl. 30) te objavu informacija o pokrenutim sporovima i rješenjima (čl 36. st. 6.)

- 41 **JELENA BERKOVIĆ**
AGENCIJA ZA MEDIJE, Pravni položaj Agencije
 U odnosu na stavak 5, javnost rada Agencije potrebno je detaljno propisati novim člankom kako bi se medijsko regulatorno tijelo obavezalo da “polaze račune” javnosti za svoje aktivnosti (to be accountable to the public), održava sjednice koje su otvorene za javnost (kao Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa) i objavljuje izvješća relevantna za njihov rad. Da regulatorna tijela “trebaju biti nadzirana u pogledu svojih aktivnosti i transparentnosti svojih financijskih aktivnosti te da sve donesene odluke i propisi koje usvoje regulatorna tijela trebaju biti propisno obrazloženi, otvoreni za preispitivanje i dostupni javnosti”, potiče uostalom i Preporuka Vijeća ministara o neovisnosti i funkcijama regulatornih vlasti u broadcasting sektoru, kao i standardi Vijeća Europe Freedom of Expression and the Media.

Nije prihvaćen
 Ne prihvaća se naime u članku 15. stavku 3. propisano je da Agencija redovito i bez naknade objavljuje na svojim mrežnim stranicama osobito akte i podatke sukladno odredbama zakona kojim je uređeno pravo na pristup informacijama. Zakon o pravu na pristup informacijama, između ostaloga i u članku 10. točno propisuje obveze tijela, a isti se neupitno primjenjuje i na Agenciju

42	JELENA BERKOVIĆ AGENCIJA ZA MEDIJE, Pravni položaj Agencije U odnosu na stavak 2, osnivačka prava potrebno je zadržati izvan dosega izvršne vlasti, u skladu s EMFA-om koja propisuje da mehanizmi za praćenje primjene trebaju biti uspostavljeni tako da "nisu pod političkim utjecajem vlada" (članak 5., stavak 4. o zaštitnim mjerama za neovisno funkcioniranje javnih pružatelja medijskih usluga), a kako bi se spriječilo "uplitanja vlade u imenovanje ili razrješenje njihovih rukovodstava" (recital 28). K tome, Vlada nema ulogu osnivača ni u postojećoj Agenciji za elektroničke medije sukladno aktualnom Zakonu o elektroničkim medijima (članak 73, stavak 3) koji definira "Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava ostvaruje Hrvatski sabor." Istovremeno, Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama (članak 30) jasno ističe neovisnost nacionalnih regulatornih vlasti od izvršne vlasti, tj. "da su ona pravno odvojena od vlade i funkcionalno neovisna o svojim vladama i o bilo kojem drugom javnom ili privatnom tijelu".	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
43	PUČKI PRAVOBRANITELJ Pravni položaj Agencije, Članak 5. Odredbom čl. 5. Prijedloga Zakona o provedbi Uredbe uređuje se pravni položaj Agencije za elektroničke agencije te se u tom smislu navodi kako je rad Agencije javan. Međutim, smatramo potrebnim da se javnost u radu Agencije, propisana u Prijedlogu Zakona o provedbi Uredbe, detaljnije razradi u prijedlogu ovog zakona. To posebice s obzirom na komentare koje je pučka pravobraniteljica upućivala na rad Vijeća za elektroničke medije u pogledu sjednica, načina odlučivanja te objave obrazloženja svojih odluka. Naime, ukoliko bi se javnost rada Agencije isključivo svodila na objavu meritornih odluka s kratkim obrazloženjima ili bez istih, a bez mogućnosti uvida u utemeljenost odluke u zakonima, pravnoj praksi ili novinarskim standardima i načelima, kao i bez uvida u broj glasova kojim je neka odluka donesena, moglo bi dolaziti do sumnji u transparentnost u postupanju vijećnika Vijeća za medije, a što je obveza koju propisuje odredba članka 7. st. 13. Prijedloga Zakona o provedbi Uredbe. Slijedom iznesenog, predlažemo jasnije definirati opseg javnosti rada Agencije za medije i njezinih tijela, odnosno navedeno urediti na način da omogućuje građanima uvid u način i razloge donošenja odluka tijela Agencije. Time će se omogućiti transparentnost rada Agencije, razumijevanje razloga donošenja pojedinačnih odluka te po potrebi njihovo propitivanje, a sve u cilju učinkovitijeg postupanja.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

44	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE Pravni položaj Agencije, Članak 5.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
	Određba je preopćenita. Ne navodi konkretne zabrane i ne sadrži obvezu izrade i objave mehanizama zaštite. Nedostaje kaznena i prekršajna odredba za slučajeve pokušaja utjecaja na uredničke odluke. EMFA jasno propisuje da države članice moraju osigurati pravne mehanizme za zaštitu uredničke neovisnosti. Predlažemo dopunu članka obvezom javne objave akata o autonomiji urednika, uključujući i izjave o odsutnosti sukoba interesa. Zakon mora jasno propisati da je Agencija zadužena za sve obveze koje proizlaze iz EMFA-e: prikupljanje i objavu podataka o vlasničkoj strukturi i izvorima financiranja medija, uključujući podatke o pokroviteljstvima i sponzorstvima; nadzor nad transparentnošću i dodjelom državnog oglašavanja i drugih oblika javnog financiranja medija; nadzor nad uredničkom neovisnošću javnih medijskih servisa; praćenje upotrebe nadzornih tehnologija i zaštite novinara i izvora; provedbu nadzora nad velikim digitalnim platformama u okviru članka 18. EMFA-e; te nadzor nad eventualnim povredama uredničkih prava i sloboda, osobito u kontekstu političkog ili ekonomskog pritiska. Agencija mora biti ovlaštena pokretati upravne i prekršajne postupke, donositi obvezujuće odluke i uputiti preporuke, mišljenja i izvješća na temelju sustavno prikupljenih i verificiranih podataka. Zakon također treba predvidjeti da Agencija ima obvezu savjetovanja s javnošću, stručnom zajednicom, civilnim društvom i medijskim sektorom, uključujući redovne javne konzultacije, izradu godišnjih izvještaja, strukturirani dijalog s medijskim akterima i provedbu studija o pluralizmu i stanju slobode medija. U ovom obliku, zakon ne definira ni mehanizme suradnje Agencije s drugim tijelima javne vlasti, bez međuinstitucionalne suradnje nije moguće učinkovito nadzirati kompleksne medijske odnose i povezanosti. S obzirom na sve navedeno, članak 5. mora biti proširen kako bi odgovorio na zahtjeve članka 7. EMFA-e i kako bi Agenciji bila stvarno omogućena provedba njezine uloge kao neovisnog regulatornog tijela za slobodu medija, pluralizam i transparentnost u Hrvatskoj.	
45	"GONG" Pravni položaj Agencije, Članak 5. Vezano uz stavak 5. koji definira javnost rada Agencije potrebno je kroz novi članak detaljnije propisati javnost rada medijskog regulatornog tijela i osigurati da bude odgovorno prema javnosti objavom relevantnih izvještaja. Izvještaji u lako pretraživom otvorenom formatu sadržaju podatke o stvarnom vlasništvu, financiranju iz javnih sredstava, uspostavi i provedbi medijskih statuta i drugih mehanizama osiguravanja uredničke neovisnosti.	Nije prihvaćen Ne prihvaća se naime u članku 15. stavku 3. propisano je da Agencija redovito i bez naknade objavljuje na svojim mrežnim stranicama osobito akte i podatke sukladno odredbama zakona kojim je uređeno pravo na pristup informacijama. Zakon o pravu na pristup informacijama i u članku 10. točno propisuje obveze tijela, a isti se neupitno primjenjuje i na Agenciju.
46	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO Pravni položaj Agencije, Članak 5. S obzirom na to da Agencija za elektroničke medije postaje Agencija za medije trebalo bi promijeniti i skraćenicu.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

47	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO Pravni položaj Agencije, Članak 5. Izmjena stavak 8. AM	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
48	JELENA BERKOVIĆ AGENCIJA ZA MEDIJE, Tijela Agencije U kontekstu jedinstvenog medijskog tržišta u EU na kojem se, u pravilu, samoregulacijska tijela nazivaju Vijećima za medije (www.presscouncils.eu), bilo bi primjerjenije kad bi Hrvatska u imenu svog medijskog regulatora izbjegla stvaranje dvosmislenosti. Sasvim je jasno i dovoljno kao tijelo Agencije imenovati Vijeće Agencije za medije. K tome, s obzirom da Hrvatska značajno zaostaje za drugim članicama EU koje imaju razvijene samoregulatorne mehanizme i tijela u novinarstvu i medijima, Agencija za medije trebala bi imati ekspliciran cilj podržavanja razvoja i poštivanja samoregulacije i koregulacije na medijskom tržištu.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
49	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE Tijela Agencije, Članak 6. Članak je previše sažet i ne omogućuje razumijevanje funkcionalne podjele ovlasti unutar Agencije. Preporuča se proširenje članka u skladu s potrebom za osiguranjem ravnoteže između upravljačkih i izvršnih tijela Agencije. U postojećoj verziji nije jasno definirana uloga Vijeća ni ravnatelja Agencije, što može dovesti do pravne i institucionalne nesigurnosti.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
50	PUČKI PRAVOBRANITELJ Vijeće za medije, Članak 7. Prije davanja mišljenja na odredbu čl. 7. Prijedloga Zakona o provedbi Uredbe, ukazuje se relevantnim da se odredbom čl. 5. definira položaj Agencije za medije kao nadležnog provedbenog tijela ovog zakona te se u tu svrhu kroz stavke 1.-5. tog članka navodi da je osnivač Agencije RH, a da osnivačka prava ostvaruju Hrvatski sabor i Vlada RH, pri čemu Agencija za svoj rad odgovara Hrvatskome saboru. Člankom 5. stavkom 4. navodi se da je prema Agenciji zabranjen svaki oblik utjecaja koji bi mogao ugroziti njezinu samostalnost i neovisnost. Također se ukazuje kako čl. 6. Prijedloga Zakona o provedbi Uredbe kao tijela Agencije prepoznaje Vijeće za medije i Ravnatelja agencije. Nadalje, odredbom čl. 7. st. 3. Prijedloga Zakona o provedbi Uredbe propisuje se da Predsjednika i članove Vijeća imenuje i razrješuje Hrvatski sabor, na prijedlog Vlade RH, a u postupku predlaganja članova Vijeća Vlada RH objavljuje javni poziv za predlaganje kandidata za članove Vijeća. Uzevši u obzir prethodno spomenute odredbe o samostalnosti i neovisnosti Agencije, koristimo priliku istaknuti kako postupak izbora Predsjednika i članova Vijeća, a koji upravljaju Agencijom te imaju ovlasti i prava upravnog vijeća iste, na način da ih predlaže izvršna vlast tj. Vlada RH, a imenuje i razrješava Sabor, može pobuditi sumnje u samostalnost i neovisnost. Na navedeno je posebno važno ukazati s obzirom na prethodne kritike koje je Republici Hrvatskoj dala Europska komisija. Naime, u Izvješću o vladavini prava za 2024. godinu u kontekstu rada dosadašnje Agencije za elektroničke medije, naglašeno je kako se i dalje sumnja u političku neovisnost njezinog Vijeća za elektroničke medije, a uzevši u obzir	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da se ograničenje vezano za nespojivost obavljanja poslova primjenjuje od trenutka izbora osobe za člana Vijeća, a nikako unaprijed. Što znači da se svaki medijski djelatnik koji ispunjava uvjete može javiti na javni poziv i biti izabran za člana Vijeća

postupak imenovanja članova te posebice okolnost da se članovi imenuju natpolovičnom većinom u Hrvatskom saboru. Stoga, u cilju jačanja povjerenja u rad Agencije za medije, predlažemo da prijedlog potencijalnih članova na imenovanje Hrvatskome saboru, umjesto Vlade RH, daje posebno stručno tijelo sastavljeno od, primjerice, predstavnika strukovnih udruženja, članova akademske zajednice, organizacija civilnog društva te drugih dionika koji su se svojim radom istaknuli u promicanju medijskih sloboda. Dodatno, smatramo potrebnim jasnije definirati kriterije za izbor članova Vijeća. Naime, odredbom čl. 7. st. 8. Prijedloga Zakona o provedbi Uredbe određuje se tko može biti imenovan za člana Vijeća odnosno predsjednika Vijeća dok se st. 9. određuje tko ne može biti član Vijeća. Tako se propisuje da za člana Vijeća može biti imenovan „hrvatski državljanin s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, koji ima završen diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij, imaju stručno znanje, sposobnosti i iskustvo u radu u području medija, novinarstva, komunikacija, tehnologije, ekonomije ili prava te aktivno znanje najmanje jednoga stranog jezika, moraju imati najmanje deset godina radnog iskustva u navedenom području, a predsjednik Vijeća mora imati najmanje pet godina iskustva na rukovodećim položajima u području medija, novinarstva, tehnologije, ekonomije ili prava te aktivno znanje najmanje jednoga stranog jezika (engleskog, francuskog ili njemačkog).“ Nadalje, stavkom 9. se propisuje da članom Vijeća ne mogu biti imenovani “državni službenici, osobe koje obnašaju dužnost u tijelima političkih stranaka, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili sindikatima, osobe pravomoćno osuđene za kazneno djelo, niti osobe koje su u radnom odnosu, ugovornom odnosu ili kojem drugom odnosu, koje ostvaruju utjecaj ili obavljaju druge poslove u pravnim osobama na koje se primjenjuju odredbe ovog Zakona i kojim se uređuje područje medija i elektroničkih medija, niti članovi njihovih uprava, nadzornih odbora, upravnih vijeća ili drugih odgovarajućih tijela upravljanja te ne mogu biti vlasnici, dioničari, imatelji udjela u pravnim osobama na koje se primjenjuju odredbe ovog Zakona i zakona kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija, niti osobe koje obavljaju druge poslove zbog kojih i moglo doći do sukoba”. Pohvaljujući intenciju predlagatelja da potencijalni sukob interesa članova Vijeća suzbije na najnižu moguću razinu, ipak ukazujemo da ovako stipulirana odredba može imati suviše ograničavajuće učinke prilikom identificiranja osoba koje udovoljavaju uvjetima za apliciranje na poziciju vijećnika. Naime, iako se odredbom st. 8. traži i priznaje u kvalifikatorne osobine i to da kandidat ima 10 godina radnog iskustva u navedenom području, odnosno, ukoliko se radi o kandidatu za predsjednika Vijeća, pet godina na rukovodećim položajima u području medija, novinarstva i dr., odredba st. 9. ovog članka Prijedloga Zakona o provedbi Uredbe brani da na poziciju budu imenovane npr. osobe koje su u radnom odnosu, ugovornom odnosu ili kojem drugom odnosu [...], u pravnim osobama na koje se primjenjuju odredbe zakona. Stoga proizlazi da bi od

	imenovanja na mjesto Vijećnika ili predsjednika Vijeća bili isključeni svi medijskih djelatnici (i to ne samo urednici ili vlasnici), čija bi se pristranost eventualno mogla propitkivati, već i sve druge osobe zaposlene u medijima poput novinara te novinara koji radi na ugovor o djelu. Drugim riječima, ovakva prohibitivna stipulacija norme može djelovati prekomjerno isključujućom prema većem broju medijskih djelatnika, a upravo čije se slobode nastoje dodatno zaštititi Prijedlogom Zakona o provedbi Uredbe. Stoga predlažemo još jednom razmotriti navedene odredbe i analizirati utjecaj ovako formuliranih normi na slobodu medija. Nastavno na stavak 4. ovog članka, kojim je propisano da se predsjednik i članovi Vijeća imenuju na razdoblje od pet godina te mogu biti ponovno imenovani, predlažemo razmotriti propisivanje ograničenja njihovog imenovanja na dva mandata, čime bi se omogućila izmjena stručnog kadra na ovim funkcijama te jačalo povjerenje u njihovu neovisnost.	
51	HRVOJE DEBELJAK Vijeće za medije, Članak 7. U stavku 9. naznačiti da član Vijeća za medije ne smije biti član političke stranke kako bi se osigurala politička neovisnost.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

52	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE Vijeće za medije, Članak 7. Kako bi se osigurala sukladnost s EMFA-om, ovaj članak treba jasno propisati sastav, ovlasti, način imenovanja i mandat članova Vijeća. Potrebno je precizirati da Vijeće mora biti stručno i neovisno tijelo, sastavljeno na temelju transparentnog javnog postupka, koji uključuje javni poziv, kriterije stručnosti, zaštitu od sukoba interesa te postupak provjere kvalifikacija. Vlada ne bi smjela biti uključena u proces izbora i smjene Vijeća. U kontekstu EMFA-e važno je propisati da Vijeće ima stratešku, nadzornu i savjetodavnu funkciju, dok ravnatelj ima operativno-upravljačku funkciju, podvrgnuto javnim i transparentnim mehanizmima nadzora. Preporuča se da članovi Vijeća moraju biti izabrani kroz javan, transparentan i meritokratski postupak koji osigurava pluralizam stručnosti i neovisnost od političkih i poslovnih utjecaja kao i javnost cijelog postupka; – da Vijeće donosi ključne strateške dokumente, nadzire provedbu zakona i regulatornih okvira, donosi pravila postupanja i odobrava proračun Agencije; – da ravnatelj provodi odluke Vijeća, upravlja zaposlenicima, zastupa Agenciju te je obavezan godišnje podnositi izvješće o radu. S obzirom na ulogu Vijeća u očuvanju javnog interesa, zaštitu uredničke neovisnosti i nadzoru nad političkim i ekonomskim utjecajem na medije, preporuča se: – veći broj članova i njihova stručna zastupljenost (npr. iz područja medija, prava, novinarstva, akademske zajednice, civilnog društva), – kriteriji za imenovanje koji uključuju dokaz o nepripadnosti političkim strankama, izbjegavanje sukoba interesa i prethodna profesionalna iskustva te preporuke i podrške relevantne za rad u regulatornom tijelu, - ograničenje mandata i osiguranje nadzora nakon razrješenja radi sprečavanja sukoba interesa, – neovisni i pluralistički izborni mehanizam, u kojem predlagatelji ne mogu biti isključivo politička tijela, – transparentnost rada Vijeća, uključujući obvezu objavljivanja zapisnika, mišljenja i donesenih odluka, kao i redovitih izvješća javnosti i Hrvatskom saboru. Uloga Vijeća mora biti strateško-nadzorna, uključujući usvajanje akata, odluka i nadzor nad provedbom propisa, dok operativne zadatke obavlja stručna služba, tj njen rukovoditelj. Uz to, preporuča se uključiti da Vijeće imenuje i razrješava ravnatelja, sukladno kriterijima profesionalnosti, transparentnosti i neovisnosti.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
53	JELENA BERKOVIĆ Vijeće za medije, Članak 7. Izmjene i dopune sljedećih stavaka: 11 - Korisno je razmotriti zabranu primanja naknada za rad van Agencije. 13 - Korisno je dodati da, kad članovi i predsjednik Vijeća postupaju savjesno, nepristrano, transparentno i u skladu s moralnim i etičkim načelima i pravilima struke, zbog toga ne smiju biti smijenjeni. 14 - Ako članovi Vijeća osim plaće imaju pravo i na druga materijalna prava u skladu sa općim aktima Agencije, za što je točno da već postoji kao rješenje u članku 67. Zakona o HNB-u, onda ima smisla zabraniti primanja koja bi proizlazila iz rada van Agencije, čime bi se unaprijedilo upravljanje sukobima interesa članova Vijeća.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

54	JELENA BERKOVIĆ Vijeće za medije, Članak 7. Dopuna 9. stavka: Predlaže se depolitizacija Agencije za medije tako da se u njena tijela, kao u slučaju Povjerenice za informiranje, mogu izabrati samo nestranački kandidati. Najbolje bi bilo, kao u slučaju Povjerenstva za sprečavanje sukoba interesa, da kandidat ne smije biti član političke stranke posljednjih 5 godina od dana kandidiranja niti u istom razdoblju obnašati dužnost u predstavničkim i izvršnim tijelima kao nezavisni kandidat.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
55	JELENA BERKOVIĆ Vijeće za medije, Članak 7. Izmjena 8. stavka: Preuzak je popis područja stručnosti potrebnih za kandidaturu s obzirom na širinu javne medijske sfere u kojoj bi regulator trebao djelovati. Korisno bi bilo uključiti i iskustvo u području politologije, sociologije, psihologije, antropologije,... a s obzirom na razvoj znanosti i tehnologije, najbolje je uvrstiti sve "društvene ili humanističke znanosti".	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
56	JELENA BERKOVIĆ Vijeće za medije, Članak 7. Dopuna 6. stavka: Predsjednik Vijeća, koji prema Nacrtu jedini odgovara za zakonitost rada Agencije, treba imati ovlast da organizira i upravlja radom Vijeća.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
57	JELENA BERKOVIĆ Vijeće za medije, Članak 7. Izmjena 5. stavka: S obzirom da Predsjednik Vijeća jedini odgovara za zakonitost rada Agencije, neophodno mu je odrediti i primjerene ovlasti, među kojima je ključna da sam može odrediti jednog od članova kao svog zamjenika u slučaju spriječenosti ili odsutnosti, kao i zadužiti pojedinog člana za određeno područje rada Vijeća, prema uzoru na Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
58	JELENA BERKOVIĆ Vijeće za medije, Članak 7. Izmjena i dopuna 4. stavka: Predlaže se produžiti trajanje mandata na 5-8 godina, a ograničiti broj mandata na maksimalno jedan, pri čemu bi se na trećini mandata (svake dvije godine) birala trećina članova. Nakon isteka mandata, potrebno je definirati popratni period hlađenja (cooling off) s primjerenim praćenjem u trajanju od 2 godine u skladu s OECD-ovom Preporukom o transparentnosti i integritetu u lobiranju i utjecanju (OECD/LEGAL/0379).	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

59	JELENA BERKOVIĆ Vijeće za medije, Članak 7. Dopuna 3. stavka: Postupak izbora kandidata, a sukladno tome i razrješenja, treba biti proveden isključivo kroz Hrvatski sabor, prema primjeru 34. članka Zakona o sprečavanju sukoba interesa, 36. članka Zakona o pravu na pristup informacijama i 6. članka Ustavnog zakona o Ustavnom sudu, tako da postupak traje razumno i bude predvidljiv: - javni poziv objavljuje matični saborski Odbor šest mjeseci prije isteka mandata, tako da navodi uvjete za izbor predsjednika i članova Vijeća, rok za podnošenje prijedloga kandidata te priloge poput životopisa i pisama podrške koji moraju biti dostavljeni uz prijavu; - na temelju zaprimljenih prijava Odbor će bez odgađanja utvrditi liste kandidata koji udovoljavaju uvjetima za predsjednika odnosno članove Vijeća, te ih objavljuje na službenim stranicama Hrvatskog sabora; - Odbor će obaviti javne razgovore sa svakim od kandidata s liste u roku od 15 dana od objave liste; - na temelju održanih razgovora Odbor će dvotrećinskom većinom svih članova utvrditi jedinstvenu završnu listu sastavljenu u pravilu od dvostruko više kandidata. Kandidati s jedinstvene završne liste dužni su po pozivu podnijeti Odboru imovinsku karticu i iskazati svoje interese i način na koji predviđaju upravljanje tim interesima. Za kandidate s jedinstvene završne liste provodi se temeljna sigurnosna provjera prema zakonu kojim se uređuju sigurnosne provjere; - Jedinstvene završne liste objavljuju se na sjednici Odbora s navođenjem kratkog obrazloženja za uvrštavanje pojedinog kandidata, a posebno se navodi je li neki kandidat uvršten na temelju jednoglasne odluke Odbora; - Jedinstvene završne liste dostavljaju se Hrvatskom saboru koji će sukladno listama provesti izbor predsjednika i članova Vijeća; - Hrvatski sabor će tajnim glasanjem provesti izbor predsjednika i članova Vijeća među predloženim kandidatima. Za članove Vijeća izabrat će se sedam kandidata koji dobiju najviše glasova, pri čemu neće biti izabrani ukoliko ne dobiju većinu glasova svih zastupnika. Onaj kandidat koji ostvari najviše glasova svih zastupnika bit će izabran za predsjednika Vijeća. U slučaju istog broja glasova, ponavlja se glasanje za predsjednika među kandidatima koji su ostvarili najveći broj glasova.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
----	---	--

60	JELENA BERKOVIĆ Vijeće za medije, Članak 7. Izmjena 3. stavka: Predlaže se maksimalna transparentnost i depolitizacija u načinu imenovanja, a sukladno tome i razrješenja, tako da se iz procesa izbora Vijeća Agencije za medije, kao i u slučaju Programskog vijeća HRT-a, u potpunosti izuzme Vladu RH. Takvo rješenje bilo bi u skladu s Direktivom o audiovizualnim medijskim uslugama, tj. njenom dopunom iz 2018. godine prema kojoj "Svaka država članica imenuje jedno ili više nacionalnih regulatornih vlasti, tijela, ili oboje. Države članice osiguravaju da su ona pravno odvojena od vlade i funkcionalno neovisna o svojim vladama i o bilo kojem drugom javnom ili privatnom tijelu." (AVMSD članak 30. stavak 1.). K tome, "Trebalo bi smatrati da su nacionalne regulatorne vlasti ili tijela ostvarili traženi stupanj neovisnosti ako su te vlasti ili ta tijela, uključujući one osnovane kao javne vlasti ili tijela, funkcionalno ili stvarno neovisna o svojim vladama i drugim javnim ili privatnim tijelima. To se smatra ključnim za osiguranje nepristranosti odluka koje donose nacionalne regulatorne vlasti ili tijela." (AVMSD, Recital 53).	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
61	JELENA BERKOVIĆ Vijeće za medije, Članak 7. Izmjena 2. stavka: Korisnije je da Vijeće ima više (7, 9 ili 11) članova koje, kao i u slučaju Programskog vijeća HRT-a, Hrvatski sabor ne imenuje sve odjednom (osim u prvoj iteraciji na djelomično skraćene mandate koji mogu biti raspodijeljeni lutrijom), nego se svake dvije godine bira jedna trećina članova (kao u slučaju slovačkog medijskog regulatora). K tome, korisno je precizirati da, u slučaju da se do isteka mandata ne izaberu članovi, postojeći ostaju na svojoj funkciji do odluke o izboru, ali ne duže od 6 mjeseci.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
62	"GONG" Vijeće za medije, Članak 7. Vezano uz izbor predsjednika i članova Vijeća tražimo da Sabor raspisuje poziv, a ne Vlada. Vezano uz izbor predsjednika i članova Vijeća tražimo da se osigura javnost selekcijskog postupka, da se kandidati javno predstavljaju i ispituju pred Odborom za informiranje, informatizaciju i medije, koji s 2/3 glasova potvrđuje kandidate prije konačnog izglasavanja na plenarnoj sjednici većinom glasova svih zastupnika.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

63	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO Vijeće za medije, Članak 7. U Vijeće trebaju biti birane osobe koje su se istaknule poznavanjem medija, novinarstva, medijske tehnologije, medijske ekonomije, sociologije, medijske politike ili prava. Zbog toga je dio svakog saziva Vijeća za elektroničke medije (VEM), od njegova utemeljenja, činilo je i nekoliko profesionalnih novinara. Ako poznavanje medijske prakse iznutra itko može pretvoriti u informiran regulacijski nadzor, onda su to profesionalne novinarke i novinari. Zbog toga HND traži da dva člana Vijeća iz redova novinarskih profesionalaca, umjesto javnim pozivom Vlade, odnosno matičnog saborskog odbora, Hrvatski sabor bira na prijedlog Hrvatskog novinarskog društva, koje će prethodno provesti odgovarajući javni natječaj. Dodatno, nejasni izrazi i preširoke formulacije u stavku 12., poput "umanjuju osobni ugled" ili "ugled Agencije" postavljeni su previše subjektivno i mogu se zloupotrijebiti jer nije definirano tko i kako to utvrđuje. Smatramo da je u tom smislu potrebno donijeti interni pravilnik ili kodeks ponašanja, odnosno etičkih načela koji bi točno propisao pravila ponašanja.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
64	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO Vijeće za medije, Članak 7. Izmjena stavka 3. Članove Vijeća imenuje i razrješuje Hrvatski sabor većinom glasova svih zastupnika i to na način da dvije osobe delegira Hrvatsko novinarsko društvo, provodeći prethodno javni natječaj, a pet na temelju javnog natječaja dvotrećinska većina članova matičnog saborskog odbora (Odbor za informiranje, informatizaciju i medije) koje ocjenjuje sve kandidate prema unaprijed objavljenim kriterijima, načelima javnosti, stručnosti i neovisnosti, uključujući javne intervjuve, objavu obrazložene odluke i svih kandidatura. Ako kandidati/kinje delegirane putem procedure u Hrvatskom novinarskom društvu ne dobiju potrebnu većinu, Društvo delegira nove u roku 30 dana, raspisujući također, ako je potrebno, i novi javni natječaj. Dopuna stavka 8. Kandidati prilažu imovinsku karticu, izjavu o neovisnosti i sukobu interesa, kao i spremnost na javnu provjeru kompetencija te ne smiju biti osobe s političkom funkcijom ili članstvom u političkim strankama posljednjih pet godina od objave poziva.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

65	CENTAR ZA GRAĐANSKE INICIJATIVE POREČ Vijeće za medije, Članak 7. Predlažemo dopunu članka 7. Zakona kojom bi se osigurao neovisan i stručan postupak odabira članova i članica Vijeća za medije, uključujući uvođenje selekcijskog povjerenstva sastavljenog od predstavnika i predstavnica struke, akademske zajednice i civilnog društva, javne intervju i objavu svih kandidatura. Iako se u prijedlogu Zakona navodi javni poziv i odluka Sabora na prijedlog Vlade RH, to ne ispunjava zahtjeve iz članka 7. stavka 2. Uredbe (EU) 2024/1083 (EMFA), koji propisuje da rukovodeće osobe nacionalnog regulatornog tijela moraju biti imenovane u transparentnom, otvorenom i nediskriminirajućem postupku, na temelju objavljenih kriterija, osobito u pogledu kvalifikacija i iskustva. Nadalje, Europska komisija u Izvješću o vladavini prava za Hrvatsku iz 2024. navodi dugogodišnju zabrinutost zbog političkog utjecaja na rad Vijeća za elektroničke medije. Ističe se da postoje kontinuirani pozivi za izmjenu načina imenovanja članova i članica Vijeća za elektroničke medije, upravo kako bi se dodatno osnažila institucionalna i operativna neovisnost Agencije. Agencija i dalje ima važnu ulogu u upravljanju sredstvima za poticanje medijskog pluralizma u Hrvatskoj, no promatrači i dionici izražavaju sumnju u političku neovisnost njezina Vijeća. Ti su prigovori povezani s činjenicom da se članovi i članice Vijeća imenuju u Hrvatskom saboru, pri čemu odlučujuću ulogu ima parlamentarna većina, što otvara prostor za politički utjecaj. U izvješću se naglašava da postoje višegodišnji zahtjevi za reformom ovog procesa, koje uporno ističu novinarske udruge, uz potporu organizacija civilnog društva. Ovi zahtjevi za većom neovisnošću i odgovornošću Vijeća dodatno dobivaju na važnosti u kontekstu planirane uspostave zajedničkog neovisnog regulatornog tijela koje bi bilo nadležno i za elektroničke i za tiskane medije – jer je tiskani sektor trenutačno izvan dosega Agencije za elektroničke medije. Na kraju, izvješće navodi da prema indikatorima iz Media Pluralism Monitor-a za 2024. godinu, neovisnost i učinkovitost medijskog regulatora u Hrvatskoj i dalje predstavljaju srednji rizik, što znači da su prisutne ozbiljne zabrinutosti oko njegove funkcionalne autonomije i sposobnosti djelovanja bez političkog utjecaja. Uzimajući u obzir da se novi Zakon odnosi i na tiskane medije i da se uspostavlja Agencija za medije kao zajednički regulator, smatramo da je neprihvatljivo zadržati političku kontrolu nad imenovanjem članova i članica Vijeća, jer to nije u skladu s duhom ni slovom EMFA-e, kao ni s člankom 30. stavkom 5. Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama (AVMSD), koji traži transparentne i neovisne postupke imenovanja članova i članica regulatornih tijela. U cilju usklađenosti s EMFA-om i osiguravanja stvarne neovisnosti regulatornog tijela, tražimo izmjenu Zakona kojom će se: • osnovati neovisno povjerenstvo za prvi krug selekcije kandidata, • osigurati javnost cijelog postupka (uključujući objavu prijave i intervju), • iz procesa isključiti osobe s političkom funkcijom ili članstvom u strankama u zadnjih 5 godina.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
----	---	--

66	ZORAN KOVAČIĆ Vijeće za medije, Članak 7. Stavak 3. ovog članka kaže da Predsjednika i članove Vijeća imenuje i razrješuje Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, a u postupku predlaganja članova Vijeća Vlada Republike Hrvatske objavljuje javni poziv za predlaganje kandidata za članove Vijeća. Nažalost, ovakvom odredbom se i dalje ne osigurava neovisnost u radu članova Vijeća jer je on u suštini biran od predstavnika vladajuće partije i time podložan njihovim interesima. To je već dokazano u praksi rada dosadašnjih članova Vijeća i odabira članova. Naime, još se nije dogodilo da je član Vijeća izabran po isključivo stručnim kriterijima već po stranačkim simpatijama i lobiranjima. Problem je u tome što Vlada RH netransparentno odabire kandidata za člana Vijeća i potom ga kao takvog predlaže Saboru na formalno potvrđivanje. Zašto tvrdimo da je netransparentno? Zato što s potencijalnim kandidatima koji ispunjavaju kriterije natječaja nikada ne obavlja razgovore da bi ustanovila koji kandidat je bolji i stručniji, nikada ne daje ocjenu svih kandidata koji su ispunili kriterije i zato što to radi stihijski i pristrano. Niti jedan kandidat, a koji nije predložen od strane Vlade RH, nikada nije dobio obrazloženje zašto je njegova kandidatura bila lošija od na kraju izabranog kandidata. Stoga je ovakva formulacija članka i dalje paravan za stranačke kandidate bez obzira na stručne kvalifikacije ostalih kandidata te je minimalno potrebno u članak ugraditi odredbu da kandidat predložen od Vlade RH mora prethodno biti potvrđen od strane cehovskih medijskih udruga (HND; NUT; HURIN; HUDI) prije nego prijedlog ide u saborsku proceduru izglasavanja povjerenja. Ovakva procedura ima logiku i u tome da mediji isključivo financiraju rad Agencije za elektroničke medije, a da nemaju nikakvu mogućnost da utiču na prijedloge Vlade RH. Na ovaj način će se smanjiti i stranački utjecaj na odabir kandidata, kao i stvarno, a ne deklarativno ojačati neovisnost članova Vijeća za medije. Kako se ne bi odbijanje predloženog kandidata Vlade RH od strane cehovskih udruga pretvorilo u trakavicu i nemogućnost odabira kandidata treba predvidjeti da ukoliko cehovske udruge odbiju dati suglasnost za prvog i drugog predloženog kandidata da se Vlada RH obvezuje predložiti i trećeg koji potom ne treba prethodnu suglasnost cehovskih udruga. Također, Vladu RH treba izrijeком u ovom članku obvezati da se natječaj treba provesti transparentno na način da se sa svim kandidatima koji ispunjavaju kriterije trebaju obaviti javni razgovori i da se provede stručno ocjenjivanje svih kandidata.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
----	--	--

67	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE Razrješenje članova Vijeća, Članak 8. U članku je potrebno precizno definirati ulogu, ovlasti, način imenovanja i odgovornosti ravnatelja Agencije, kako bi se spriječile moguće zlouporabe i osigurala funkcionalna neovisnost regulatornog tijela, u skladu s EMFA-om: ograničiti mogućnosti političkog utjecaja na imenovanje i razrješenje ravnatelja, uključujući obvezu obrazloženja i objave razloga razrješenja, uz pravnu zaštitu od proizvoljnih smjena, propisati da mandat ravnatelja traje ograničeno vrijeme, uz mogućnost jednog ponovnog imenovanja, kako bi se osigurala institucionalna stabilnost i kontinuitet. U pogledu ovlasti, ravnatelj bi trebao imati izvršnu ulogu: upravljanje operativnim poslovanjem Agencije, vođenje Stručne službe, vođenje postupaka, provedbu odluka Vijeća, upravljanje ljudskim i financijskim resursima, zastupanje Agencije u pravnim i međunarodnim poslovima u skladu s uputama Vijeća, te priprema godišnjih planova i izvještaja Vijeću i javnosti. Dodatno, preporučuje se obvezati ravnatelja na objavu svih ključnih odluka i komunikaciju prema javnosti u cilju osiguravanja javnosti rada i odgovornosti prema javnosti. Na kraju, valja uključiti i pravila o etičkom ponašanju i obvezama transparentnosti ravnatelja, uključujući izbjegavanje sukoba interesa i javnu objavu imovinske kartice i podataka o interesima poput članstva u udruženjima i slično, čime se osnažuje povjerenje u regulatorni sustav.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
68	JELENA BERKOVIĆ Razrješenje članova Vijeća, Članak 8. Izmjena i dopuna 3. stavka: Umjesto godinu dana, tzv cooling off period treba trajati dvije godine, pri čemu ovaj Zakon treba osigurati i nadzor nad poštivanjem ove odredbe u trajanju od dvije godine, u skladu s OECD-ovom Preporukom o transparentnosti i integritetu u lobiranju i utjecanju (OECD/LEGAL/0379).	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
69	JELENA BERKOVIĆ Razrješenje članova Vijeća, Članak 8. Izmjena 2. stavka: Vladu ne treba izvještavati o postojanju razloga za razrješenje predsjednika ili člana Vijeća, nego matični saborski Odbor.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

70	JELENA BERKOVIĆ Razrješenje članova Vijeća, Članak 8. Brisanje treće točke u 1. stavku: Lako može biti zloupotrijebljena odredba koja bi omogućila razrješenje članova i Predsjednika Vijeća na temelju narušavanja svog ili Agencijinog ugleda, samostalnosti i neovisnosti, tim više što nema nikakvih zaštitnih klauzula niti se propisuje način dokazivanja ispunjavanja takve odredbe. To je u direktnoj suprotnosti s odredbama EMFA-e koja se u odnosu na razloge za razrješenje temelji na dopunama AVMSD-a iz 2018 (članak 30. stavak 5): "Čelnik nacionalne regulatorne vlasti ili tijela ili članovi kolegijalnog tijela koje ispunjava tu funkciju unutar nacionalne regulatorne vlasti ili tijela mogu biti razriješeni ako više ne ispunjavaju uvjete potrebne za izvršavanje svojih dužnosti, kako je unaprijed propisano na nacionalnoj razini. Odluka o razrješenju valjana je opravdana i podliježe prethodnoj obavijesti te se stavlja na raspolaganje javnosti." Na istom tragu je i današnji Europski odbor za medijske usluge, koji je pravni nasljednik ERGA-e i njene preporuke da "razrješenje čelnika ili članova vijeća nacionalnog regulatora treba biti utemeljen na transparentnim and objektivnim temeljima propisanim u relevantnom propisu (ERGA Report on the independence of National Regulatory Authorities, 2016). Također, Deklaracija Vijeća Europe o neovisnosti i funkcioniranju regulatornih tijela u broadcasting sektoru (članak 15) ističe: "Kako bi se izbjeglo korištenje razrješenja kao sredstva političkog pritiska, preporuka poziva na precizna pravila o mogućnosti razrješenja članova. Sukladno tome, razrješenje bi trebalo biti moguće samo u slučaju nepoštivanja pravila o nespojivosti, propisno utvrđene nesposobnosti za obavljanje dužnosti člana i osude (od strane suda) za teško kazneno djelo. Protiv svakog otkaza trebala bi biti moguća žalba nadležnim sudovima".	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
71	JELENA BERKOVIĆ Razrješenje članova Vijeća, Članak 8. Izmjena 1. stavka: Uloga Vlade u ovom članku suprotna je EMFA-i, stoga jedinu ulogu u razrješenju, kao i u imenovanju, treba ostaviti Hrvatskom saboru i njegovom matičnom Odboru.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
72	"GONG" Razrješenje članova Vijeća, Članak 8. Tražimo da se tekst izmijeni na način da Hrvatski sabor odlukom razriješava dužnosti predsjednika, zamjenika predsjednika ili člana Vijeća prije isteka razdoblja na koje je imenovan, i to na prijedlog Odbora za medije, a ne Vlade. O postojanju razloga za razrješenje predsjednika, zamjenika predsjednika ili člana Vijeća prije isteka razdoblja na koje je imenovan Agencija mora izvijestiti matični odbor. Tražimo da se razrješenje inicira od strane Odbora za medije, a ne Vlade.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

73	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO Razrješenje članova Vijeća, Članak 8. Ako Vlada pokreće razrješenje – bez neovisnog mehanizma procjene - to otvara prostor političkom utjecaju i slabljenju neovisnosti tijela. Ponavljaju se osim toga nejasni izrazi i preširoke formulacije, kao što je “dovede u pitanje svoj ugled” ili “neovisnost Agencije” što je previše subjektivno i otvara prostor zloupotrebama jer ne definira tko i kako to utvrđuje. Također, nema prava na očitovanje, žalbu ili transparentni postupak, znači ne jamči se procesna pravičnost (due process), što je u suprotnosti s EMFA-om.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
74	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO Razrješenje članova Vijeća, Članak 8. Izmjena stavka 1. Prijedlog za razrješenje može podnijeti matični saborski odbor (Odbor za informiranje, informatizaciju i medije) isključivo nakon prethodne procjene neovisnog povjerenstva, koje utvrđuje postojanje razloga iz stavka 1. ovog članka. Prije donošenja odluke o razrješenju, članu Vijeća mora se omogućiti očitovanje u pisanom obliku. Razrješenje mora biti obrazloženo i javno objavljeno, a član ima pravo na žalbu nadležnom upravnom sudu.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

75	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE Ravnatelj Agencije i stručna služba Agencije, Članak 9. Članak 9 treba detaljnije urediti kako bi se osigurala profesionalna, stručna i politički neovisna administrativna podrška Agenciji, u skladu s njezinim pojačanim nadležnostima predviđenima EMFA-om. Potrebno je propisati da se stručna služba Agencije sastoji od zaposlenika koji se zapošljavaju putem javnog natječaja, uz jasno definirane kriterije stručne kompetencije, profesionalnog integriteta i nepristranosti. Posebno je važno da rukovodeći kadar stručne službe ne bude politički imenovan, nego odabran temeljem transparentnog i stručnog postupka. S obzirom na nove zadaće koje EMFA prenosi na nacionalna regulatorna tijela – uključujući nadzor nad državnim oglašavanjem, praćenje vlasništva i uredničke neovisnosti, strukturirani dijalog s platformama, izradu stručnih analiza i mišljenja o koncentracijama – važno je osigurati odgovarajuće kadrovske i tehničke kapacitete. To uključuje stručnjake za tržišno natjecanje, podatkovne analize, pravne poslove, medijske politike, novinarstvo, digitalne platforme i komunikaciju s javnošću. U skladu s EMFA-om stručna služba Agencije mora imati kapacitet za pravovremenu obradu podataka, proizvodnju analitičkih izvještaja, kao i davanje mišljenja Europskom odboru za medijske usluge. Nužno je da stručno osoblje ima pristup kontinuiranom stručnom usavršavanju te da se za rad Agencije osiguraju stabilna i dostatna proračunska sredstva, neovisna o volji izvršne vlasti, kako bi Agencija mogla neometano i profesionalno obavljati svoje funkcije. Na kraju, preporuča se dodati odredbu prema kojoj cijela Agencija podliježe etičkom kodeksu i obvezi transparentnosti u radu, uključujući izradu godišnjeg izvješća o ljudskim, tehničkim i financijskim resursima potrebnima za ispunjavanje obveza Agencije prema zakonu i EU propisima.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
76	JELENA BERKOVIĆ Ravnatelj Agencije i stručna služba Agencije, Članak 9. Dopuna 11. stavka: Radi osiguravanja provedbe ove zabrane neophodno je omogućiti nadzor i javno izvještavanje tako da javnost, a posebno primatelji medijskih usluga kako ih definira EMFA, imaju pravo uvida.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
77	JELENA BERKOVIĆ Ravnatelj Agencije i stručna služba Agencije, Članak 9. Dopuna 5. stavka: Radi osiguranja transparentnosti izbora ravnatelja/glavnog tajnika/predstojnika ureda, korisno je dodano propisati elemente uključivanja javnosti u proces, poput objave životopisa kandidata i organiziranja razgovora s njima na javnim sjednicama Vijeća.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

78	JELENA BERKOVIĆ Ravnatelj Agencije i stručna služba Agencije, Članak 9. Dopuna 4. točke u 2. stavku: Potrebno je razjasniti da ovo tijelo Vijeću “predlaže” ili “priprema prijedlog” godišnjih programa, planova, projekcija i izvještaja te “podnosi godišnje izvješće o radu Agencije Hrvatskome saboru, koje je sastavni dio izvješća o radu Vijeća”. Time bi se izbjegla dvosmislenost oko odgovornosti ravnatelja/glavnog tajnika/predstojnika ureda za izvještavanje Vijeću, a koje proizlaze iz aktualnog Zakona o elektroničkim medijima (čl. 74).	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
79	JELENA BERKOVIĆ Ravnatelj Agencije i stručna služba Agencije, Članak 9. Izmjena 2. stavka: S obzirom da, sukladno ovom Nacrtu (za razliku od Zakona o ustanovama, čl. 37 st. 2), ravnatelj Agencije ne odgovara za zakonitost rada Agencije, nego tu odgovornost snosi Predsjednik Vijeća, primjerenije bi bilo preimenovati ulogu ravnatelja u predstojnika ureda, kao što je slučaj s Povjerenstvom za odlučivanje o sukobu interesa, ili glavnog tajnika, kao što je slučaj Ustavnog suda.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
80	JELENA BERKOVIĆ Ravnatelj Agencije i stručna služba Agencije, Članak 9. Dopuna 1. stavka: Pozivajući se na Zakon o ustanovama, Ministarstvo propušta u ovom Nacrtu kvalitetnije propisati status Stručne službe, koja bi trebala biti odvojena od administrativnih i tehničkih poslova, kao i priliku za obvezivanje Vijeća na suradnju sa strukom van Agencije putem Stručnog vijeća, pa bi te odredbe trebalo uključiti.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
81	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO Ravnatelj Agencije i stručna služba Agencije, Članak 9. Dopuna stavka 6. Kandidati prilažu imovinsku karticu, izjavu o neovisnosti i sukobu interesa, kao i spremnost na javnu provjeru kompetencija, te ne smiju biti osobe s političkom funkcijom ili članstvom u političkim strankama posljednjih pet godina od objave poziva.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

82	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE Razrješenje ravnatelja Agencije, Članak 10. Odredba o razrješenju ravnatelja Agencije ključna je za očuvanje neovisnosti medijskog regulatora i mora biti precizno i restriktivno definirana kako bi se spriječila mogućnost politički motiviranog ili proizvoljnog uklanjanja operativnog čelnika tijela. EMFA obvezuje države članice da osiguraju pravnu i funkcionalnu neovisnost regulatornih tijela, a to uključuje i neovisnost rukovodeće osobe. Trenutni članak donosi niz razumnih razloga za razrješenje, ali nekoliko točaka treba doraditi ili jasnije formulirati: Ovakav prijedlog ostavlja preširok prostor za tumačenje i može otvoriti mogućnost zlouporabe. Potrebno je precizirati da dovođenje u pitanje ugleda, samostalnosti i neovisnosti sebe i Agencije mora biti dokazano i jasno utvrđeno, primjerice kroz dokumentirane povrede etičkog kodeksa, statuta ili zakona. Predlaže se preformulacija: „ako je svojim postupanjem, koje je jasno dokumentirano i utvrđeno u postupku sukladno važećim propisima, ozbiljno narušio povjerenje javnosti u rad Agencije ili djelovao suprotno njezinoj zakonskoj zadaći očuvanja neovisnosti i transparentnosti“. Bilo bi korisno dodati novu točku kojom se omogućava razrješenje ako postoji pravomoćna odluka nadležnog tijela o teškom sukobu interesa ili kršenju Zakona o sprječavanju sukoba interesa, čime bi se osigurala odgovornost prema postojećim antikorupcijskim mehanizmima. Stavak 3. izuzetno je važan za transparentnost. No preporučuje se dodati da obrazloženje mora sadržavati konkretne činjenice, upućivati na pravne temelje i omogućiti pravnu zaštitu (pravo žalbe ili tužbe). Preporučuje se dopuniti članak odredbom da ravnatelj ne smije biti razriješen zbog legitimnog i zakonitog izvršavanja svojih dužnosti, osobito ako je djelovao u cilju očuvanja uredničke neovisnosti ili suzbijanja nepravilnosti, kako bi se spriječilo moguće „kažnjavanje“ zbog dosljednog djelovanja. U svrhu dodatne zaštite neovisnosti, preporučuje se razmotriti da Vijeće ima obvezu podnošenja izvješća tom odboru nakon donošenja odluke.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
83	JELENA BERKOVIĆ Razrješenje ravnatelja Agencije, Članak 10. Kao u slučaju nedovoljno jasne odredbe Nacrta o razrješenju članova Vijeća, tako i u slučaju Ravnatelja/predstojnika ureda treba izbjeći moguće zloupotrebe i arbitrarna tumačenja o postojanju uvjeta za razrješenje „ako svojim radom ili ponašanjem dovede u pitanje svoj ugled ili ugled Agencije li samostalnost i neovisnost Agencije“, tim više što nema nikakvih zaštitnih klauzula niti se propisuje način dokazivanja ispunjavanja takve odredbe.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

84	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO Razrješenje ravnatelja Agencije, Članak 10. U stavku 1. ponavljaju se nejasni izrazi i preširoke formulacije, poput "svoj ugled" ili "ugled Agencije" koji su postavljeni previše subjektivno i mogu se zloupotrijebiti jer nije definirano tko i kako to utvrđuje. Smatramo da je u tom smislu potrebno donijeti interni pravilnik ili kodeks ponašanja, odnosno etičkih načela koji bi točno propisao pravila ponašanja. Također, nema prava na očitovanje, žalbu ili transparentni postupak, znači ne jamči se procesna pravičnost (due process), što je u suprotnosti s EMFA-om.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
85	PUČKI PRAVOBRANITELJ Nadležnost Agencije, Članak 11. Ovom odredbom Prijedloga Zakona o provedbi Uredbe taksativno se navode regulatorni i drugi poslovi Agencije poput provođenja postupka koncesija, sklapanje ugovora o koncesiji, donošenje odluka o oduzimanju koncesija, ali i "izricanje upozorenja, obvezujućih naloga i opomena u slučaju nepoštivanja odredbi ovog Zakona i podzakonskih akata i/ili podnošenje optužnih prijedloga sukladno prekršajnim odredbama Zakona o medijima, Zakona o elektroničkim medijima i zakona kojim se uređuju prekršaji". Imajući u vidu prijetnju koju se vode u pogledu nadležnosti i ovlasti Vijeća za elektroničke medije u kontekstu nadzora nad primjenom Zakona o elektroničkim medijima, smatramo potrebnim da se kroz ovaj zakon/Prijedlog Zakona o provedbi Uredbe premoste procesni nedostaci tog zakona. To posebice kada je riječ o nadzoru nad ispunjenjem obveza medija u pogledu sadržaja kojeg generiraju korisnici, a što je do sada Vijeće cijenilo da se nalazi izvan njegove nadležnosti. Stoga predlažemo da se u ovu zatvorenu listu poslova Agencije za medije, također navede da je u njezinoj nadležnosti i nadzor nad provedbom svih odredbi ovog Zakona, kao i Zakona o medijima te Zakona o elektroničkim medijima. Na ovaj bi se način do sveobuhvatnije izmjene drugih tzv. medijskih zakona, jasnije odredila obveza Vijeća za medije da postupa i u onim slučajevima u kojima je do sada Vijeće za elektroničke medije propuštalo postupati. Time bi se premostio trenutni nedostatak nadzora nad Zakonom o elektroničkim medijima, barem kada je riječ o sadržaju kojeg generiraju korisnici (primjerice u komentatorskim sekcijama ispod portala) te bi se ostvarile pretpostavke za institucionalno postupanje prema onim medijima koji grubo zanemare svoje obveze u pogledu jasne identifikacije komentatora čiji je generirani sadržaj nezakonit.	Djelomično prihvaćen Izmijenjen članak

86 **SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE**
Nadležnost Agencije, Članak 11.
 Predloženi popis nadležnosti Agencije za medije u velikoj mjeri zadržava postojeće ovlasti Agencije za elektroničke medije, no nije u cijelosti usklađen s obavezama i standardima koje propisuje EMFA, stoga ga je potrebno proširiti i precizirati. S obzirom da EMFA propisuje da se sve regulatorne mjere moraju donositi bez političkog utjecaja, nužno je dodatno propisati da sve odluke Agencije u tim postupcima moraju biti transparentno obrazložene i objavljene, a i da Agencija može nadzirati i sve nacionalne mjere. U dijelu o nadzoru nad provedbom postupka imenovanja članova upravljačkih tijela javnog medijskog servisa važno je precizirati opseg nadležnosti Agencije i osigurati da se bilo kakva intervencija ne može koristiti za neprimjeren utjecaj na uređivačku neovisnost (EMFA čl. 5), da tijela za nadzor javnih medijskih servisa ne smiju biti pod političkim utjecajem, a rezultati nadzora moraju biti dostupni javnosti, pri čemu mora postojati pravo žalbe i mogućnost uključivanja zainteresiranih stranaka. U dijelu koji se odnosi na nadzor pluralizma, programskih načela i raznovrsnosti predlaže se ugradnja odredbi EMFA-e koje obvezuju državu da sve zakonodavne i upravne mjere koje utječu na pluralizam ili uredničku neovisnost budu obrazložene, proporcionalne, transparentne i nediskriminatorne. To uključuje i uspostavu sustava praćenja učinaka propisa i politika na pluralizam i uređivačku slobodu. Agencija mora osigurati javno dostupan, strojno čitljiv i lako pretraživ registar koji uključuje i stvarne vlasnike, podatke o poštivanju medijskih statuta, financiranju iz javnih sredstava te ostale podatke nužne za ostvarivanje prava primatelja medijskih usluga na transparentnost. Podaci o medijskom vlasništvu, uredničkoj strukturi i financiranju moraju biti objavljeni kao preduvjet za informirane odluke građana i zaštitu pluralizma. Agencija bi trebala imati eksplicitnu ovlast da od javnih tijela, medija i drugih subjekata zatraži podatke potrebne za ispunjavanje obveza iz EMFA-e o praćenju dodjele javnih sredstava za državno oglašavanje i izvještavanju o njima. U tom smislu, korisno je propisati da Agencija objavljuje podatke i uključuje ih u godišnje izvješće o raspodjeli tih sredstava, u elektroničkom obliku dostupnom javnosti. Važno je propisati da Agencija ima nadležnost za vođenje strukturiranog dijaloga s medijskim akterima (posebno o pitanjima financiranja, uređivačke neovisnosti, mjerenja publike, itd.), kao i za izradu smjernica i stručnih mišljenja prema drugim tijelima. Na kraju, u dijelu koji se odnosi na izvještavanje (stavci 18–19), predlaže se proširiti obvezu izvještavanja Agencije tako da uključuje: objavu stručnih analiza o koncentracijama medijskog vlasništva, objavu podataka o dodijeljenim sredstvima za javno oglašavanje, objavu godišnjeg pregleda pritužbi građana i donesenih odluka, objavu izvješća o poštivanju uređivačke neovisnosti i pluralizma, uključivanje šire javnosti u planiranje javne medijske politike kroz savjetovanja i tematske forume.

Primljeno na znanje
 Primljeno na znanje i ističemo da se vlasništvo dokazuje izvatkom iz Registra stvarnih vlasnika, da su baze podataka lako pretražive, a sukladno odredbama EMFA-e koje su sastavni dio zakonodavstva regulatorno tijelo može zatražiti sve potrebne podatke

87	JELENA BERKOVIĆ Nadležnost Agencije, Članak 11. 6. Što se tiče načina osiguravanja odgovornosti (accountability) nove Agencije, tj pitanja kome sve ona i kako "polaže račune" (točke 18, 19 i 22), neophodno je njene povećane nadležnosti popratiti i povećanim obavezama. Uz izvještavanje prema Hrvatskom saboru i Europskoj komisiji u skladu s EMFA-om, korisno je propisati obaveze (uključiti i opseg Godišnjeg izvješća) prema izvještavanju javnosti o medijskom pluralizmu i uredničkoj neovisnosti u Hrvatskoj i uključivanju javnosti i zainteresiranih medijskih aktera u oblikovanje medijske politike.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
88	JELENA BERKOVIĆ Nadležnost Agencije, Članak 11. 5. Što se tiče nadležnosti Agencije u upravnim i prekršajnim postupcima (točka 13), neophodno je uvesti obavezu transparentnosti postupaka zbog nepoštivanja ili kršenja medijskih zakona, ulogu pritužbi građana u tim postupcima, ulogu drugih stranaka u tim postupcima, kao i ovlasti Agencije u strukturiranoj suradnji, tj zahtjevima Agencije za pristup informacijama od drugih tijela u Hrvatskoj i EU.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
89	JELENA BERKOVIĆ Nadležnost Agencije, Članak 11. 4. Neophodno je razjasniti i učiniti koherentnim djelovanje Agencije u provođenju odredbi Zakona o medijima i Zakona o elektroničkim medijima, provođenju postupka utvrđivanja nepoštivanja ili kršenja odredbi tih Zakona, razmatranju pritužbi građana na postupanje pružatelja medijskih usluga u provedbi tih Zakona te donošenje uputa vezanih uz provedbu tih Zakona (točke 8, 13, 14 i 15). Imajući na umu da EMFA eksplicitno štiti urednički integritet, potrebno je ovaj Nacrt Zakona unaprijediti vodeći računa o odredbama Zakona o medijima koji definiraju obavezu medija da odnose između nakladnika, glavnog urednika i novinara utvrđuju statutom medija (članak 26), pravo novinara na izražavanje stajališta (članak 27), pravo novinara da odbije izvršiti nalog (članak 28), zaštitu ugleda autora (članak 29) i zaštitu izvora informacije (članak 30). Za medije kojima se ne može utvrditi zadovoljavanje tih zakonskih odredbi, neophodno je propisati nemogućnost ostvarivanja beneficija poput pristupa sredstvima financiranja iz javnih izvora (poreznih povlastica, neizravnih subvencija, sredstava iz Fonda za poticanje medijskog pluralizma i uredničkog integriteta...).	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

90	JELENA BERKOVIĆ Nadležnost Agencije, Članak 11. 3. Što se tiče nadležnosti Agencije za praćenje podatka o pružateljima medijskih usluga (stavak 7), neophodno ga je uskladiti s povećanim pravima primatelja medijskih usluga na jednostavan pristup informacijama o medijima. To konkretno znači da, za razliku od dosadašnjih Upisnika medija, ubuduće javnosti trebaju biti predočene lako pretražive i aktualne baze podataka, uključujući o stvarnim vlasnicima medija (EMFA čl 6 st 1 "the name or names of their beneficial owner or owners as defined in Article 3, point 6, of Directive EU 2015/849"). Imajući na umu hrvatski specifikum u obliku medijskih statuta koji su regulirani Zakonom o medijima (članci 26-30), podaci o poštivanju tih medijskih Statuta također su relevantni za objedinjavanje u bazi podataka o medijskom tržištu u Hrvatskoj. Nadalje, relevantni podaci za primatelje medijskih usluga također su i podaci o financiranju medija iz javnih izvora - za oglašavanje, programsko financiranje i druge ugovore i oblike financiranja poput bespovratnih sredstava iz Agencijinog Fonda, neizravnih subvencija, poreznih povlastica... Stoga Nacrt treba uskladiti s EMFA-om (čl 25 st 3) na način da osigura da Agencija "prati dodjelu rashoda za državno oglašavanje pružateljima medijskih usluga i pružateljima internetskih platformi te o tome svake godine izvješćuju na temelju informacija navedenih u stavku 2. Ta godišnja izvješća stavljaju se na raspolaganje javnosti na lako dostupan način." Jednako tako, smisleno je javnosti osigurati pristup rezultatima godišnjeg plana nadzora (monitoringa) ugovorenih koncesija i ostalih obaveza/javnih ovlasti, kao i podatke o prekršajnim i upravnim procesima i odlukama relevantnim za poštivanje medijskih zakona. Među informacijama relevantnim za ostvarivanje prava primatelja medijskih usluga, kao i za znanstveno-istraživačke i stručne analize i rasprave, nalaze se i stručna mišljenja i procjene koncentracije vlasništva, kao i podaci o mjerenju publike. Svi ti podaci mogu se objediniti i javnosti predočiti jedino putem Agencije, za što joj je potrebno jasno propisati ovdje navedene nadležnosti.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da je Europski akt o slobodi medija po svojoj pravnoj prirodi Uredba što znači da je direktno primjenjiva te su sve njene odredbe sastavni dio zakonodavstva te nema potrebe iste pisati u ovom zakonskom prijedlogu
----	---	--

91	JELENA BERKOVIĆ Nadležnost Agencije, Članak 11. 2. Što se tiče nove uloge Agencije u vođenju javne medijske politike (točke 15 + 8, 12, 14, 17, 20, 21), uz donošenje podzakonskih propisa potrebno je definirati i nadzornu ulogu Agencije u provedbi tih propisa. Dodatno, neophodno je propisati obaveze o načinu oblikovanja javne medijske politike tako da zadovoljava minimalne standarde iz EMFA-e (čl 21 st 1) o nacionalnim mjerama: "Zakonodavne, regulatorne ili upravne mjere koje poduzima država članica, a koje bi mogle utjecati na medijski pluralizam ili uredničku neovisnost pružatelja medijskih usluga koji djeluju na unutarnjem tržištu, moraju biti propisno opravdane i proporcionalne. Takve mjere moraju biti obrazložene, transparentne, objektivne i nediskriminatorne." Uostalom, Agencija će o poštivanju kriterija o nacionalnim mjerama morati surađivati, tj odgovarati na pitanja Europskog vijeća za medijske usluge (Media Board) i Europske komisije (EMFA čl. 21. st. 5.). K tome, korisno je definirati otvorenost u načinu rada. Iako se među nadležnostima Agencije navodi i "organiziranje javnih savjetovanja", implementacija EMFA-e temelji se na nizu suradnji koje se tek trebaju inicirati s različitim dionicima i medijskim akterima. Konkretno, uz suradnju s Media Boardom i EK, Agencija će izdavati stručna mišljenja i ocjene drugim tijelima, te od drugih tijela zahtijevati informacije, što bi bilo korisno jasno propisati kao nadležnost Agencije. Također, prema uzoru na strukturirani dijalog što bi ga, na EU razini između predstavnika medija i vrlo velikih online platformi trebao organizirati Media Board, i u Hrvatskoj bi bilo korisno potaknuti strukturirani dijalog s medijskim akterima (primjerice, o mjerenjima publike, godišnjim planovima, strateškim smjernicama, financijskim mjerama, podzakonskim propisima,...) Nadalje, u svrhu zaštite pluralizma medija i uredničke neovisnosti, imalo bi smisla u nadležnosti Agencije nad Fondom (za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija) uskladiti ciljeve Fonda tako da uključe i poticanje uredničke neovisnosti (EMFA čl 1). Konačno, Agencija može preuzeti jasniju ulogu u nadzoru provedbe poglavlja iz aktualnog Zakona o medijima o "dostupnosti javnim informacijama" (čl 6) i Zakona o elektroničkim medijima o transparentnosti i vlasništvu medija (čl 61-69).	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da je Europski akt o slobodi medija po svojoj pravnoj prirodi Uredba što znači da je direktno primjenjiva te su sve njene odredbe sastavni dio zakonodavstva te nema potrebe iste pisati u ovom zakonskom prijedlogu
----	---	--

92	JELENA BERKOVIĆ Nadležnost Agencije, Članak 11. 1. Najviše točaka odnosi se na upravljanje ograničenim javnim dobrima, konkretnije koncesijama nad frekvencijskim spektrom (točke 1, 2, 3, 4, 9, 11) kako je to uređeno Zakonom o elektroničkim medijima i Direktivom o audiovizualnim uslugama. No, Nacrt nejasno propisuje raspodjelu odgovornosti i poslova između Vijeća, Ravnatelja/predstojnika ureda i Stručne službe, pa ih je neophodno razvrstati i međusobno uskladiti. To je posebno bitno s obzirom na ovlasti oko pritužbi građana iz točke 14, pri čemu treba voditi računa da EMFA (čl 5 st 4) propisuje da mehanizmi za praćenje primjene trebaju biti uspostavljeni tako da "nisu pod političkim utjecajem vlada. Rezultati tog praćenja stavljaju se na raspolaganje javnosti." K tome, potrebno je razjasniti nadležnost za javni medijski servis (točka 10) kao i ostale pružatelje medijskih usluga u vlasništvu jedinica lokalne i regionalne (samo)uprave na način da se jasno propisuje opseg i granice te ovlasti, tj. doseg mjera koje se mogu poduzimati u kojim slučajevima.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
93	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO Nadležnost Agencije, Članak 11. Ovlasti Agencije treba definirati i vezano za medijsku koncentraciju, kao i kod procjene neovisnosti uredničkih odluka (kroz obavezu otkrivanja stvarnih ili potencijalnih sukoba interesa koji bi mogli utjecati na pružanje vijesti i sadržaja o aktualnim temama) jer deklarirati da nema utjecaja na uređivačku politiku nije dovoljno. Agencija bi trebala imati i odgovarajuće ovlasti uzimajući u obzir zadaće koje su im dodijeljene na temelju EMFA-e, osobito za traženje informacija i podataka od svih fizičkih ili pravnih osoba na koje se ova Uredba primjenjuje ili koje, za potrebe povezane s njihovom trgovačkom, poslovnom ili profesionalnom djelatnošću, mogu razumno raspolagati potrebnim informacijama i podacima.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da je to učinjeno u dijelu gdje je regulatornom tijelu dana mogućnost da donosi podzakonske akte vezane za članak 22. stavak 2

94	CENTAR ZA GRAĐANSKE INICIJATIVE POREČ Nadležnost Agencije, Članak 11. Smatramo da bi u skladu s člankom 7. stavkom 1. Uredbe (EU) 2024/1083 (EMFA), kao i člankom 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima te Direktivom 2010/13/EU (AVMSD), u Zakonu o provedbi trebalo izričito predvidjeti mehanizme koordinacije i savjetovanja Agencije za medije (odnosno Vijeća za medije) s pravobraniteljskim tijelima Republike Hrvatske – prvenstveno s Pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova, Pučkom pravobraniteljicom, Pravobraniteljicom za djecu i Pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom te samoregulatornim tijelima poput Novinarskog vijeća časti HND-a. U članku 7. EMFA-e jasno se propisuje da nacionalna regulatorna tijela djeluju u suradnji s drugim relevantnim tijelima ili samoregulatornim tijelima. S obzirom na to da pravobraniteljstva predstavljaju neovisna nacionalna tijela za suzbijanje diskriminacije i zaštitu temeljnih prava, njihovo sustavno uključivanje u procese nadzora nad sadržajem koji može predstavljati diskriminaciju, govor mržnje ili perpetuiranje stereotipa nužno je i u skladu je s europskim pravnim okvirom. Također, čl. 21. Povelje EU o temeljnim pravima obvezuje države članice da zabrane svaku diskriminaciju, a AVMSD u članku 6. propisuje da audiovizualne usluge ne smiju sadržavati govor mržnje i diskriminaciju po osnovi spola, rase, vjere, seksualne orijentacije i drugih osnova. Stoga predlažemo da se: • u Zakonu izričito navede obveza savjetovanja i koordinacije s pravobraniteljskim tijelima te relevantnim samoregulatorskim tijelima, posebice u situacijama koje uključuju prijave diskriminatornog medijskog sadržaja, • te osigura da pravobraniteljstva i relevantna samoregulatorna tijela mogu inicirati nadzor i postupke pred Agencijom za medije, kao ovlaštena tijela u području zaštite ljudskih prava. Ovakvo zakonsko uređenje bilo bi u potpunosti u duhu EMFA-e i europskog pravnog poretka, a istovremeno bi ojačalo institucionalnu zaštitu temeljnih prava u hrvatskom medijskom prostoru.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
95	PRAVOBRANITELJ ZA DJECU Nadležnost Agencije, Članak 11. Sukladno odredbama čl. 9., 10. i 11. Zakona o pravobranitelju za djecu (NN 73/17) pravobraniteljica dostavlja mišljenje na tekst Prijedloga Zakona o provedbi Uredbe (EU) 2024/1083 o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu i izmjeni direktive 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija). Pozdravljamo osnivanje novog regulatornog tijela koje će u svom djelokrugu, na jednom mjestu, obuhvatiti tiskane i elektroničke medije, osiguravajući na taj način funkcionalno unutarnje tržište svih medijskih usluga, a posebice poštivanja slobode i pluralizma medija kao jednih od značajki demokratskog društva koje poštuje odredbe vladavine prava. Tim više jer izazovi koji se javljaju zbog sve veće digitalizacije raznih usluga (pa tako i medijskih) dovode do povećanog broja dezinformacija, lažnih vijesti i polarizirajućih sadržaja, kojima su, zbog njihove sveopće dostupnosti, izložena i djeca. Smatramo, stoga, da bi Agencija za medije (te ujedno Vijeće za medije) u	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

okviru svoje nadležnosti trebala više pažnje posvetiti upravo zaštiti maloljetnika od neprimjerenog sadržaja u svim oblicima (tiskanim i elektroničkim) medija, budući da u dosadašnjoj praksi i primjeni postojećih propisa isto nije vidljivo, unatoč postojanju Zakona o medijima, Zakona o elektroničkim medijima i Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima. Primjerice, Ured pravobranitelja za djecu redovito upućuje AEM-u/VEM-u upozorenja nastavno na pritužbe koje zaprima vezano za neprimjeren sadržaj u elektroničkim medijima (najčešće, na televiziji), a koji, zbog termina njegovog prikazivanja i/ili nepostojanja upozorenja u obliku dobnih oznaka, maloljetnici mogu čuti i/ili vidjeti. VEM u svojim odgovorima našem Uredu nerijetko (i veoma šturo) navodi kako smatra da nema kršenja Zakona o elektroničkim medijima iako je kršenje propisa vidljivo iz dostavljenih priloga, dok za neke slučajeve ne dobijemo nikakav odgovor. Primjećujemo i da nedostaju upozorenja i prilikom najava određenih filmova, serija i sl. koje često sadrže scene koje bi mogle naštetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju djece, stoga, unatoč poboljšanju zakonskog okvira u elektroničkim medijima, i dalje upozoravamo na nužnost intenzivnijeg praćenja njegove provedbe i dosljednog kažnjavanja kršenja propisa. Nadalje, naše preporuke upućene medijima koje se odnose na, primjerice, suzdržavanje od izvještavanja o konkretnim slučajevima nasilja (budući da to često dovodi do rizika daljnjeg kršenja prava djeteta žrtve, ali i ugrožavanja djeteta počinitelja nasilja, čak i uz zaštitu njihovog identiteta), većinom se ignoriraju od strane medija, dok nadležna tijela (poput HND-a i AEM-a/VEM-a) ne određuju sankcije takvim medijima u dovoljnoj mjeri. Smatramo da bi mjere koje se poduzimaju u slučaju kršenja odredbi zakona koji se odnose na zaštitu maloljetnika u medijskom okruženju trebale biti strože i konkretnije, a ne samo u obliku izricanja opomene /ili upozorenja. Mišljenja smo da sve ovo treba biti jasnije naznačeno i propisano ne samo u postojećim propisima, već i u ovom novom Zakonu kako bi se osigurala viša razina zaštite djece u medijskom prostoru, a i kako bi se svi medijski djelatnici (prvenstveno novinari, urednici i njihova udruženja) pridržavali propisa o zaštiti maloljetnika u svim vrstama medija.

96	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE Nadležnost Vijeća, Članak 12. U odnosu na predloženi tekst članka 12., nadležnosti Vijeća potrebno je preciznije definirati s ciljem osiguranja neovisnosti, stručnosti i odgovornosti tijela koje donosi ključne regulatorne odluke Vijeće kao kolegijalno regulatorno tijelo mora imati jasno razgraničene ovlasti u odnosu na ravnatelja i stručnu službu. Nužno je izbjeći koncentraciju operativnih i strateških funkcija kako bi se očuvala funkcionalna neovisnost, potrebno je dodati da Vijeće odlučuje isključivo u pitanjima iz regulatornog djelokruga, dok stručne i administrativne poslove vodi ravnatelj. Iako je međunarodna suradnja navedena (stavak 2, točka 3), preporučuje se posebno naglasiti da Vijeće imenuje predstavnike Agencije u Europski odbor za medijske usluge. Povećanje transparentnosti i odgovornosti Uloga Vijeća u nadzoru provedbe godišnjeg programa rada i financijskog plana mora uključivati i objavu periodičnih izvještaja javnosti o ispunjenju ciljeva iz programa rada, ishodima nadzora, stručno utemeljenim mišljenjima i preporukama o pluralizmu i koncentracijama, stanju prava publike i uredničke neovisnosti. Preporučuje se obveza javne objave tih dokumenata na mrežnim stranicama Agencije. Savjetodavna i stručna funkcija Vijeća Preporučuje se precizirati da to uključuje izdavanje obrazloženih mišljenja i stručnih stavova o koncentracijama vlasništva, uređivačkoj neovisnosti i provedbi nacionalnih mjera i strukturirani dijalog s predstavnicima struge i javnosti, te dodati ovlast Vijeću da inicira institucionalnu suradnju s drugim domaćim regulatorima, Pučkom pravobraniteljicom i ostalim pravobraniteljstvima, Povjerenikom za informiranje, pravosudnim tijelima i samoregulatornim tijelima, radi ostvarivanja prava publike, pristupa informacijama i jačanja standarda javne odgovornosti.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
97	JELENA BERKOVIĆ Nadležnost Vijeća, Članak 12. Preporuča se ovaj članak spojiti sa člankom 11 o nadležnostima Agencije za medije.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

98	PUČKI PRAVOBRANITELJ Odlučivanje u poslovima Agencije, Članak 13. Odredbom čl. 13. st. 1. Prijedloga Zakona o provedbi Uredbe određuje se da se u poslovima iz nadležnosti Agencije postupak odlučivanja pokreće po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke, dok se u stavku 2. određuje da se u tako pokrenutim postupcima stranci treba omogućiti da se prije donošenja odluke izjasni o činjenicama bitnim za donošenje odluke i dostavi svu potrebnu dokumentaciju te predloži dokaze za koje smatra da su od značenja za donošenje odluke i to u roku ne kraćem od 8 dana. S time u vezi, uvodno ističemo da u Prijedlogu Zakona o provedbi Uredbe nije definirano tko je stranka postupka. Naime, ukoliko, primjerice, uzmemo u obzir odredbu kojom je propisana nadležnost Agencije iz čl. 11. st. 1. t. 14. Prijedloga Zakona o provedbi Uredbe, odnosno "razmatranje pritužbi građana na postupanje pružatelja medijskih usluga u provedbi zakona te poduzimanje mjera sukladno Zakonu o medijima i Zakonu o elektroničkim medijima", nejasno je da li bi u tom slučaju stranka postupka bio građanin koji se pritužio, medij tj. pružatelj medijskih usluga na kojeg se građanin pritužuje ili oboje. Takav izričaj čini normu nejasnom te posljedično i nerazumljivom, što može dovesti do njezine neujednačene primjene. Stoga predlažemo da se u uvodnim odredbama Prijedloga Zakona o provedbi Uredbe definira tko je stranka postupka ili da se na svim mjestima u zakonu gdje se koristi termin "stranka" isti izmjeni na način da se navede tko se smatra strankom u određenoj situaciji, dakle, da se tekst norme formulira na način koji je jasan, razumljiv i nedvojen. Nadalje, u vezi odredbe čl. 13. st. 1. Prijedloga Zakona o provedbi Uredbe ukazujemo da u tekstu nije pojašnjeno koji su poslovi koji se iniciraju po službenoj dužnosti, a koji na prijedlog stranke. Pritom niti obrazloženje Prijedloga Zakona o provedbi Uredbe ne nudi odgovor na pitanje kada će se postupci pokretati na vlastitu inicijativu/po službenoj dužnosti, a kada na inicijativu stranke. Takva pravna praznina norme u kojoj se niti kontekstualno ne sugerira kada bi bile ispunjene pretpostavke za pokretanje postupka po službenoj dužnosti, a kada na prijedlog stranke, otvara mogućnosti neujednačenog postupanja Agencije, a posljedično i sumnju na njezinu nepristranost. Stoga predlažemo razraditi kriterije kojima se jasnije utvrđuju načini pokretanja postupaka odlučivanja u poslovima iz nadležnosti Agencije.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da je vrsta postupaka koja se vodi u konkretnom slučaju uređena drugim zakonima, a ovaj je članak izmijenjen sukladno uputama nadležnih tijela
99	SREČKO HUSNJAK Odlučivanje u poslovima Agencije, Članak 13. Komentar od Nova TV d.d.: • Zaštita nakladnika od mjera koje ih mogu pogoditi – članak 13(2) Nacrta ocrtava određena prava za PMU-ove u postupcima, ali članak 21 EMFA-e pruža šire mehanizme zaštite za PMU-ove. U tom smislu, zalagali bismo se za detaljniju razradu članka 21. EMFA-e unutar Nacrta.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

100	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE Odlučivanje u poslovima Agencije, Članak 13. Predlaže se uvođenje obveze Vijeća da donese svoj Poslovnik i Etički kodeks, kao i podzakonski akt (npr. Pravilnik o postupcima pred Agencijom) kojim se detaljno uređuju svi upravni i ostali postupci koje Agencija provodi. Taj akt trebao bi uključivati: vrste postupaka (upravni, prekršajni, nadzorni, regulatorni, savjetodavni), pravila o pokretanju i vođenju postupaka, rokove, prava i obveze stranaka, oblik i sadržaj rješenja i pravne lijekove. U cilju transparentnosti, predlaže se propisati da Agencija objavljuje osnovne informacije o svim vođenim postupcima (npr. pokrenuti nadzori, upravni postupci, sankcije) i donesenim odlukama na svojim internetskim stranicama, uz poštivanje pravila zaštite osobnih podataka i poslovne tajne.	Prihvaćen Prihvaćeno
101	JELENA BERKOVIĆ Odlučivanje u poslovima Agencije, Članak 13. Korisno je propisati obavezu Vijeća o donošenju podzakonskog akta kojim bi se preciziralo upravne i ostale postupke koje Agencija može voditi, a trebaju biti usklađeni sa Zakonom o upravnim postupcima i drugim zakonima jer uključuju ispitni postupak, pravo stranke da se očituje sve do donošenja odluke u upravnoj stvari, da pobija točnost navoda, dostavlja dokaze... K tome, neophodno je definirati tko sve može biti stranka u postupku, kako bi se mogla uključiti neovisna tijela poput pravobraniteljstava, Državnog izbornog povjerenstva i HAKOM-a, kao i razni medijski akteri i zainteresirana javnost.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
102	CENTAR ZA GRAĐANSKE INICIJATIVE POREČ Odlučivanje u poslovima Agencije, Članak 13. Ovaj prijedlog odnosi se na potrebu dopune Zakona o provedbi EMFA-e u skladu s člankom 21. stavkom 3. Uredbe (EU) 2024/1083, kroz uvođenje žalbenog mehanizma na odluke Vijeća za medije, budući da isto nije predviđeno nacrtom Zakona. Članak 21. Uredbe (EU) 2024/1083 (EMFA) jasno propisuje da sve zakonodavne, regulatorne i upravne mjere koje država članica poduzima, a koje bi mogle utjecati na medijski pluralizam ili uredničku neovisnost, moraju biti transparentne, objektivne, obrazložene i nediskriminatorne. Također, EMFA izričito jamči pravo svakom pružatelju medijske usluge na žalbu pred neovisnim tijelom, koje je stručno, nepristrano i zaštićeno od vanjskih pritisaka, uključujući političke. U hrvatskom kontekstu, prema važećem Zakonu o elektroničkim medijima, pružatelji medijskih usluga koji žele osporiti odluku regulatora (Agencije ili Vijeća) trenutačno mogu pokrenuti samo upravni spor. To u praksi često obeshrabruje građane i građanke zbog duljine i troškova postupka. Takav model nije u duhu EMFA-e, koja ne traži nužno da žalbeno tijelo bude sud, nego da ono bude neovisno i stručno, sposobno za pravovremeno i učinkovito odlučivanje. Zbog toga predlažemo da se Zakonom o provedbi EMFA-e uspostavi posebno žalbeno tijelo ili mehanizam koje bi funkcioniralo kao drugostupanjsko upravno tijelo, neovisno o Vijeću za medije, koje bi omogućilo: • bržu i stručniju obradu žalbi na odluke Agencije/Vijeća koje pojedinačno utječu na prava i položaj pružatelja medijskih usluga, • dodatni mehanizam kontrole rada regulatora, što je	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

	osobito važno za očuvanje povjerenja u regulatorni sustav, • funkcionalno ispunjavanje zahtjeva iz članka 21. stavka 3. EMFA-e u pogledu neovisne i stručne ocjene zakonitosti i proporcionalnosti regulatornih mjera. Osnivanje takvog tijela bilo bi u potpunosti u skladu s EMFA-om te bi pridonijelo profesionalizaciji i transparentnosti cjelokupnog sustava medijske regulacije u Republici Hrvatskoj. Prijedlog dopune Zakona: U zakon dodati novi članak 14.a ili kao poseban odjeljak, koji bi glasio: Članak XX. (novo) – Pravo na žalbu (1) Protiv pojedinačnih odluka Vijeća za medije donesenih na temelju Zakona o elektroničkim medijima, kojima se rješava o pravima ili obvezama pružatelja medijskih usluga, može se podnijeti žalba neovisnom žalbenom tijelu unutar Agencije. (2) Žalbeno tijelo imenuje se, sastavlja i djeluje u skladu s odredbama Statuta Agencije. (3) Postupak pred žalbenim tijelom ne isključuje pravo na pokretanje upravnog spora. Predloženi članak usmjeren je na proaktivnu usklađenost nacionalnog pravnog okvira s EMFA-om, uz napomenu da će njegova puna primjena zahtijevati usklađivanje s odredbama Zakona o elektroničkim medijima i Statuta Agencije. Stoga u obrazloženju zakona ili u završnim odredbama preporučujemo navesti potrebu za odgovarajućim zakonodavnim i podzakonskim usklađenjem: "Agencija i Ministarstvo kulture i medija poduzet će izmjene Statuta Agencije i Zakona o elektroničkim medijima u cilju uspostave žalbenog tijela iz članka XX. ovoga Zakona, najkasnije do dana početka primjene članka 21. EMFA-e."	
103	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE Opći akti Agencije, Članak 14. Potrebno je isključiti izvršnu vlast iz suglasnosti na Statut, takvo rješenje je u suprotnosti s načelom neovisnosti regulatornog tijela, koje zahtijeva izbjegavanje utjecaja izvršne vlasti. Dovoljno je da Statut donosi Vijeće i da se objavi u Narodnim novinama. Predlaže se da se všegodišnji strateški plan, kao i godišnji program rada moraju izraditi i usvojiti uz predhodno javno savjetovanje s dionicima (medijski sektor, civilno društvo, akademska zajednica). Predlaže se dodati obvezu da svi doneseni opći akti budu objavljeni na službenoj internetskoj stranici Agencije u lako dostupnom i strojno čitljivom formatu.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
104	JELENA BERKOVIĆ Opći akti Agencije, Članak 14. U odnosu na strateško planiranje, neophodno je propisati da višegodišnji strateški plan treba sadržavati (1) višegodišnje ciljeve s jasnim mjerama/intervencijama, (2) mjerljive indikatore promjena od aktualnog stanja do očekivanih rezultata i (3) način praćenja. Pri tome treba voditi računa da se ispunjavanje strateškog plana detaljno planira na godišnjoj razini putem godišnjih planova koji moraju biti usklađeni sa Strateškim planom, te da ga se prati putem godišnjih izvještaja koji trebaju uključivati i podatke o aktualnom stanju medijskog pluralizma i uredničke neovisnosti.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

105	JELENA BERKOVIĆ Opći akti Agencije, Članak 14. Vijeću Agencije za medije treba propisati obavezu da donese Poslovnik i Etički kodeks, te osigura uvjete za njihovu primjenu u cijeloj Agenciji.	Prihvaćen Prihvaćeno
106	JELENA BERKOVIĆ Opći akti Agencije, Članak 14. Suglasnost za Statut Agencije treba davati isključivo Hrvatski sabor, a ne Vlada RH, kako bi se osiguralo preduvjete za neovisnost Agencije u odnosu na izvršnu vlast u skladu s EMFA-om i AVMSD-om, a k tome je potrebno i odrediti rok u kojem Hrvatski sabor to mora učiniti.	Prihvaćen Prihvaćeno
107	CENTAR ZA GRAĐANSKE INICIJATIVE POREČ Opći akti Agencije, Članak 14. Predlažemo da se u članku 14. dodatno specificira da godišnji program rada i višegodišnji strateški plan Agencije mora sadržavati i ciljeve vezane uz zaštitu temeljnih prava u medijima, uključujući suzbijanje govora mržnje, zaštitu ranjivih skupina, medijsku pismenost i rodnu ravnopravnost.	Prihvaćen Primljeno na znanje
108	JELENA BERKOVIĆ Poslovi Agencije, Članak 15. Pozdravljam odredbu da baze podataka budu dostupne u strojno čitljivom formatu i besplatno, no predlažem dodatno unapređenje javne dostupnosti i upotrebljivosti podataka korištenjem državne informacijske infrastrukture, posebno CDU podatkovne platforme. Ta platforma već podržava objavu otvorenih podataka putem data.gov.hr te omogućuje tehničku interoperabilnost s drugim državnim sustavima, registrima i podacima (npr. Registar stvarnih vlasnika, podaci vezani uz izvršenje proračuna te podacima i registrima iz ostalih sustava, npr. MFIN-Porezne uprave i ostalih tijela javne vlasti). K tome, radi se o komponenti državne informacijske infrastrukture koju je sukladno Zakonu o državnoj informacijskoj infrastrukturi (NN 72/25) Agencija dužna koristiti kao alat kojim će se osigurati provedba odredbi Zakona o pravu na pristup informacijama. Predlažem da se razmotri javno objavljivanje agregiranih i tematski organiziranih izvještaja temeljenih na podacima iz ovih upisnika i baza, koristeći alate za vizualizaciju podataka koji su već integrirani u CDU podatkovnu platformu poput Tableau i Apache Superset, koji omogućuju izradu interaktivnih nadzornih ploča i izvještaja te jednostavno pretraživanje, usporedbu i analizu podataka o provedbi obveza za jačanje transparentnosti. Time bi Agencija mogla dodatno povećati transparentnost i olakšati uvid u medijsko tržište za sve zainteresirane dionike – novinare, medijske nakladnike, akademsku zajednicu i sve korisnike medijskih usluga - građane i građanke. Ako se ta baza koristi kao temelj za automatsko generiranje javnih izvještaja o strukturi tržišta, oglašavanju, vlasništvu, javnom financiranju itd, onda se podiže kvaliteta javne kontrole, a podaci dobivaju dodatnu analitičku vrijednost (prikazi tržišnih kretanja, financiranja iz javnih izvora i regulatornih postupaka) na kojima se onda mogu temeljiti buduće nacionalne mjere u medijskom sektoru, u skladu s načelima otvorene vlasti i digitalne transformacije. Primjerice, Francuska, Njemačka i Italija imaju	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da Agencija u okviru nadogradnje informacijskog sustava vodi računa i o mogućnosti povezivanja u tom dijelu

	centralizirani registar državnog oglašavanja i subvencija kakvog bi i Agencija za medije u Hrvatskoj mogla uspostaviti, uz povezivanje s informacijskim sustavima Ministarstva financija i Porezne uprave, radi prikupljanja podataka o svim isplatama iz javnih sredstava prema medijima (oglašavanje, sponzorstva, programsko i projektno financiranje itd.). U Austriji javna nadzorna ploča medijskog vlasništva i povezanih subjekata (RTR Transparency Database) javnosti omogućava uvid u vizualizacije povezanosti između medija, njihovih vlasnika, članova uprava i financijera, uključujući potencijalne sukobe interesa, što je u Hrvatskoj moguće uspostaviti povezivanjem s Registrom stvarnih vlasnika, Sudskim registrom i podacima MFIN-PU te prikazivanjem kroz nadzornu ploču dostupnu javnosti koja je kreirana na CDU podatkovnoj platformi. Švedska i Nizozemska osiguravaju da svi javno financirani mediji objavljuju godišnje izvještaje u strojno čitljivom formatu i za ponovnu uporabu, uključujući izvore prihoda, strukturu zaposlenih, uredničke politike i zaštitu pluralizma, što bi u Hrvatskoj bila dobrodošla mjera ne samo u slučaju HRT-a, nego i medija u (su)vlasništvu jedinica lokalne i regionalne (samo)uprave. Medijski regulator u Ujedinjenom Kraljevstvu osigurava javno praćenje regulatornih postupaka kroz javno dostupnu bazu u kojoj se prikazuju svi nadzorni, prekršajni i upravni postupci protiv medijskih nakladnika (www.ofcom.org.uk/research-statistics-and-data).	
109	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO Poslovi Agencije, Članak 15. Vjerujemo da bi u stavku 5., umjesto pozivanja na Zakon o pravu na pristup informacijama, trebalo precizno odrediti koje se informacije ne objavljuju i zbog čega kako se ne bi dogodilo da se pojedina „javna tijela i subjekti“ pozivaju na profesionalnu, odnosno poslovnu tajnu, a što je poznata praksa u slučajevima odbijanja zahtjeva na pravo na pristup informacijama, tim prije što nacrt prijedloga ovog zakona ne propisuje test razmjernosti i javnog interesa.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
110	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE Poslovi Agencije, Članak 16. Predlaže se proširenje točkom koja obvezuje Agenciju da u godišnjem izvješću obuhvati podatke o praćenju stanja medijskog pluralizma i uredničke neovisnosti. Ovi podaci ključni su za procjenu učinkovitosti regulatornih i političkih mjera, a istodobno doprinose uvidu u ukupno stanje medijskih sloboda u Republici Hrvatskoj. Uvođenjem ove obveze osigurava se transparentno i strukturirano izvještavanje javnosti te nadležnih tijela. Dodatno specificirati da višegodišnji strateški plan, osim vizije i misije, sadrži i konkretne višegodišnje ciljeve, pripadajuće intervencije te mjerljive indikatore početnog stanja i očekivanih učinaka. Ovakvo planiranje je u skladu s EMFA-om i standardima dobrog upravljanja javnim politikama, omogućava praćenje rezultata Agencije i povećava njezinu odgovornost prema javnosti i donositeljima odluka.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

111	JELENA BERKOVIĆ Poslovi Agencije, Članak 16. U sedmi stavak, uz viziju i misiju rada, treba dodati da se Strateškim planom utvrđuju i višegodišnji ciljevi s jasnim mjerama/intervencijama te mjerljivim indikatorima aktualnog stanja i očekivanih promjena.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
112	JELENA BERKOVIĆ Poslovi Agencije, Članak 16. U peti stavak treba dodati da se u godišnjim programima rada (planovima) treba voditi godišnjim ciljevima koji moraju biti usklađeni sa Strateškim planom i sadržavati mjerljive indikatore i način praćenja.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
113	JELENA BERKOVIĆ Poslovi Agencije, Članak 16. U prvi stavak treba dodati točku kojom se Vijeće obavezuje da u godišnje izvješće uključuje i analitičke podatke o stanju medijskog pluralizma i uredničke neovisnosti, kao i podatke o ljudskim, tehničkim i financijskim resursima potrebnima za ispunjavanje obveza Agencije prema hrvatskom medijskom zakonodavstvu i EU propisima.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
114	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO Poslovi Agencije, Članak 16. Sukladno članku 19. stavak 4. i 5. u godišnjim izvješćima koje Vijeće podnosi Vladi i Saboru moraju biti objavljeni i podaci o obavljenom oglašavanju koji moraju osobito sadržavati podatke navedene u stavku 5. članka 19. nacrta prijedloga zakona. Time bi se ispunili zahtjevi članka 25. stavka 3. EMFA-e prema kojem nacionalno regulatorno tijelo svake godine izvješćuje o rashodima za državno oglašavanje pružateljima medijskih usluga i pružateljima internetskih platformi na temelju informacija navedenih u stavku 2. članka 25. EMFA-e. Ta godišnja izvješća stavljaju se na raspolaganje javnosti na lako dostupan način.	Prihvaćen Uvršteno u obvezu
115	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO Poslovi Agencije, Članak 16. Izmjena stavka 1. točke 7. o oglašavanju javnih tijela i subjekata	Prihvaćen Članak je izmijenjen
116	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE Sredstva za rad, Članak 17. Jasno definirati da su „medijski pluralizam i urednička neovisnost“ prioritetne svrhe za korištenje neutrošenih sredstava, u skladu s ciljevima EMFA-e. Predlaže se proširenje izvora prihoda Agencije uključivanjem dodatnih kategorija poput pristojbi ili poreza na digitalne usluge (npr. vrlo velike online platforme, gatekeeperi), kao i prihoda od igara na sreću. Također, korisno bi bilo dodati obvezu vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja financijskih izvještaja Agencije prema pravilima za proračunske korisnike.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

117	JELENA BERKOVIĆ Sredstva za rad, Članak 17. U drugom stavku potrebno je, kao prioritarno područje za investicije u medijsko tržište, propisati proširenu svrhu ovog zakonodavstva, a to je "medijski pluralizam i urednička neovisnost". Tek ukoliko je zadovoljena ta svrha, ima smisla koristiti neutrošena sredstva na specifične ciljeve, a njih je ograničavajuće propisivati ovim zakonom (osim u smislu definiranja minimalnih standarda za sve nacionalne mjere) te ih treba prepustiti preciziranju kroz specifične ciljeve iz Strateškog plana Agencije.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
118	JELENA BERKOVIĆ Sredstva za rad, Članak 17. Radi buduće mogućnosti proširenja opsega i prihoda Fonda za pluralizam medija i uredničku neovisnost, neophodno je u prvi stavak dodati i "ostale prihode", imajući na umu, primjerice, namjenske ili nenamjenske pristojbe i poreze na digitalne usluge (very large online platforms, digital market gatekeepers...), igre na sreću i sl.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
119	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE Dostava izvješća, Članak 18. Uz obvezu dostave podataka o prihodima, potrebno je proširiti izvještajnu obvezu pružatelja medijskih usluga i elektroničkih publikacija tako da uključuje i izvještavanje o ispunjavanju drugih zakonskih obveza koje proizlaze iz medijskog zakonodavstva. To uključuje: poštivanje uredničke neovisnosti (primjerice kroz implementaciju i primjenu redakcijskih statuta), transparentnost vlasništva i izvora financiranja, te posebno poštivanje radničkih prava, uključujući obveze iz Zakona o radu i primjenu važećih kolektivnih ugovora koji uređuju radne odnose u medijskom sektoru.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
120	JELENA BERKOVIĆ Dostava izvješća, Članak 18. U odnosu na šesti stavak, kao dio digitaliziranog sustava izvještavanja i nadzora, podaci koje mediji dostavljaju o prihodu, vlasništvu i uredničkoj neovisnosti, kao i podaci koje tijela javne vlasti dostavljaju o financiranju medija kroz oglašavanje ili druge ugovore, trebali bi biti uključeni u analitičke izvještaje koje Agencija javno objavljuje koristeći državnu informacijsku infrastrukturu, odnosno CDU podatkovnu platformu, o kojoj je pisano u prethodnim komentarima.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da Agencija u okviru nadogradnje informacijskog sustava vodi računa i o mogućnosti povezivanja u tom dijelu
121	JELENA BERKOVIĆ Dostava izvješća, Članak 18. U drugom stavku, uz izvještavanje o prihodima medija koji trebaju uključiti i "druge prihode u skladu s medijskim zakonima", tj prijedlozima unapređenja ovog Nacrta, neophodno je na isti način osigurati i izvještavanje o ispunjavanju drugih obaveza koje proizlaze iz medijskog zakonodavstva, poput zaštite uredničke neovisnosti (primjerice indikatorima relevantnim za provedbu medijskih Statuta iz ZoM-a, članci 26-30) i transparentnosti vlasništva.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

122	SREĆKO HUSNJAK Promidžba i/ili oglašavanje javnih tijela ili subjekata, Članak 19. Komentar od Nova TV d.d.: • Državno oglašavanje / raspodjela javnih sredstava (članci 19. i 20. Nacrta) – Nacrt uvodi, kao načelo, obvezu dodjele državnog oglašavanja na transparentan, objektivan i ne diskriminirajući način. Međutim, predviđa brojne iznimke koje u praksi odstupaju od duha EMFA-e i podložne su zlouporabi. Stoga predlažemo da se navedene iznimke obrišu iz teksta i isti usuglasi sa EMFA.	Nije prihvaćen Ne prihvaća se budući da niti jedan od članaka ne propisuje izuzeće
123	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE Promidžba i/ili oglašavanje javnih tijela ili subjekata, Članak 19. Odredba pravilno uvodi potrebu transparentnog i nediskriminatornog trošenja javnih sredstava za oglašavanje, ali treba dodatno normativno ojačati mehanizme praćenja, nadzora i objave podataka, putem pravilnika koji uključuje obvezu razdvajanja oglašavanja od političkog utjecaja te mehanizme kontrole sukoba interesa. Uz minimalnih 15 % za lokalne i regionalne medije, korisno je definirati i dodatne mjere za osiguranje pluralizma – primjerice, ravnomjernu geografsku raspodjelu, zastupljenost neovisnih i malih medija, kao i promicanje sadržaja od javnog interesa. Godišnja izvješća o državnom oglašavanju trebaju biti objavljena na lako dostupan način, a Agenciji treba jasno propisati zadaću da redovito objavljuje objedinjene podatke o ukupnim rashodima javnih tijela, po vrstama medija i kanalima distribucije, uključujući internetske platforme.	Prihvaćen Regulatorno tijelo je ovim prijedlogom ovlaštene za nadzor nad provedbom ovoga članka te su uključene i prekršajne odredbe za krštenje istoga
124	JELENA BERKOVIĆ Promidžba i/ili oglašavanje javnih tijela ili subjekata, Članak 19. Neophodno je i u ovom članku uskladiti obavezu Agencije o praćenju i godišnjem izvještavanju o oglašavanju tijela javne vlasti i kod pružatelja internetskih platformi, u skladu s EMFA-om (čl 25 st 3), te osigurati ispunjavanje očekivanja Europskog odbora za medijske usluge o izvještavanju.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da je Europski akt o slobodi medija po svojoj pravnoj prirodi Uredba što znači da je direktno primjenjiva te su sve njene odredbe sastavni dio zakonodavstva te nema potrebe iste pisati u ovom zakonskom prijedlogu
125	JELENA BERKOVIĆ Promidžba i/ili oglašavanje javnih tijela ili subjekata, Članak 19. U odnosu na peti stavak, potrebno je proširiti sadržaj izvješća na sva "javna sredstva dodijeljena za državno oglašavanje i ugovore o nabavi ili uslugama" u skladu EMFA-om (recital 72). U izvješće je neophodno uključiti i pokroviteljstvo od strane tijela javne vlasti, tj. "svaku naknadu plaćenu od strane javnosti" ... "za financiranje audiovizualnih medijskih usluga ili programa u svrhu promicanja njegovog imena, zaštitnog znaka, slike, aktivnosti ili proizvoda", u skladu s AVMSD-om (članak 1, stavak 1, alineja k). Pri tome treba osigurati i nadzor nad tijelima javne vlasti u odnosu na zabranu prikrivene audiovizualne komercijalne komunikacije (članak 9) i financiranja informativnih programa i programa o tekućim događajima (članak 10).	Nije prihvaćen Ne prihvaća se jer je u opisu pojmova jasno naznačeno što obuhvaća predmetni pojam te potrebe isto duplicirati

126	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO Promidžba i/ili oglašavanje javnih tijela ili subjekata, Članak 19. U cilju transparentnosti važno je da svi podaci o oglašavanju budu na jednom mjestu i usporedivi, te da ih je putem platforme na mrežnim stranicama Agencije moguće pretraživati ne samo prema kriteriju pružatelja medijske usluge, već i prema kriteriju naručitelja oglašavanja koji je javno tijelo ili subjekt. Time bi se ispunili zahtjevi članka 25. stavka 3. EMFA-e prema kojem nacionalno regulatorno tijelo svake godine izvješćuje o rashodima za državno oglašavanje pružateljima medijskih usluga i pružateljima internetskih platformi na temelju informacija navedenih u stavku 2. članka 25. EMFA-e. Ta godišnja izvješća stavljaju se na raspolaganje javnosti na lako dostupan način, što smatramo da ne zadovoljava predložena odredba prema kojoj bi svako izvješće posebno trebalo tražiti na stranici javnog tijela ili subjekta. Ne vjerujemo da bi izmjenom ove odredbe dodatno opteretili javna tijela i subjekte budući da su izvještaje o oglašavanju ionako dužni dostavljati Agenciji.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da se već sada baza podataka može pretraživati na navedeni način
127	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO Promidžba i/ili oglašavanje javnih tijela ili subjekata, Članak 19. Izmjena stavka 4. Javna tijela i subjekti iz stavka 1. ovoga članka dužna su do 31. ožujka svake kalendarske godine putem informacijskog sustava na mrežnim stranicama Agencije dostaviti Agenciji izvješće o obavljenom oglašavanju u protekloj godini sukladno stavku 1. i 3. ovoga članka.	Djelomično prihvaćen Članak dodatno razrađen
128	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE Dodjela sredstava za proizvodnju i objavljivanje programa, Članak 20. Kako bi se osigurala dosljedna primjena EMFA-e i spriječila zlouporaba javnih sredstava, potrebno je dodatno normativno ojačati članak 20. i precizirati da kriteriji prihvatljivosti i dodjele sredstava moraju uključivati i standarde vezane uz uredničku neovisnost i transparentnost vlasništva, poštivanje zaštite radničkih prava u skladu s preporukama EK o pokrivenosti tržišta kolektivnim ugovorima. Potrebno je osigurati da Agencija ima nadležnost i sredstva za nadzor dodjele sredstava medijima iz svih tijela javne vlasti, a posebno jedinica lokalne uprave i samouprave, te propisati da javna tijela koja dodjeljuju sredstva moraju Agenciji dostavljati potpune podatke, uključujući obrazloženja i dokumentaciju o dodjeli te omogućiti Agenciji da zatraži dodatne informacije radi procjene usklađenosti. Preporuka – implementacija Modela financiranja lokalnih medija HND-a. Također, korisno je razjasniti ulogu Agencije u nadzoru javne potpore koja se dodjeljuje kroz druge oblike suradnje (sponzorstva, pokroviteljstva, native oglašavanje i sl.), čime bi se ojačalo nadzor i transparentnost te sprječavalo prikriveni utjecaj na uredničke odluke.	Prihvaćen Regulatorno tijelo dobilo je ovlasti da izradi podzakonski akt te bi navedeno trebalo biti dio istoga

129	JELENA BERKOVIĆ Dodjela sredstava za proizvodnju i objavljivanje programa, Članak 20. Imajući na umu prijedlog dodavanja novog članka u ovaj Nacrt kako bi se prenijele odredbe o nacionalnim mjerama koje utječu na pružatelje medijskih usluga (EMFA čl 21), u ovom članku Nacrta korisno je dodatno precizirati kriterije prihvatljivosti koji bi bili usklađeni s Preporukama EK o internim zaštitnim mjerama za uredničku neovisnost i transparentnost vlasništva u medijskom sektoru, prema kojima se pružatelje medijskih usluga potiče na usvajanje raznolikog niza pravila usmjerenih na zaštitu uredničkog integriteta i neovisnosti.	Prihvaćen Regulatorno tijelo dobilo je ovlasti da izradi podzakonski akt te bi navedeno trebalo biti dio istoga
130	JELENA BERKOVIĆ Dodjela sredstava za proizvodnju i objavljivanje programa, Članak 20. Visoki kriteriji za dodjelu javnih sredstava trebaju vrijediti za sva javna sredstva, uključujući Fond za poticanje medijskog pluralizma i uredničke neovisnosti kojim upravlja Agencija, kao i za druge nacionalne mjere poput izravnih i neizravnih subvencija, poreznih olakšica, mjera pomoći honorarnim medijskim djelatnicima, bespovratnih sredstava za financiranje autorskih novinarskih radova i, potencijalno, prava samostalnih novinara i novinarki na uplatu obveznih doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje iz sredstava proračuna Republike Hrvatske, a čije novinarsko stvaralaštvo i javno djelovanje predstavlja zamjetan doprinos hrvatskoj medijskoj sferi.	Prihvaćen Regulatorno tijelo dobilo je ovlasti da izradi podzakonski akt te bi navedeno trebalo biti dio istoga
131	SREČKO HUSNJAK Medijska koncentracija, Članak 21. Komentar od Nova TV d.d.: • Koncentracija medija (članci 21. – 23. Nacrta) – Smatramo da su odredbe su prilično općenite i mogu predstavljati probleme u primjeni zbog činjenice da Zakonom nije precizno određeno što podrazumijeva sintagma „značajno utječe na medijski pluralizam i uredničku neovisnost“ prema članku 22(2) EMFA-e. To je posebno važno s obzirom na to da je Agencija ovlaštena donijeti poseban pravilnik kojim se razrađuju ti kriteriji (koji su sami po sebi vrlo široki). Uzimajući u obzir ovu ovlast kao i činjenicu da se takvom ovlasti duboko zadire u ustavno pravo (slobode medija) smatramo nužnim da se preciznijim odredbama utvrde mehanizmi zaštite od proizvoljnog tumačenja, koje postojeći Nacrt ne predviđa, kao i da se jasno i precizno odredi pojam značajnog utjecaja na medijski pluralizam i uredničku neovisnost. Neprihvatljivo je da se regulacija ustavnog prava ostavlja na diskreciju regulatoru i nužno da se Zakonom utvrde jasan opseg ovlasti Agencije i detaljno predvide situacije u kojima ona ima pravo donositi odluke kojima nalaže promjene, predvidi koje mjere smije nalogati, pravne lijekove nakladnika i slično. Stoga predlažemo razraditi zaštitne mehanizme propisane člankom 22(2) EMFA u samom Nacrtu zakona.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da je regulatorno tijelo dobilo ovlast pravilnikom propisati dodatne elemente u skladu s člankom 22. stavkom 2. EMFA-e

132	JELENA BERKOVIĆ Medijska koncentracija, Članak 21. Preduvjet za utvrđivanje medijske koncentracije sukladno EMFA-i je transparentnost medijskog vlasništva do razine stvarnih vlasnika kako ih regulira Direktiva o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma. To znači da bi ovim Zakonom trebalo biti onemogućeno vlasništvo nad medijima u Hrvatskoj na temelju propisa koji omogućavaju tajno ortaštvo (Zakon o obveznim odnosima čl. 637-660; Zakon o trgovačkim društvima čl. 69 i 149).	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
133	JELENA BERKOVIĆ Medijska koncentracija, Članak 21. Neophodno je osigurati analitički pristup procjenama i stručnim mišljenjima o koncentracijama, kao i transparentnost tih postupaka, što je najučinkovitije postići propisivanjem obaveze korištenja državne informacijske infrastrukture u prikupljanju i obradi podataka za praćenje medijskih koncentracija. Integracija upisnika u sveobuhvatnu bazu o medijskom tržištu olakšala bi praćenje tržišnih kretanja putem jednostavnog pretraživanja, uspoređivanja i analiziranja podataka, kao i automatskog generiranja javnih i interaktivnih analitičkih prikaza (izvještaja i nadzornih ploča), a istovremeno bi omogućila i primjerenu objavu procjenama i stručnim mišljenjima iz nadležnih tijela (uključujući npr odluke Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja).	Prihvaćen Regulatorno tijelo dobilo je ovlasti da izradi podzakonski akt te bi navedeno trebalo biti dio istoga
134	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO Medijska koncentracija, Članak 21. Tijekom misije u Hrvatskoj partneri Media Freedom Rapid Response (MFRR) identificirali su problem tajnih vlasnika medija koji nisu obavezni biti navedeni kao vlasnici u Registru stvarnog vlasništva [https://bit.ly/45vvDIL]. To otvara pitanje procijene stvarne koncentracije ili kršenja vlasničkih ograničenja medija. Iako se člankom 61. u stavku 5. Zakona o elektroničkim medijima deklarativno zabranjuje prikrivanje vlasničke strukture pružatelja medijskih usluga, bez stvarnog pravnog učinka, trebalo bi propisati barem obavezu deklariranja postojanja tajnih društava prema članku 148. Zakona o trgovačkim društvima i dati u nadležnost Agenciji za medije da provjerava deklaracije medija o postojanju tajnog društva.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
135	JELENA BERKOVIĆ Namjera provedbe koncentracije poduzetnika, Članak 22. Neophodno je propisati transparentnost procesa putem pravovremene objave potpunih i točnih informacija od strane nadležnih tijela, kao i prava raznih stranaka, poput pravobraniteljstava, u takvim postupcima.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje

136	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO Namjera provedbe koncentracije poduzetnika, Članak 22. Nacrt prijedloga zakona ne uspostavlja poseban postupak procjene koncentracija medija, odnosno ovlasti za procjenu ostavljaju u nadležnosti Agencije za tržišno natjecanje iako se Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja fokusira na ekonomski aspekt i prepreke tržišnoj konkurenciji, i ne uvažava specifične medijske dimenzije poput pluralizma i uredničke neovisnosti propisane u članku 22 stavak 2. EMFA-e.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da je regulatorno tijelo dobilo ovlast pravilnikom propisati dodatne elemente u skladu s člankom 22. stavkom 2. EMFA-e
137	JELENA BERKOVIĆ Prijava promjene vlasništva, Članak 23. U odnosu na prvi stavak, moguće je značajno smanjiti administrativno opterećenje medijskih nakladnika i pojednostaviti primjenu Zakona prihvatanjem prijedloga dopune 15. članka u ovom Nacrtu. Naime, državna informacijska infrastruktura, posebno CDU podatkovna platforma, već podržava objavu otvorenih podataka putem data.gov.hr te omogućuje tehničku interoperabilnost s drugim državnim sustavima, registrima i podacima, što uključuje i Registar stvarnih vlasnika kojeg vodi Ministarstvo financija, tj Financijska agencija.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da Agencija u okviru nadogradnje informacijskog sustava vodi računa i o mogućnosti povezivanja u tom dijelu
138	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO Prijava promjene vlasništva, Članak 23. Brisanje iz Upisnika novinskih nakladnika trebalo bi imati za posljedicu nemogućnosti oglašavanja javnih tijela i subjekata kao i dodjelu izravnih i neizravnih javnih potpora.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da samo brisanje iz bilo kojeg Upisnika znači da se više ne radi o mediju, a o toj činjenici trebaju voditi računa ona tijela ili subjekti koji dodjeljuju sredstva
139	JELENA BERKOVIĆ III. PREKRŠAJNE ODREDBE, Članak 24. Neophodno je upotpuniti popis iz prvog stavka sa svim nadležnostima koje Agenciji daje EMFA, tj. dopunjenim popisom nadležnosti Agencije posebno od nadzoru, kao i prijedlozima novih članaka iz ostalih komentara Nacrta.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
140	HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO III. PREKRŠAJNE ODREDBE, Članak 24. Izmjena stavka 1. točke 4. ne izvijesti do 31. ožujka svake kalendarske godine putem informacijskog sustava na mrežnim stranicama Agencije o obavljenom oglašavanju u protekloj godini (članak 19. izmijenjeni stavak 4.).	Prihvaćen Prihvaćeno

141	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 27. Kako bi se osigurala institucionalna neovisnost Agencije, u skladu s načelima EMFA-e i zahtjevima za zaštitu regulatornih tijela od političkog utjecaja, u odnosu na drugi stavak, potrebno je osigurati pokretanje postupka izbora novog Vijeća Agencije za medije odmah po donošenju ovog Zakona. Naime, zadržavanje postojećeg Vijeća za elektroničke medije do isteka razdoblja na koje su bili imenovani u skladu s propisima koji su zastarjeli stupanjem na snagu EMFA-e, bilo bi u suprotnosti s odredbama EMFA-e koja propisuje povećani opseg nadležnosti buduće Agencije za medije i eksplicitno ističe da mehanizmi za praćenje primjene trebaju biti uspostavljeni tako da "nisu pod političkim utjecajem vlada" (članak 5., stavak 4. o zaštitnim mjerama za neovisno funkcioniranje javnih pružatelja medijskih usluga), a kako bi se spriječilo "uplitanja vlade u imenovanje ili razrješenje njihovih rukovodstava" (recital 28).	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
142	JELENA BERKOVIĆ IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 27. U odnosu na četvrti stavak, neophodno je osigurati da Vlada nema utjecaja na Statut Agencije, što bi bilo u suprotnosti s EMFA-om (4. stavak u 5. članku i 28. recital), te umjesto toga definirati da se suglasnost traži od Hrvatskog sabora. Imajući na umu ustavne pauze u radu Hrvatskog sabora, a i praksu iz prijelaznih odredbi Zakona o HRT-u u odnosu na Statut HRT-a, neophodno je produžiti rok samom Vijeću na usvajanje prijedloga Statuta (60 dana) i definirati maksimalni rok u kojem se Hrvatski sabor mora izjasniti (60 dana).	Prihvaćen Prihvaćeno
143	JELENA BERKOVIĆ IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 27. U odnosu na drugi stavak, potrebno je osigurati pokretanje postupka izbora novog Vijeća Agencije za medije odmah po donošenju ovog Zakona. Naime, postojeće Vijeće za elektroničke medije bilo je imenovano na prijedlog Vlade - u skladu s propisima i kriterijima koji su zastarjeli stupanjem na snagu EMFA-e, tako da bi njihovo zadržavanje do isteka razdoblja na koje su bili imenovani bilo u suprotnosti s duhom EMFA-e. Među ostalim, odredbe EMFA-e propisuju povećani opseg nadležnosti buduće Agencije za medije i eksplicitno ističu da mehanizmi za praćenje primjene trebaju biti uspostavljeni tako da "nisu pod političkim utjecajem vlada" (članak 5., stavak 4. o zaštitnim mjerama za neovisno funkcioniranje javnih pružatelja medijskih usluga), a kako bi se spriječilo "uplitanja vlade u imenovanje ili razrješenje njihovih rukovodstava" (recital 28).	Primljeno na znanje Primljeno na znanje
144	SINDIKAT NOVINARA HRVATSKE IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 30. Nacrt Zakona o provedbi EMFA-e u sadašnjem obliku ne ispunjava minimalne obveze Republike Hrvatske koje proizlaze iz same Uredbe, a također ne odražava duhovnu i pravnu intenciju zakonodavnog akta Europske unije. Zakon je	Primljeno na znanje Primljeno na znanje i ističemo da je Europski akt o slobodi medija po svojoj pravnoj prirodi Uredba što znači da je direktno primjenjiva te su sve njene odredbe sastavni dio zakonodavstva te nema potrebe iste pisati u ovom zakonskom prijedlogu

normativno siromašan, bez jasno izraženih ciljeva, svrhe i standarda koje treba osigurati. Sadržajno ne prepoznaje ključnu pretpostavku za ostvarivanje slobode medija i zaštite pluralizma na tržištu medijskih usluga. Ne ističe se urednička autonomija kao pravno zaštićena vrijednost. Ne prepoznaje se publika kao nositelj prava na pluralne informacije niti se otvara prostor javnosti da djeluje korektivno i participativno u nadzoru medijskih sloboda. Također, ne spominju se javni medijski servisi, iako je njihova neovisnost predmet posebnog članka 5. EMFA-e. Osim toga, zakon ne uređuje standarde transparentnosti vlasničkih i financijskih odnosa u medijima, ne propisuje obveze objave podataka, ne osigurava pristup informacijama od javnog interesa i ne propisuje djelotvorne alate nadzora. U pogledu organizacije Agencije za medije, zakon ne propisuje stvarne garancije institucionalne i operativne neovisnosti – predloženo rješenje omogućava političku kontrolu, budući da sve ključne kadrovske odluke ostaju u rukama izvršne vlasti. U tom pogledu zakon je suprotan odredbama članka 7. EMFA-e. Zakon se mora dopuniti odredbom o svrsi kojom se jasno potvrđuje da je cilj zakona zaštita i provedba temeljnih prava i sloboda u području medija, zaštitu radničkih prava, a osobito uredničke neovisnosti, medijskog pluralizma, prava na slobodu izražavanja i prava javnosti na pristup informacijama. U dijelu definicija potrebno je prenijeti sve ključne pojmove iz članka 2. EMFA-e, uključujući uredničku odluku, uredničku odgovornost, tijela javne vlasti, pružatelja medijskih usluga, pružatelja vrlo velikih internetskih platformi, izvore, državno oglašavanje, financijsku pomoć, javni medijski servis, špijunski softver i nadzornu tehnologiju. Sve definicije iz EMFA-e moraju se prenijeti doslovno ili uz navođenje izravne upućujuće odredbe. Zakon mora sadržavati zasebno poglavlje ili barem novi članak koji se odnosi na javne medijske servise. Prema članku 5. EMFA-e, države članice dužne su osigurati uredničku i institucionalnu neovisnost javnih medija, uspostaviti nepolitičke, transparentne i pluralne postupke imenovanja uprava te osigurati stabilno i dugoročno financiranje. Potrebno je stoga uvesti obvezu usklađivanja Zakona o HRT-u i Zakona o Hini s odredbama EMFA-e, u dijelu imenovanja čelnih osoba, javnog financiranja, institucionalne autonomije te obveza u pogledu transparentnosti i odgovornosti prema javnosti. Također je nužno propisati ulogu Agencije u praćenju i ocjenjivanju neovisnosti i rada javnih servisa. Zakon ne sadrži ni približno dostatne mjere za zaštitu novinara i izvora. Ne predviđa zaštitne mehanizme u slučajevima kada tijela javne vlasti primjenjuju nadzorne tehnologije prema novinarima ili izvorima, ne uvodi obvezu obavješćivanja o nadzoru, ne propisuje standard proporcionalnosti, niti omogućuje učinkovite pravne lijekove. EMFA izričito propisuje da države članice moraju štiti novinare od upotrebe špijunskog softvera, osim u iznimnim slučajevima kada se radi o legitimnim interesima nacionalne sigurnosti, pod uvjetom da takva mjera bude zakonita, nužna i proporcionalna. Hrvatski zakon te mehanizme ignorira. Potrebno je uvesti precizne standarde zaštite privatnosti i tajnosti izvora, jamstvo

obavješćavanja nakon provođenja nadzora, pravo na žalbu i pravo na neovisan pravosudni nadzor svake iznimke. Agencija za medije kako je sada zamišljena nije usklađena s EMFA-om. Imenovanje ravnatelja i članova vijeća ostaje pod potpunim nadzorom Vlade, što je u suprotnosti s člankom 7. EMFA-e koji traži potpuno neovisna i operativno autonomna tijela. Zakon ne predviđa pluralnu participaciju pri izboru članova vijeća, ne predviđa uključivanje civilnog društva, struke i znanstvene zajednice, niti propisuje standarde transparentnosti. Nema nikakvih zaštitnih mehanizama protiv sukoba interesa i političke podobnosti. Također, zakon ne predviđa da mandat članova bude zaštićen i neovisan od volje izvršne vlasti. Sve ove manjkavosti nužno je ispraviti kako bi se osigurala regulatorna autonomija, bez koje je nemoguće zaštititi slobodu medija. Zakon se mora dopuniti obvezama pružatelja medijskih usluga da redovito i transparentno objavljuju sve relevantne informacije koje omogućuju građanima da razumiju tko kontrolira medije i iz kojih izvora se financiraju. Također je nužno urediti obvezu javnog izvješćavanja o državnom oglašavanju i drugim oblicima financijske pomoći. Ovakav zakon može poslužiti kao alat za učinkovitu provedbu EMFA-e. Potrebno ga je suštinski izmijeniti i dopuniti: svrha i ciljevi zakona, definicije, institucionalna neovisnost, zaštita novinara, javni servisi, transparentnost, sudjelovanje javnosti, nadzor nad državnim oglašavanjem i odgovornost Agencije. Samo sveobuhvatnim pristupom moguće je uspostaviti normativni okvir koji će jamčiti medijske slobode i pluralizam, u skladu s europskim standardima i ustavnim vrijednostima Republike Hrvatske.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o provedbi Uredbe

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2025. godinu.

Rok: III. kvartal 2025.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci 114.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Uredba (EU) 2024/1083 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu i izmjeni Direktive 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija) (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/1083, 17.4.2024)

32024R1083

c) Ostali izvori prava Europske unije

-

5. Prilog:

-

Potpis EU koordinатора stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Krešimir Partl

Državni tajnik

(potpis)

(datum i pečat)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić
Državna tajnica

(potpis)

(datum i pečat)

217

217